

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา

สิงหาคม 2559

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา

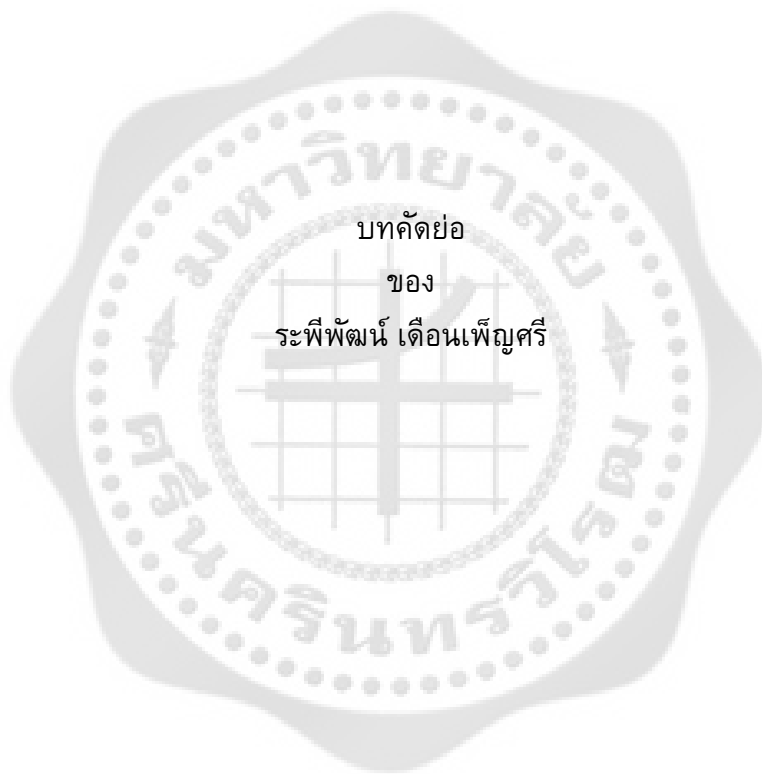

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา

สิงหาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุริยบัณฑิต สาขาวิชาดุริยศึกษาและพลศึกษา
สิงหาคม 2559

ระพีพัฒน์ เดือนเพ็ญศรี. (2559). พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา.

ปริญญาณิพนธ์ กศ.ด. (สุขศึกษาและพลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาณิพนธ์: ศาสตราจารย์ ดร.สาลิ สุภาภรณ์, อาจารย์ ดร.อุษากร พันธุ์วานิช.

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ (1) ศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และปัจจัยเกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษา และ (2) ศึกษาสาเหตุและแนวทางการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ระยะ ในระยะที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 60 คน คัดเลือกแบบเจาะจงจากชั้นเรียนพลศึกษา 2 ห้องเรียนที่ครูระบุว่านักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากกว่าชั้นเรียนอื่น ๆ ทุกคนสมัครใจและเซ็นหนังสือแสดงความยินยอมเพื่อเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต การวิเคราะห์เอกสาร และการบรรยายเหตุการณ์สำคัญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูลและตรวจสอบความเชื่อถือได้ด้วยวิธีการสามเส้า ผลการศึกษาสรุปได้เป็น 3 หัวเรื่อง คือ (1) ชนิดของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ ใช้คำพูดหยาบคาย พูดคุยในเวลาที่ไม่เหมาะสม ไม่ฟัง/ไม่สนใจขณะที่ครูสอน เล่นรุนแรง/เล่นโก่ง และใช้อุปกรณ์การเรียนไม่เหมาะสม (2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ ครูอธิบายยาว นักเรียนรอนาน ทำกิจกรรมหรือปฏิบัติทักษะไม่ได้ ไม่สนุกกับการเรียน ขาดกฎระเบียบที่ชัดเจน และ (3) แนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ อธิบายเนื้อหาด้วยวิธีการสอนนำเสนอกิจกรรมที่สนุกสนานและท้าทาย และมีกฎ ระเบียบและบทลงโทษที่ชัดเจน การศึกษาระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งครูระบุว่ามีความประพฤติที่ไม่พึงประสงค์มากจากวิชาบาสเกตบอล จำนวน 21 คน จากนักเรียน 39 คน ทุกคนสมัครใจและลงลายมือชื่อเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ และการกระตุ้นความจำด้วยภาพถ่าย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูลและตรวจสอบความเชื่อถือได้ด้วยวิธีการสามเส้า ผลการวิจัยสรุปได้ 2 หัวเรื่องคือ (1) สาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ นักเรียนไม่มีโอกาสได้เลือกกิจกรรมที่ชอบ/สนใจ และจำนวนนักเรียนมาก/อุปกรณ์ไม่เพียงพอ และ (2) แนวทางการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกวิชาเรียน รวมทั้งใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้มากขึ้น

คำสำคัญ: พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์, พลศึกษา, นักเรียน

STUDENTS MISBEHAVIOR IN PHYSICAL EDUCATION CLASSES

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Doctor of Education Program in Health Education and Physical Education
at Srinakharinwirot University

August 2016

Raphiphat Duaenpensri. (2016). *Students Misbehavior in Physical Education Classes*.

Dissertation, Ed.D. (Health Education and Physical Education). Bangkok:

Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee:

Prof. Dr.Salee Supaporn, Lect. Dr.Usakorn Punvanich.

The purposes of this study were (1) to determine the types of student misbehaviors and related factors which influenced such misbehavior in physical education classes, (2) to identify the causes and the ways in which to change or to deal with student misbehavior. The study was divided into two phases. In Phase One, the participants were intact groups of sixty high school students from two physical education classes which had several incidences of misbehavior as reported by their physical education teachers. The participants volunteered and signed consent forms in order to participate in this study. The data were collected through observation, document analysis, and critical incidence. The data were analyzed using a constant comparison and triangulated across methods. The findings indicated three main themes. First, the types of misbehavior included using rude words, talking at the improper time, not listening or not paying attention in class, aggressive play or cheating, and improper use of equipment. Second, the factors related to misbehavior involved with long teacher talking time-long waiting time, inability to achieve motor skills, not having fun, and unclear about rules and routines. Third, the ways to prevent misbehavior included using more teaching cues for explanation, presenting challenging and fun activities, and establishing clear rules, routines and consequences. In Phase Two, the participants were twenty one of thirty nine secondary school students volunteered and signed consent forms to participate in this study. They were from a basketball class which had several incidences of misbehavior as identified by their physical education teachers. The data were collected using observation, interview and stimulated recalled with pictures. The data were inductively analyzed using a constant comparison and triangulated across three methods. The findings indicated two themes. First, causes of misbehavior such as the lack of a chance to choose the preferred units, and too many students/lacking of equipment. Second ways to change or modify misbehavior included providing a chance to select activity units and using more student-centered teaching styles.

Key Word: Misbehavior, Physical Education, Students

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา
ของ
ระพีพัฒน์ เดือนเพ็ญศรี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปริญทร์ ชัยวิสุทธางกูร)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ คณะกรรมการสอบปากเปล่า
.....ที่ปรึกษาหลัก .....ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.สาตี สุภาภรณ์) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี ศุภวิบูลย์)
.....ที่ปรึกษาร่วม .....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อุษากร พันธุ์วานิช) (ศาสตราจารย์ ดร.สาตี สุภาภรณ์)
.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อุษากร พันธุ์วานิช)
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุปราณีวี ขวัญบุญจันทร์)

ประกาศคุณูปการ

คุณุภินิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ศาสตราจารย์ ดร.สาลิ สุภาภรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.อุษากร พันธุ์วานิช อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้ความเมตตากรุณาถ่ายทอดวิชาความรู้และให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทาง ตลอดจนดูแลตรวจสอบแก้ไขรายละเอียดข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ยิ่ง จนคุณุภินิพนธ์นี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุปราณีวี ขวัญบุญจันทร์ คณบดีคณะพลศึกษา อาจารย์ ดร.พิมพ์า ม่วงศิริธรรม อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพล ต่อณี และคณาจารย์ประจำคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงครูอาจารย์ทุก ๆ ท่าน ที่ได้เคยถ่ายทอดวิชาความรู้และอบรมสั่งสอน รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้วิจัยเสมอมาตั้งแต่เริ่มต้นการศึกษามาจนถึงปัจจุบัน

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ญาติพี่น้อง ภรรยาและลูก ๆ ตลอดจนเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน อีกทั้งยังเป็นกำลังใจที่ดีให้แก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา อันได้แก่ คุณพ่อภักดี เดือนเพ็ญศรี และคุณแม่ราตรี เดือนเพ็ญศรี ที่ได้อบรมเลี้ยงดูบุตรผู้นี้เป็นอย่างดี ตลอดจนสนับสนุนและให้โอกาสในการศึกษาเล่าเรียนจนจบการศึกษาสูงสุดดังที่มุ่งหวังไว้

ระพีพัฒน์ เดือนเพ็ญศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
คำถามในการวิจัย	5
ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย	5
กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	5
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	6
การวิเคราะห์ข้อมูลและการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา	9
ความหมายของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	10
รูปแบบและลักษณะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	11
ปัจจัยเกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	16
แนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
งานวิจัยในประเทศ	29
งานวิจัยในต่างประเทศ	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย	42
การศึกษาระยะที่ 1	42
กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	42
การเลือกสนามศึกษาและการเข้าสู่สนามศึกษา	42
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
การตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล.....	44
การศึกษาระยะที่ 2.....	45
กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	45
การเลือกสนามศึกษาและการเข้าสู่สนามศึกษา.....	45
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
การตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล.....	47
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
การศึกษาระยะที่ 1.....	48
สนามศึกษา.....	48
กลุ่มตัวอย่าง.....	48
ผลการศึกษาระยะที่ 1.....	48
ชนิดของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์.....	50
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์.....	53
แนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์.....	55
การศึกษาระยะที่ 2.....	57
สนามศึกษา.....	57
กลุ่มตัวอย่าง.....	57
ผลการศึกษาระยะที่ 2.....	57
สาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์.....	59
แนวทางการเปลี่ยนแปลง/แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์.....	64
สรุป.....	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	70
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	70
คำถามในการวิจัย.....	70
วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	70
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
การวิเคราะห์ข้อมูลและการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล.....	71
ผลการศึกษา.....	72
อภิปรายผลการศึกษา.....	73
ชนิดของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์.....	73
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์.....	74
แนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์.....	76
อภิปรายผลการศึกษาระยะที่ 2.....	77
สาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์.....	77
แนวทางการเปลี่ยนแปลง/แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์.....	81
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	85
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	85
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	93
ภาคผนวก ก หนังสือแสดงความยินยอม	94
ภาคผนวก ข แบบบรรยายเหตุการณ์สำคัญ	99
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์	101
ภาคผนวก ง การกระตุ้นความจำด้วยภาพ	103
ภาคผนวก จ บทคัดย่อการศึกษาระยะที่ 1 และ 2.....	105
ประวัติย่อผู้วิจัย	110

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 สรุปผลการศึกษาระยะที่ 1.....	49
2 สรุปผลการศึกษาระยะที่ 2.....	58

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การสอนพลศึกษาที่ประสบความสำเร็จนั้น หมายถึงการสอนที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี สามารถปฏิบัติทักษะและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างสนุกสนาน (วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2548ก) ตรงกันข้าม การสอนพลศึกษาที่ไม่ประสบความสำเร็จนั้น คือการสอนที่นักเรียนปฏิบัติทักษะหรือกิจกรรมไม่ได้ ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ขาดความสนใจ ไม่สนุกกับการเรียน จึงไม่ให้ความร่วมมือหรือสนใจจริงจังกับการฝึกกิจกรรมที่ครูมอบหมาย (สาลี สุภาภรณ์. 2543)

ครูที่ประสบความสำเร็จในการสอน ไม่ว่าจะเป็นการสอนภาคทฤษฎีในห้องเรียนหรือสอนทักษะกีฬาในสนามต่าง ๆ นั้น สิ่งที่คุณต้องปฏิบัติหรือเรียกว่างานที่คุณต้องทำมีอยู่ 2 ประการ คือประการแรกเป็นงานที่เกี่ยวกับการสอน (Instructional Task) หมายถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดความรู้ด้านทักษะการเคลื่อนไหวหรือเทคนิคต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ การอธิบาย สาธิต และให้ข้อมูลย้อนกลับ เป็นต้น และประการที่สองคือ งานเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน (Management Task) หมายถึง กิจกรรมทั้งหลายที่เอื้ออำนวยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยราบรื่น ได้แก่ การสำรวจรายชื่อผู้เรียน การเตรียมอุปกรณ์การสอน การแบ่งกลุ่มผู้เรียน การนำเสนอกฎ ระเบียบที่ชัดเจน และการจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เป็นต้น (สาลี สุภาภรณ์. 2555; Rink. 2006; Siedentop. 1991) ครูที่ดำเนินการสอนได้ดีมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องมีความสามารถทั้งในด้านการสอนและงานจัดการจัดการชั้นเรียนควบคู่กันไป

งานการสอนและงานจัดการชั้นเรียนของครูมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกัน กล่าวคือ การสอนและการจัดการชั้นเรียนที่ดี ส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะนอกจากความรู้ความสามารถในการสอนของครูแล้ว บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่ดี จะเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี (อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2550) ชั้นเรียนที่ดำเนินการเรียนการสอนได้อย่างราบรื่น จะช่วยสร้างโอกาสในการเรียนรู้ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างจากชั้นเรียนที่มีความสับสน วุ่นวาย ไร้ระเบียบวินัย จะทำให้ทั้งครูและนักเรียนรู้สึกอึดอัด ส่งผลต่อความสำเร็จทั้งการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียน (สันติ บุญภิรมณ์. 2557) ดังนั้น นอกจากครูจะต้องมีความรู้ความสามารถในงานการสอนแล้ว การจัดการชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ ถือเป็นทักษะสำคัญของครูทุกคน (Cothran; & Kulinna. 2007; McCormack. 1997)

ปัญหาที่สำคัญของงานจัดการชั้นเรียนที่ครูจำนวนมากต้องพบเจอในชั้นเรียนของตนเอง อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คือปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน พฤติกรรมดังกล่าวนี้ถือเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ทั้งครูและนักเรียนไม่บรรลุเป้าหมายในการเรียนการสอน (ตรีชฎา บุญชะโด. 2548; อัญชลี ดงเรืองศรี. 2545; Ozben. 2010; Rachel; & Daniel. 2012; Yoan; & Che. 2012) มีครูจำนวนไม่น้อยที่ต้องประสบปัญหาในการรับมือเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่

พึงประสงค์ของนักเรียนในระหว่างการสอนในชั้นเรียนของตนเอง (รัตนา เสงส์สวัสดิ์. 2556; Doyle. 1986; Goyette; Dore; & Dion. 2000; Ishee; & James. 2004) ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ส่งผลทำให้ช่วงเวลาที่ใช้สำหรับการสอนของครู ต้องหมดไปกับการแก้ปัญหาหรือจัดการพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งนอกจากจะเป็นการเสียเวลาสำหรับการเรียนการสอนแล้ว ยังส่งผลให้ครูเกิดความเครียด ความเหนื่อยล้า และความเบื่อหน่ายอีกด้วย (ผดุง อารยะวิญญู. 2542; สาลี่ สุภาภรณ์. 2543; Kulinna. 2008)

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ที่นักเรียนแสดงออกในชั้นเรียน เป็นประเด็นปัญหาที่สร้างความเดือดร้อนรำคาญและสร้างความหนักใจให้ครูผู้สอน นอกจากนั้นยังส่งผลกระทบต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนคนอื่น ๆ อีกด้วย (สำนักการศึกษา. 2552) พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน หากปล่อยปะละเลยหรือไม่หาแนวทางการป้องกันแก้ไขที่ถูกต้องเหมาะสม อาจส่งผลให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมเหล่านั้นรู้สึกว่าการทำอยู่เป็นเรื่องปกติ กลายเป็นนิสัยติดตัวไปจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตได้ (นิภา แก่นอาสา. 2554; รัตนาภรณ์ อัครธรรมรัตน์. 2536) แต่ในทางกลับกัน หากนักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่หรือส่งเสริมให้มีพฤติกรรมที่ดี เหมาะสมกับหน้าที่ของตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะออกมาดีและเป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จด้านการศึกษาเล่าเรียนต่อไป

ในการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ มีความเป็นไปได้มากที่นักเรียนส่วนหนึ่งจะแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ครูจำนวนมากเลือกที่จะใช้วิธีการรับมือกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ด้วยการลงโทษ โดยมีเป้าหมายเพื่อต้องการลดความถี่ ขจัดหรือยับยั้งพฤติกรรมเหล่านั้นให้หมดไปจากชั้นเรียน วิธีที่ครูเลือกใช้แบ่งเป็นการลงโทษด้วยวาจา ได้แก่ การเตือน ว่ากล่าว ห้าม ดุ อบรม สั่งสอน เป็นต้น และการลงโทษทางร่างกาย ได้แก่ หยิก ตี ให้อายุยืนหรือตีหลังของ เป็นต้น ซึ่งในบางกรณี การลงโทษนั้นอาจลุกลามไปจนถึงขั้นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของตัวนักเรียน ทั้งการใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมกับนักเรียนหรือการทำร้ายร่างกายนักเรียน ซึ่งวิธีการดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นการกระทำที่ผิดต่อกฎหมาย (บุญศรี คำชาย. 2551)

การหาวิธีการรับมือกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับครู ทั้งนี้ครูต้องคำนึงถึงความถูกต้องและเหมาะสมของวิธีการที่จะนำมาเลือกใช้ในแต่ละกรณี การเลือกใช้วิธีที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ตรงกับสาเหตุของปัญหา นอกจากจะไม่เป็นการแก้ไขปัญหาแล้ว ยังอาจเป็นการใช้อำนาจเพื่อบังคับนักเรียนให้อยู่ภายใต้ความต้องการของครูฝ่ายเดียวโดยที่นักเรียนไม่เต็มใจ ซึ่งอาจส่งผลก่อให้เกิดปัญหาต่อไปได้ และโดยเฉพาะลักษณะทางสังคมในปัจจุบัน ที่ส่งผลให้สังคมของนักเรียนในโรงเรียนหรือในชั้นเรียน มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ประกอบกับในปัจจุบันการจัดการเรียนรู้อยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ บทบาทของครูเปลี่ยนไปจากผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยการเรียนรู้อยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การศึกษาทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับครู เพื่อนำไปใช้หาทางป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน

ในการสอนวิชาพลศึกษาหรือกีฬานั้น มีลักษณะเจาะจงแตกต่างไปจากการเรียนการสอนในห้องเรียน กล่าวคือ ธรรมชาติของกิจกรรมพลศึกษา การออกกำลังกาย ตลอดจนการเรียนการสอนพลศึกษามีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ การฝึกหัดและฝึกซ้อม ซึ่งต้องมีการเคลื่อนไหวและเคลื่อนที่อยู่ตลอดเวลา นักเรียนจะไม่ได้นั่งฟังหรือทำกิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมส่วนใหญ่ต้องให้นักเรียนได้มีการเคลื่อนที่อยู่ในสนาม ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันออกไป (สาลี สุภาภรณ์. 2555, 2543; Louck. 1993) อีกทั้งยังพบว่า ในชั้นเรียนพลศึกษา นักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานในการเคลื่อนไหวหรือการทักษะทางกีฬาที่ไม่เหมือนกัน ทั้งทางด้านความสามารถ ทางด้านร่างกาย บุคลิกภาพ และองค์ประกอบอื่น ๆ นักเรียนจึงมีความเร็วในการรับรู้และเรียนรู้ที่แตกต่างกัน (วาสนา คุณาภิสิทธิ์. 2542) และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือลักษณะของชั้นเรียนพลศึกษาส่วนใหญ่ จะประกอบไปด้วยนักเรียนจำนวนมาก ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนนักเรียนกลุ่มใหญ่จะทราบว่า จำนวนนักเรียนยิ่งมาก ปัญหาและความยุ่งยากในการสอนก็จะเพิ่มขึ้นด้วย ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการสอนลดลง เพราะครูคนเดียวไม่สามารถสอนและดูแลนักเรียนกลุ่มใหญ่ได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้อย่างมากที่จะพบนักเรียนที่เรียนวิชาพลศึกษา แสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (สาลี สุภาภรณ์. 2555; Hellison. 1984; Louck. 1993)

ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษานั้น เป็นประเด็นปัญหาสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับงานการจัดการชั้นเรียนของครู (Supaporn. 2000) อีกทั้งในการศึกษาที่ผ่านมายังชี้ให้เห็นว่า ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่แสดงออกในชั้นเรียนพลศึกษานี้ ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในงานการสอนของครูพลศึกษา คือทำให้ครูผู้สอนจำนวนมากไม่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนสอนหรือไม่สามารถดำเนินการสอนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ (Fernandez-Balboa. 1991)

นักวิจัยในต่างประเทศได้ทำการศึกษาในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน ทำให้ทราบว่า กลุ่มตัวอย่างได้ให้นิยามความหมายของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่นักเรียนแสดงออกในชั้นเรียนพลศึกษาว่าหมายถึง นักเรียนทำในสิ่งที่ครูบอกว่าไม่ให้ทำ และไม่ทำในสิ่งที่ครูบอกให้ทำ (Rachel; & Daniel. 2012; Supaporn. 2000) ในขณะที่การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะหรือรูปแบบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา พบว่าสามารถจำแนกได้หลายลักษณะ ตัวอย่างเช่น การศึกษาของสุภาภรณ์, ดอดส์และกิฟฟิน (Supaporn; Dodds; & Griffin. 2003) ทำการศึกษาและแบ่งลักษณะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษาออกเป็น 2 ประเภท คือ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในลักษณะเป็นการพูด ได้แก่ การคุยกัน ตะโกนเสียงดัง การนินทาหรือวิจารณ์เพื่อน การใช้คำพูดหยาบคาย รวมทั้งโต้เถียงกับครู และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในลักษณะเป็นการกระทำ ได้แก่ วิ่งเล่นไปมา นั่งดูเพื่อน ปีนป่ายห่วงบาสเกตบอล ใช้อุปกรณ์กีฬาไม่เหมาะสม ทั้งขณะในอาคาร ผลัก/ชน/เตะ หรือทะเลาะกับเพื่อน นอกจากนี้การศึกษาของ กาเยต์, ดอร์และด็อน (Gayette; Dore; & Dion. 2000) ได้ศึกษาและแบ่งลักษณะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม โดยได้แบ่งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออก

ตามระดับของพฤติกรรม ประกอบด้วยพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ระดับที่ 1 ได้แก่ การรบกวนสมาธิ การคุยกัน การมาเรียนสาย การไม่แต่งเครื่องแบบชุดพลศึกษา และการหนีออกนอกห้องเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ระดับที่ 2 ได้แก่ การเล่นตลก/ทำตัวตลกในห้องเรียน การทะเลาะวิวาทกันในห้อง การรบกวนคนอื่น ไม่ฟังครูสอนหรือแกล้งว่าฟังครู การเปลี่ยนกิจกรรมที่ครูให้ทำ การตั้งใจฝ่าฝืนกฎระเบียบของชั้นเรียน และหยุดการเข้าร่วมกิจกรรมของชั้นเรียน และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ระดับที่ 3 ได้แก่ การวิจารณ์ผู้อื่น การทำลายสิ่งของ/อุปกรณ์การเรียนการสอน การแสดงอาการก้าวร้าว มีพฤติกรรมที่อันตรายต่อผู้อื่น มีพฤติกรรมหยาบคาย เยาะเย้ย/ล้อเลียนหรือยั่วผู้อื่น และพฤติกรรมต่อต้านกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนการศึกษาของ โคทราน และคูลินนา (Cothran; & Kulinna. 2007) ได้แบ่งลักษณะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ พฤติกรรมระดับเบา เช่น ไม่เข้าแถว ไม่สนใจเรียน หรือไม่ทำตามที่คุณบอก พฤติกรรมระดับปานกลาง เช่น การลักขโมย โต้เถียง หรือการคุยกัน และพฤติกรรมระดับรุนแรง เช่น ทะเลาะวิวาท สบประพาส หรือพฤติกรรมอันธพาล นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาที่พบอีกว่า ระดับความรุนแรงของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ จะเพิ่มสูงขึ้นตามระดับอายุและระดับการศึกษาของนักเรียน กล่าวคือนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาจะมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากและรุนแรงกว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา (Goyette; Dore; & Dion. 2000; Yoncalik. 2010)

พฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือเรียกว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนนี้มีใช้ปัญหาใหม่ในวงการศึกษา แต่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานาน นักการศึกษาจำนวนไม่น้อยได้ให้ความสนใจและทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อหาวิธีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง (ตรีชฎา บุญชะโด. 2548) การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ครูที่ประสบกับปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนนี้ส่วนมากมักใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยวิธีที่ไม่เหมาะสม (ผดุง อารยะวิญญู. 2542) คือใช้การลงโทษทางร่างกาย เช่น ตี หรือวิ่งรอบสนาม และลงโทษทางวาจา เช่น การตำหนิหรือตักเตือน อย่างไรก็ตาม วิธีการแก้ปัญหาด้วยการลงโทษลักษณะดังกล่าว มักเป็นวิธีที่ไม่ได้ผลในระยะยาว เพราะแม้ว่าครูจะสามารถหยุดพฤติกรรมนั้นได้ในระยะเวลาหนึ่ง แต่พฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้นก็จะเกิดขึ้นอีกได้ในอนาคต (อัจฉรา วิไลหงส์. 2545 อ้างอิงจาก กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2528; ชุมพล สอปัญญา. 2535) ดังนั้น จึงพอที่จะสรุปได้ว่า ที่ผ่านมามีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอยู่พอสมควร แต่ส่วนใหญ่กลับเป็นการหาวิธีแก้ไขที่ปลายเหตุของปัญหาหรือหาวิธีแก้ไขเมื่อเกิดปัญหาขึ้นแล้วทั้งสิ้น

การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมีอยู่พอสมควร แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาถึงสาเหตุและแนวทางการป้องกันหรือแก้ไขปัญหามุมมองหรือตามความคิดเห็นของครูผู้สอนหรือนักการศึกษา แต่การศึกษาในมุมมองของผู้เรียนมีน้อย ทำให้ข้อมูลไม่เพียงพอที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในมุมมองของนักเรียน จึงเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างมากที่จะช่วยให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับถึงประเด็นปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนได้อย่างรอบด้าน (Kulinna. 2008) ข้อมูลความรู้ที่ได้จาก

การศึกษานี้ จะเป็นประโยชน์อย่างมากและเป็นแนวทางสำหรับนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ทั้งต่อตัวนักเรียนและกับครูผู้สอน คือ สามารถจัดการเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์โดยที่ครูสอนอย่างมีความสุขและนักเรียนเรียนอย่างมีความสุขเช่นกัน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีความจำเป็นต้องทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา ผลของการวิจัยนี้ จะช่วยให้เกิดความเข้าใจประเด็นปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษามากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งกับนักเรียนและกับครูผู้สอนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษา
3. เพื่อศึกษาสาเหตุและแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา

คำถามในการวิจัย

คำถามในการวิจัยระยะที่ 1

1. ชั้นเรียนพลศึกษานักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ชนิดใดบ้าง
2. ปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
3. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์สามารถป้องกันได้อย่างไรบ้าง

คำถามในการวิจัยระยะที่ 2

1. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มีสาเหตุมาจากอะไร
2. แนวทางการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างที่จะช่วยป้องกันและลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาระยะที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนมัธยมศึกษา 2 แห่ง ซึ่งเรียนพลศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 60 คน (ชาย 33 คน และหญิง 27 คน) โดยคัดเลือกจากชั้นเรียนที่ครูพลศึกษาระบุตรงกันว่าเป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่าห้องอื่น ๆ จำนวน 2 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างทุกคนสมัครใจ ได้รับความเห็นชอบจากโรงเรียนและลงนามในหนังสือแสดงความยินยอมเพื่อเข้าร่วมในการวิจัย

โดยที่ทุกคนได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองให้เข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย นอกจากนี้ การศึกษานี้ยังได้ผ่านการพิจารณาจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์โดยคณะกรรมการของมหาวิทยาลัย (หนังสือรับรองจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์เลขที่ SWUEC/E-208/2558)

การศึกษาระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับการศึกษาในระยะที่ 1 โดยคัดเลือกจากชั้นเรียนที่ครูพลศึกษาระบุตรงกันว่าเป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่าห้องอื่น ๆ เก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งเป็นการเรียนวิชาบาสเกตบอล ที่มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 39 คน แต่มีนักเรียนที่สมัครใจยินยอมเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 21 คน (ชาย 7 คน และหญิง 14 คน) ใช้ชื่อสมมุติของกลุ่มตัวอย่างว่า บาส 1 - บาส 21 กลุ่มตัวอย่างทุกคนสมัครใจ รับประทานเงื่อนไขการวิจัย และลงนามในหนังสือแสดงความยินยอมเพื่อเข้าร่วมในการวิจัย โดยที่ทุกคนได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองให้เข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย นอกจากนี้ การศึกษานี้ยังได้ผ่านการพิจารณาจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์โดยคณะกรรมการของมหาวิทยาลัย (หนังสือรับรองจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์เลขที่ SWUEC/E-208/2558)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาระยะที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ 3 วิธีคือ (1) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participant Observation) โดยผู้วิจัยทำการสังเกตการเรียนการสอนพลศึกษาตลอดภาคการศึกษา จำนวน 15 ครั้ง เน้นการสังเกตไปที่การจัดการชั้นเรียน (เช่น กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติในชั้นเรียน) วิธีการสอนของครูและพฤติกรรมนักเรียน รวมทั้งความร่วมมือของนักเรียน (2) การวิเคราะห์เอกสารของครู (Document Analysis) โดยผู้วิจัยขอเอกสารประกอบการสอนหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องจากครูผู้สอน ได้แก่ รายชื่อนักเรียน แผนการสอน แบบบันทึกการสอน แบบประเมินผล เป็นต้น และ (3) การบรรยายเหตุการณ์สำคัญ (Critical Incidence) ซึ่งเป็นการบรรยายเหตุการณ์ 2 อย่าง คือ เหตุการณ์ในวันที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์และวันที่แสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (รวมทั้งบรรยายถึงสาเหตุและแนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้เรียน) โดยกลุ่มตัวอย่างจะเขียนหรือพูดบรรยายเพื่อให้ผู้วิจัยบันทึกเทปเสียงและนำเทปเสียงไปถอดความลักษณะเดียวกันกับการสัมภาษณ์

การศึกษาระยะที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ 3 วิธีคือ (1) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participant Observation) โดยผู้วิจัยทำการสังเกตการเรียนการสอนพลศึกษา โดยเน้นไปที่กิจกรรมการสอนและการจัดการชั้นเรียนของครู พฤติกรรมแสดงออกของนักเรียนและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนการสอน (2) การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล ในช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างสะดวกและไม่ใช่ช่วงเวลาเรียน โดยมีการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียง (MP3) และ (3) การกระตุ้นความจำ (Stimulated Recall with Pictures) ด้วยภาพ ซึ่งผู้วิจัยให้กลุ่ม

ตัวอย่างดูภาพถ่ายพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและตอบคำถามการสัมภาษณ์โดยใช้ภาพถ่ายเหล่านั้น โดยดำเนินการในช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างสะดวกในการให้ข้อมูล พร้อมบันทึกการสัมภาษณ์ด้วย เครื่องบันทึกเสียง (MP3) เพื่อนำไปถอดความในลักษณะเดียวกับการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลและการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล

การศึกษาระยะที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล จากการสังเกต การวิเคราะห์เอกสารของครู และการบรรยายเหตุการณ์สำคัญ สำหรับการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูลประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การอ่านข้อมูลเพื่อหาหัวข้อ การจัดกลุ่มหัวข้อ การนำข้อมูลมาจัดเข้าหัวข้อที่เหมาะสม และการอธิบายหัวข้อ ทำการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้า (Triangulation) คือตรวจสอบความสอดคล้องกันของข้อมูลที่ได้มาจากการสังเกต การวิเคราะห์เอกสารและการบรรยายเหตุการณ์สำคัญ (สาลี สุภาภรณ์. 2550)

การศึกษาระยะที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการกระตุ้นความจำด้วยภาพถ่าย สำหรับการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูลประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การอ่านข้อมูลเพื่อหาหัวข้อ การจัดกลุ่มหัวข้อ การนำข้อมูลมาจัดเข้าหัวข้อที่เหมาะสม และการอธิบายหัวข้อ ทำการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้า (Triangulation) คือตรวจสอบความสอดคล้องกันของข้อมูลที่ได้มาจากการสังเกต การสัมภาษณ์และการกระตุ้นความจำด้วยภาพถ่าย (สาลี สุภาภรณ์. 2550)

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ชั้นเรียนนิเทศศึกษาที่ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เรียนตามรายวิชาในแต่ละชนิด วิชาที่สถานศึกษานั้น ๆ เป็นผู้กำหนดไว้ในหลักสูตร สัปดาห์ละ 1 คาบเรียน ๆ ละ 50-60 นาที
2. ผู้เรียนในแต่ละชั้นเรียนมีจำนวนไม่เท่ากัน และมีสัดส่วนระหว่างจำนวนนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงที่มากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละชั้นเรียน
3. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เข้าเรียนนิเทศศึกษาอย่างสม่ำเสมอหรือขาดเรียนไม่เกิน 3 ครั้ง ตลอดภาคการศึกษาที่ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. เพื่อเป็นการปกป้องสิทธิส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะใช้ชื่อสมมุติเมื่อต้องกล่าวถึงชื่อเฉพาะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียน ครู และสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หมายถึง พฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนที่เป็นอุปสรรค รบกวน สร้างปัญหา หรือขัดขวางการเรียนการสอนวิชากิจกรรมพลศึกษา

2. ชั้นเรียนพลศึกษา หมายถึง ชั้นเรียนในรายวิชาหนึ่งของปีการศึกษา 2558 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในปีการศึกษา 2558 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งซึ่งได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมความรู้ที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยทั้งในประเทศและจากต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ มาใช้สำหรับเป็นแนวทางในการศึกษา โดยมีหัวข้อที่ผู้วิจัยทำการศึกษาดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา
  - 1.1 ความหมายของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
  - 1.2 รูปแบบและลักษณะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
  - 1.3 ปัจจัยเกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
  - 1.4 แนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 2.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา

ในการจัดการเรียนการสอนไม่ว่าจะในรายวิชาใดก็ตามนั้น ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนย่อมรู้ดีว่างานด้านการจัดการชั้นเรียนนั้น มีความยากลำบากและท้าทายความสามารถของครูไม่น้อยไปกว่างานด้านการสอน ทั้งนี้เพราะครูต้องเผชิญกับปัญหาหลายประการ เช่น ความไม่พร้อมด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน สถานที่ไม่เอื้ออำนวย เป็นต้น แต่ปัญหาสำคัญซึ่งพบได้บ่อยในเกือบทุก ๆ ชั้นเรียน นั่นก็คือปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

ประเด็นปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ถือเป็นปัญหาใหญ่และสำคัญที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานการจัดการชั้นเรียนของครู เพราะพฤติกรรมที่เป็นปัญหานี้ส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จในการสอนของครูและความสำเร็จในการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งครูและนักวิจัยทางการศึกษาต่างรู้ดีว่า ชั้นเรียนที่มีความวุ่นวาย สับสน และไร้ระเบียบวินัย ย่อมจะประสบความสำเร็จได้ยากกว่าชั้นเรียนที่ครูสามารถคงสภาพความเหมาะสมต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้ตลอดชั่วโมงการสอน ดังนั้น การหาทางรับมือกับปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนจึงเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่ครูทุกคนจำเป็นต้องทำการศึกษาและทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้

การเรียนการสอนในวิชาพลศึกษานั้น มีลักษณะการเรียนรวมไปถึงการวางกฎ ระเบียบ หรือการจัดการชั้นเรียนที่เป็นพิเศษเฉพาะ นั้นเพราะโดยธรรมชาติและลักษณะการเรียนการสอนในชั้นเรียนพลศึกษานั้น มีความแตกต่างไปจากชั้นเรียนวิชาอื่นทั่วไปที่เรียนอยู่ในห้องเรียน (วรศักดิ์เพียรชอบ, 2548ก) กล่าวคือ ชั้นเรียนพลศึกษามีการเรียนการสอนที่เน้นทักษะและการปฏิบัติ จึง

จำเป็นต้องมีการเคลื่อนที่ อีกทั้งห้องเรียนก็เป็นอาคารกว้างหรือสนามกีฬาต่าง ๆ จำนวนนักเรียนก็มาก องค์ประกอบดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนได้ทั้งสิ้น ดังนั้น จึงมีโอกาสสูงที่ครูจะประสบปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนได้มากกว่าชั้นเรียนอื่น ๆ

ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนไม่ใช่ปัญหาใหม่ แต่เป็นปัญหาที่ได้รับความสนใจจากครูอาจารย์ นักการศึกษา หรือนักวิจัยทางการศึกษามาค่อนข้างยาวนาน การศึกษาที่ผ่าน ๆ มา มักมีการตั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนไว้ว่า อะไรคือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ อะไรคือสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การป้องกันการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทำอย่างไร การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต้องทำอย่างไร และใครที่จะเป็นผู้ที่สามารถแก้ไขหรือป้องกันปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เหล่านี้ได้ (Olivaila; & Graca. 2013)

การศึกษาในประเทศไทยเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน พบว่ามีอยู่พอสมควร แต่สำหรับการศึกษาเฉพาะที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนพลศึกษานั้น กลับพบว่ามีอยู่ไม่มากนักและไม่ได้รับความสนใจจากครูหรือนักวิจัยทางพลศึกษาเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในมุมมองของนักเรียนนั้น ยังคงมีจำนวนอยู่น้อย ส่วนมากจะพบได้จากงานศึกษาในต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะขอเสนอข้อมูลที่ศึกษาและรวบรวมได้จากการค้นคว้าเอกสาร ตำราและจากงานศึกษาวิจัยของนักวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ที่มีความหลากหลายในลักษณะที่เป็นข้อมูลพื้นฐานของชั้นเรียนวิชาทั่วไป และที่เป็นส่วนเฉพาะของปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษาตามลำดับต่อไป

ความหมายของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง การกระทำของบุคคลซึ่งเป็นการแสดงออกในการตอบสนองหรือการตอบโต้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง การแสดงออกหรือการตอบสนองนั้นเกิดขึ้นได้ทั้งภายในและภายนอกร่างกาย เช่น การร้องไห้ การกิน การอ่านหนังสือ การคิด เป็นต้น (สำนักการศึกษา. 2552) ขณะที่เมื่อกล่าวถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่ได้จากเอกสารตำราในประเทศไทยนั้น พบว่า มีการให้นิยามความหมาย รวมถึงมีขอบเขตครอบคลุมที่ค่อนข้างกว้าง ดังเช่น กรมสามัญศึกษา (2539) ได้ให้ความหมายของ “พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์” ไว้ว่า หมายถึงการแต่งกายผิดระเบียบวินัย กิริยามารยาทไม่เรียบร้อย การไม่ตรงเวลา ไม่เป็นระเบียบ ความเกียจคร้าน การแตกสามัคคี การพึ่งยาเสพติด การหนีเรียน การประพฤติชั่ว การเที่ยวกลางคืน การเล่นเกมพนัน การทะเลาะวิวาท การลักขโมย ความหยาบคายและก้าวร้าว การทำลายทรัพย์สิน การมั่วสุมในสถานที่ที่ไม่ควร ความไม่สะอาด การไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร และการพกอาวุธ เป็นต้น

ทั้งนี้ ในการศึกษาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษาเรื่องนี้ มีได้มีจุดมุ่งหมายที่จะทำการศึกษา “พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์” ในลักษณะนิยามความหมายตามบริบทดังกล่าวข้างต้น แต่จะมุ่งเน้นศึกษาในลักษณะบริบทเฉพาะที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ที่นักเรียนแสดงออกในขณะที่มีการเรียนการสอนพลศึกษา ซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น เป็นพฤติกรรมหรือการกระทำที่สร้างความเดือดร้อนรำคาญ ก่อให้เกิดปัญหา หรือเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนของครูหรือการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของเพื่อนร่วมชั้นเรียนคนอื่น ๆ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขออธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับ “พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน” ตามขอบเขตของการศึกษานี้ดังต่อไปนี้

การศึกษาในประเทศไทยเกี่ยวกับ “พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์” ของนักเรียนนั้น พบว่า มีการใช้คำในลักษณะที่สามารถให้ความหมายใกล้เคียงกันได้หลายคำ เช่นคำว่า พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม พฤติกรรมที่เป็นปัญหา และพฤติกรรมก่อกวนชั้นเรียน เป็นต้น (อัจฉรา วิไลหงส์. 2545) รวมไปถึงคำว่า เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม (ผดุง อารยะวิญญู. 2542) ทั้งนี้ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาเน้นไปที่คำว่า “พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์” เป็นแนวทางหลักสำหรับการศึกษานี้

คำว่า “พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์” ในภาษาอังกฤษตรงกับคำว่า “Misbehavior” อีกทั้งยังมีนักการศึกษาและนักวิจัยทางพลศึกษาและกีฬา ที่ใช้คำอื่น ๆ ซึ่งมีความหมายที่ใกล้เคียงกันอีกหลายคำ เช่น คำว่า Problem Behavior, Discipline Problems (Rachel; & Daniel. 2012) Disruptive Behavior (Supaporn; Dodds; & Griffin. 2003) Malbehavior, Deviant Behavior, Off-task Behavior, Refusals, Disinterestedness (Supaporn. 1998) และคำว่า Inappropriate Behavior (Louck. 1993) อย่างไรก็ตาม ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้คำว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

รูปแบบและลักษณะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

หลุยส์ และคณะ (Luis; et al. 2012) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา พบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ได้แก่ การพูดสบถ/ก่นด่าและใช้คำหยาบคาย การทะเลาะวิวาท การขาดเรียนหรือเข้าชั้นเรียนสาย การเสพยาหรือสูบบุหรี่ พฤติกรรมรังแก/อันธพาล/ข่มเหงผู้อื่น การโต้เถียงกัน การลืมหุนพลศึกษา การพูดแทรก/รบกวน/ขัดจังหวะครูสอน การไม่สนใจ/ไม่ใส่ใจการเรียน การไม่ดูแลอุปกรณ์การเรียน การไม่ทำตามสิ่งที่ครูสอน การพูดโกหกหลอกลวง การนำเอาอาวุธเข้ามาในชั้นเรียน การแสดงอารมณ์เกรี้ยวกราด/โกรธเคืองผู้อื่น การแสดงเอาหน้า การแสดง/เล่นเป็นตัวตลก การแกล้งร้องไห้ ทำตัวเหนียมอาย การถามซ้ำ ๆ ในสิ่งที่ครูสอน ทำตัวติดครุ ไม่เข้าร่วมกิจกรรม การส่งงานช้า การรวมกลุ่มในขณะที่ทำกิจกรรม การเล่นโก้ง การตั้งแก๊งหรือกลุ่ม การอ้างว่ามีประจำเดือนเพื่อไม่ร่วมกิจกรรม การไม่มีน้ำใจนักกีฬา การข่มขู่คุกคามทางเพศ ความขี้เกียจ/เฉื่อยชา/เชื่องช้าและเกียจคร้าน การไม่สนใจค้นคว้าหรือเรียนรู้ การเอางานวิชาอื่น ๆ มาทำในชั่วโมงพลศึกษา การคุยกันลับหลัง และการทำชุดพลศึกษาสกปรก

นอกจากนี้ยังได้แบ่งระดับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษาตามระดับความรุนแรงที่เกิดขึ้น ดังนี้

1. พฤติกรรมทั่ว ๆ ไปที่พบได้ในชั้นเรียน ประกอบด้วย พฤติกรรมรบกวนหรือสร้างความรำคาญ ได้แก่ การพูดคุยหรือส่งเสียงดัง การไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียน การแกล้งเพื่อน การนินทาว่าร้ายเพื่อน และการแบ่งแยกกลุ่ม เป็นต้น พฤติกรรมไม่สนใจหรือไม่เอาใจใส่กิจกรรมการเรียน ได้แก่ การวิ่งเล่นไปรอบ ๆ บริเวณ พูดคุย และใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น และพฤติกรรมไม่เชื่อฟังหรือไม่ทำตามกฎ ได้แก่ ไม่เข้าร่วมกิจกรรม ไม่ทำตามกฎกติกาของชั้นเรียน ไม่ปฏิบัติตามกฎกติกาของกิจกรรมที่ให้ทำ และคัดค้านการทำกิจกรรม เป็นต้น

2. พฤติกรรมที่เป็นปัญหาร้ายแรงและที่เป็นอันตรายต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน ได้แก่ การใช้ยา/สารเสพติดหรือสูบบุหรี่ การทำร้ายเพื่อนหรือข่มขู่เพื่อน แบ่งกลุ่มหรือตั้งแก๊ง และการคุกคามทางเพศ เป็นต้น

ยอนคาลิก (Yoncalik. 2010) ศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่นักเรียนแสดงออกในชั้นเรียนพลศึกษา สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ (1) พฤติกรรมการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์การเรียนที่ไม่เหมาะสม หรือไม่ดูแลรักษา (2) พฤติกรรมการต่อต้านหรือการใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสม เช่น พูดคำหยาบคายในชั้นเรียน (3) พฤติกรรมการคุยกันและการเล่นหรือหัวเราะในชั้นเรียนเกินพอดี และ (4) พฤติกรรมการเรียกร้องความสนใจจากคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน เช่น ครู หรือเพื่อนร่วมชั้นเรียน

คอตทราน และคูลินนา (Cothran; & Kulinna. 2007) ได้ทำการอธิบายถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ที่นักเรียนแสดงออกในชั้นเรียนพลศึกษา โดยวิเคราะห์พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ไว้ 59 พฤติกรรม และแบ่งออกเป็น 3 ระดับพฤติกรรมได้แก่ พฤติกรรมระดับเบา พฤติกรรมระดับปานกลาง และพฤติกรรมระดับรุนแรง ดังนี้

1. พฤติกรรมระดับเบา ได้แก่ พฤติกรรมเข้าชั้นเรียนสาย, พฤติกรรมการเคี้ยวหมากฝรั่งในชั้นเรียน, พฤติกรรมไม่นั่งอยู่กับที่, การทำเสียงหัวเราะ, การลืมหูลงพลศึกษามาเรียน, ไม่เข้าแถว, ไม่สนใจเรียน, ไม่ทำตามทีครูบอก, แสดงอารมณ์โกรธ/ฉุนเฉียว, ไม่เข้าร่วมกิจกรรมเพราะอ้างการตั้งครรภ์, การชอบโชว์ความสามารถเกินพอดี, มองตัวเองว่าความสามารถต่ำ, แกล้งร้องไห้, ทำกิจกรรมกับเฉพาะกลุ่มเพื่อน, การทำตัวขี้อายหรือเก็บเนื้อเก็บตัว, การถามซ้ำ ๆ หรือถามคำถามบ่อย ๆ, ทำตัวเองให้ใกล้ชิดครู, ไม่เข้าร่วมในกิจกรรมการเรียน, ทำงานที่ได้รับมอบหมายช้า, ใช้เสียงคร่ำครวญหรือทำเสียงสะอื้น, ชอบพูดว่า “ทำไม่ได้”, มุ่งแต่การจะเอาชนะหรือต้องเป็นที่หนึ่งอยู่เสมอ, อ้างการมีประจำเดือนเพื่อไม่เข้าร่วมในกิจกรรม, ขี้เกียจ/เฉื่อยชา/เชื่องช้า, ไม่สนใจดู/มองขณะที่ครูสอน, ทำอะไรให้ช้ากว่าที่ควรจะทำ เช่น เดินแทนการวิ่ง, การลืมหูลงพลศึกษา และพูดซุบซิบนินทาหรือพูดแต่เรื่องไร้สาระ

2. พฤติกรรมระดับปานกลาง ได้แก่ พฤติกรรมการใช้คำสบถ/ด่า/สาปแช่ง, พฤติกรรมการลักขโมย, การโต้เถียง, การคุยกัน, การเขียนผนังหรือเขียนชั้นใต้ของในห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า, การขัดจังหวะ/รบกวน/สอดแทรก, ไม่ใส่ใจดูแลรักษาอุปกรณ์การเรียน, การพูดปด/พูดโกหก, ทำตัวเองเป็นตัวตลก, แสดงอารมณ์หงุดหงิดเมื่อแพ้หรือพลาด, ทำกิจกรรมร่วมเฉพาะกับกลุ่มเพื่อนตนเอง, การโกง/ทุจริต, ไม่มีน้ำใจนักกีฬา, ชอบหาเรื่องทะเลาะวิวาท, แสดงกิริยาลามก/อนาจาร/นาร้างเกียจ, ชอบพูดคุยโตโอ้อวดกับเพื่อน ๆ, หลบหนีออกจากชั้นเรียน, ให้อ่านทำงานให้ และการพูดนินทาลับหลัง

3. พฤติกรรมระดับรุนแรง ได้แก่ การชกต่อย/ตบตี/ทะเลาะวิวาท, การสูบบุหรี่, พฤติกรรมเป็นอันธพาล/ระราน/ข่มเหง/กดขี่/กลั่นแกล้ง/ข่มขู่ผู้อื่น, การขาดความกระตือรือร้นในการเรียน, การนำอาวุธต่าง ๆ เข้ามาในชั้นเรียน, การเล่นเกมหรือเสี่ยงทำให้เกิดการบาดเจ็บ, การตั้งกลุ่ม/แก๊งในชั้นเรียน, ข่มขู่หรือคุกคามทางเพศ, การใช้ยา/สารเสพติด, คุกคามผู้อื่น, ผลักหรือชกต่อยผู้อื่น และการชอบพูดคุยโตโอ้อวดกับเพื่อน ๆ

คูลินนา, คอทราน และ รีการ์อส (Kulinna; Cothran; & Regualos. 2006) ได้ศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ที่พบได้บ่อยในชั้นเรียนพลศึกษา เรียงตามลำดับ ได้แก่ พฤติกรรมการเรียกร้องความสนใจหรือทำตัวให้ใกล้ชิดกับครู, พฤติกรรมของนักเรียนหญิงในการไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียน โดยการอ้างเหตุผลของการมีประจำเดือน, พฤติกรรมการข่มขู่คุกคามทางเพศ, พฤติกรรมการหลบหนีออกจากชั้นเรียน, พฤติกรรมเขียนผนังกำแพงหรือขีดเขียนตู้เก็บของในห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า, พฤติกรรมรวมกลุ่มตั้งแก๊ง, พฤติกรรมการใช้ยาหรือสารเสพติด, การตั้งครก, พฤติกรรมสูบบุหรี่ และพฤติกรรมการนำอาวุธเข้ามาในชั้นเรียน

สุภาภรณ์, ดอดส์ และ กรีฟฟิน (Supaporn; Dodds; & Griffin. 2003) ได้ทำการศึกษาและได้อธิบายไว้ว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่สำคัญของนักเรียน ที่พบได้ในชั้นเรียนพลศึกษา ประกอบด้วย

1. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่นักเรียนแสดงออกด้วยการพูด ได้แก่ คุยกัน ตะโกนเสียงดัง วิจารณ์เพื่อน ใช้คำหยาบคาย และโต้เถียงกับครู

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่นักเรียนแสดงออกด้วยการกระทำ ได้แก่ วิ่งเล่น เดินไปมาบนม้านั่งข้างสนาม ปีนป่ายห่วงบาสเกตบอล ใช้อุปกรณ์กีฬาไม่เหมาะสม ทั้งขณะในโรงยิม ผลัก/ชน/เตะ หรือทะเลาะกับเพื่อน

สุภาภรณ์ (Supaporn. 2000) ได้ทำการศึกษาพบว่า รูปแบบของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย

1. พฤติกรรมรบกวน ได้แก่ การนินทา ล้อเลียนหรือวิจารณ์เพื่อน การทำร้ายเพื่อน และการแบ่งพรรคแบ่งพวก

2. พฤติกรรมไม่สนใจหรือไม่ใส่ใจการเรียนการสอน ได้แก่ การล้อเล่นไปเรื่อย ๆ การคุย และการใช้คำหยาบคาย

3. พฤติกรรมไม่เชื่อฟังครู ได้แก่ การไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน การไม่ทำตามกฎหรือข้อตกลงของชั้นเรียน การไม่ทำตามกฎหรือข้อตกลงของกิจกรรมที่ครูให้ทำ และการต่อต้านหรือคัดค้านการทํากิจกรรมที่ครูมอบหมาย

4. พฤติกรรมอื่น ๆ ได้แก่ การโก่ง การชกต่อยหรือทะเลาะวิวาท และการสูบบุหรี่

ทั้งนี้ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่สำคัญ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้ให้ความเห็นว่าเป็นพฤติกรรมที่รบกวนหรือส่งผลกระทบต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนและต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ได้แก่ พฤติกรรมการนินทา/ล้อเลียนหรือวิจารณ์เพื่อน พฤติกรรมทำร้ายเพื่อน และพฤติกรรมแบ่งพรรคแบ่งพวกในชั้นเรียน

กอยเตต์, ดอร์ และดิออน (Goyette; Dore; & Dion. 2000) ได้ทำการศึกษาและแบ่งลักษณะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะระดับของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดังนี้

1. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ระดับที่ 1 ได้แก่ การรบกวนสมาธิ/ทำให้สับสน การคุยกัน การมาเรียนสาย ไม่แต่งเครื่องแบบชุดพลศึกษา และหนีออกนอกห้องเรียน

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ระดับที่ 2 ได้แก่ การเล่นตลก/ทำตัวตลกในรอบ ๆ ห้องเรียน การทะเลาะวิวาทกันในห้อง การรบกวนคนอื่น ๆ การไม่ฟังครูสอนหรือแกล้งทำท่าว่าฟังครู การเปลี่ยนกิจกรรมที่ครูให้ทำ การตั้งใจฝ่าฝืนกฎระเบียบของชั้นเรียน และไม่เข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน

3. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ระดับที่ 3 ได้แก่ การวิจารณ์ผู้อื่น การทำลายสิ่งของ/อุปกรณ์การเรียนการสอน การแสดงอาการก้าวร้าว มีพฤติกรรมที่อันตรายต่อผู้อื่น มีพฤติกรรมหยาบคาย เยาะเย้ย/ล้อเลียนหรือขู่ผู้อื่น และมีพฤติกรรมต่อต้านกิจกรรมการเรียนการสอน

นอกจากนี้ยังพบว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่นักเรียนแสดงออกในชั้นเรียนพลศึกษานั้น จะมีความถี่และความรุนแรงเพิ่มขึ้นตามลำดับของชั้นเรียนที่สูงขึ้น (ประถมศึกษา, มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย) โดยอธิบายเพิ่มว่า ในชั้นเรียนระดับประถมศึกษาจะพบนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ได้ถึง 23% ในขณะที่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ 42% ส่วนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เพิ่มสูงขึ้นอีก 35% จากระดับของประถมศึกษา

เฟอานานเดส-บัลเบา (Fernandez-Balboa. 1991) ได้แบ่งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่แสดงออกในชั้นเรียนพลศึกษา ออกเป็น 2 กรณี คือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่แสดงออกเป็นรายบุคคล และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่แสดงออกในลักษณะเป็นกลุ่ม ดังนี้

1. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่นักเรียนกระทำหรือแสดงออกเป็นรายบุคคล ได้แก่

1.1 การกระทำหรือการแสดงพฤติกรรมใด ๆ ก็ตามที่ไม่วางใจหรือ

นอกเหนือไปจากงานที่ครูได้มอบหมายให้ทำ ประกอบด้วย

- พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์การเรียนการสอนในชั้นเรียน ได้แก่ การโยนลูกบอลเล่นขณะที่ครูสอน การใช้อุปกรณ์ขณะที่ครูกำลังพูด การป็นปายที่

นั่ง การโหนเชือก การวิ่งเล่นบนเบาะยิมนาสติก การเตะลูกวอลเลย์บอล การตีลูกเทนนิสใส่รั้ว การโยนลูกบอลใส่เพื่อน การโยนลูกบอลใส่ตะกร้า และการดำน้ำขณะครูกำลังสอนว่ายน้ำ

- พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์ ได้แก่ การพูดคุยกันในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การวิ่งเล่นในขณะที่ครูบอกให้นั่ง การลุกขึ้นยืนในขณะที่ครูบอกให้นั่ง การเคี้ยวหมากฝรั่งในชั้นเรียน การเดินเข้า-ออกบริเวณชั้นเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต และการโก่งการทดสอบร่างกาย เป็นต้น

1.2 พฤติกรรมไม่เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย

- การทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายอย่างไม่เต็มความสามารถ ได้แก่ การเดินแทนการวิ่ง การว่ายน้ำช้า ๆ เรื่อย ๆ เป็นต้น

- ไม่ทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายจากครู ได้แก่ การเดินหรือนั่งแทนการวิ่ง การไม่ยืดอกกล้ามเนื้อ การไม่ฟังครู การเข้า-ออกห้องเรียนโดยไม่ขออนุญาต การไม่เล่นเกมหรือเดินออกจากสนาม การปฏิเสธการทดสอบสมรรถภาพร่างกาย เป็นต้น

1.3 พฤติกรรมก้าวร้าว ประกอบด้วย

- พฤติกรรมก้าวร้าวกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน แบ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกทางการพูด ได้แก่ การหัวเราะเยาะเพื่อน การพูดเสียดสี/ล้อเลียนเพื่อน และการพูดเยาะเย้ยหรือสบประมาทเพื่อน และพฤติกรรมที่แสดงออกทางร่างกาย ได้แก่ การผลักหรือดันเพื่อน การกระชากตัวหรือกระชากผมเพื่อน การชกต่อยหรือเตะเพื่อน และการทะเลาะวิวาท

- พฤติกรรมก้าวร้าวกับครู แบ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกทางคำพูด ได้แก่ การนิินท้าวว่าร้ายลับหลัง หรือใช้คำสบถ หยาบคาย ทำทอครู เป็นต้น และพฤติกรรมที่แสดงออกทางร่างกาย ได้แก่ การผลักครู การสาดน้ำจากสระน้ำใส่ครู และการโยนลูกบอลใส่ครู เป็นต้น

- พฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เกี่ยวกับบุคคลอื่น แบ่งเป็นพฤติกรรมนักเรียนที่แสดงออกมาทางคำพูด ได้แก่ การใช้คำพูดที่หยาบคาย ลามก และพฤติกรรมที่แสดงออกทางร่างกาย ได้แก่ การทำลายทรัพย์สินมีค่าหรืออุปกรณ์ในชั้นเรียน

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่แสดงออกในลักษณะเป็นกลุ่ม ได้แก่

2.1 แสดงพฤติกรรมนอกเหนือจากงานที่ครูมอบหมาย ได้แก่ คุกกันโดยไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งเสียงดังขณะที่ทำงาน และโยนบอลเล่นแทนการฟังครูพูด เป็นต้น

2.2 พฤติกรรมไม่เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย ไม่ฟังครูพูด และไม่ออกจากห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าเพื่อมาเข้าชั้นเรียน

2.3 พฤติกรรมอื่น ๆ ได้แก่ วิ่งเล่นอยู่ในห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า

ปัจจัยเกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานการสอนของครู

1.1 วิธีการสอนไม่เหมาะสม การสอนพลศึกษามีวิธีการสอนที่หลากหลาย ครูพลศึกษาส่วนใหญ่มักคุ้นชินกับวิธีการสอนที่ยึดตัวครูผู้สอนมากกว่าผู้เรียน หรือที่เรียกว่าการสอนแบบโดยตรง (Direct Style) ที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง เช่น ครูเป็นผู้กำกับและให้นักเรียนปฏิบัติตามวิธีการหรือตามแบบฝึกที่ครูกำหนดให้ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า การสอนแบบเน้นครูเป็นศูนย์กลางเป็นวิธีการสอนที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนมากนัก เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบ (Cothran; & Kulinna. 2006) ส่งผลให้นักเรียนบางส่วนไม่สนใจเรียน เพราะไม่ชอบในกิจกรรมหรือแบบฝึกที่ครูเตรียมไว้ให้ หรือไม่ให้ความร่วมมือในการเรียนอย่างเต็มที่ และอาจแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อื่น ๆ ตามมาได้ (Cothran; Kulinna; & Garrahy. 2009) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาที่พบอีกว่า ชั้นเรียนพลศึกษาที่มีนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มาก ส่วนหนึ่งเกิดจากวิธีการสอนของครูหรือครูถ่ายทอดทักษะเนื้อหาวิชาที่พาด้านนั้น ๆ ไม่รู้เรื่องหรือพูดอธิบายแล้วนักเรียนไม่รู้เรื่อง ปฏิบัติไม่ได้ หรือไม่เข้าใจในสิ่งที่ครูต้องการสื่อสาร ส่งผลให้ผู้เรียนไม่เข้าใจ จึงไม่ให้ความร่วมมือ และหากิจกรรมอื่น ๆ ทดแทนการเรียน เช่น คุยกัน เล่นกันหรือหยอกล้อกันในห้อง (มาลินี จุฑะรพ. 2539; รัตนา เสงส์สวัสดิ์. 2556; Yuan; & Che. 2012)

1.2 กิจกรรมน่าเบื่อ ไม่น่าสนใจ ขาดความท้าทาย และไม่สนุกสนาน นักเรียนแต่ละคนมีความสนใจและความสามารถทางพลศึกษาที่แตกต่างกัน กิจกรรมที่ยากหรือง่ายเกินไป ไม่เกิดความท้าทาย ไม่น่าสนใจ เป็นประเด็นหนึ่งที่น่าไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งออกมา (วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2548ก; Supaporn. 2000) ในบางครั้ง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูที่ไม่ตรงตามความสนใจของผู้เรียน หรือมีรูปแบบการสอนที่น่าเบื่อ มีความยากหรือง่ายจนเกินความสามารถของนักเรียน เช่น การสอนแบบที่ครูพูดบรรยายนาน ทำให้นักเรียนต้องรอนาน ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่ายหรือเหนื่อยล้ากับการเรียน ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ (สำนักการศึกษา. 2552; Cothran; Kulinna; & Garrahy. 2009; Olivaila; & Graca. 2013; Yuan; & Che. 2012)

1.3 การแบ่งกลุ่มนักเรียนที่ไม่เหมาะสม นักเรียนแต่ละคนมีทักษะความสามารถในแต่ละชนิดกีฬาหรือกิจกรรมที่แตกต่างกัน ครูพลศึกษาที่ไม่จัดกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ คือ จัดกลุ่มให้นักเรียนที่ทักษะความสามารถน้อยต้องไปรวมกลุ่มเรียนร่วมกับนักเรียนที่มีทักษะความสามารถสูง จะทำให้นักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถน้อยไม่สามารถแสดงความสามารถของตนเองได้ ทำให้ไม่เกิดการเรียนรู้ หรือไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมเท่าที่ควร ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์บางประการได้ เช่น ไม่สนใจเรียน ผละออกจากกิจกรรม หรือไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน (วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2548ก; Supaporn. 2000)

1.4 ใช้เวลาเปลี่ยนถ่ายกิจกรรมนาน ช่วงเวลาที่มีการเคลื่อนย้ายหรือเปลี่ยนถ่ายจากกิจกรรมหนึ่งไปอีกกิจกรรมหนึ่ง ขณะที่ครูกำลังเตรียมกิจกรรมใหม่หรือให้นักเรียนกำลังแยก

ย้ายไปทำกิจกรรมต่อไปนั้น เป็นช่วงเวลาที่นักเรียนมีโอกาสดังพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้มากกว่าช่วงเวลาอื่น ๆ เพราะเป็นช่วงเวลานี้นักเรียนจะมีเวลาว่างหรือไม่มีครูคอยกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด เช่น ช่วงของการเปลี่ยนเสื้อผ้าในห้องแต่งตัว ช่วงเปลี่ยนกิจกรรม ช่วงเปลี่ยนสนาม ช่วงรอแจกอุปกรณ์ เป็นต้น (Rink. 2006)

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการชั้นเรียนของครู

2.1 ครูไม่บังคับใช้กฎระเบียบอย่างจริงจัง การที่ครูพลศึกษาไม่ว่ากล่าวตักเตือนหรือไม่เคร่งครัดตามกฎระเบียบกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หมายถึง เมื่อมีนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษาแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ครูพลศึกษากลับไม่ตักเตือนหรือห้ามปรามในพฤติกรรมดังกล่าวที่เกิดขึ้น ก็จะส่งผลให้นักเรียนคนอื่น ๆ ในชั้นเรียนเข้าใจว่าครูผู้สอนไม่จริงจัง ปล่อยปะละเลย และไม่สนใจว่าใครจะทำพฤติกรรมอย่างไร ก็จะมีนักเรียนแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์มากขึ้น (Fernandez-Balboa. 1991; Supaporn. 2000)

2.2 การควบคุมชั้นเรียนไม่ทั่วถึง การสอนพลศึกษามีการปฏิบัติกิจกรรมเป็นระยะ ๆ ในสนามหรือโรงยิมที่ค่อนข้างใหญ่และมีผู้เรียนมาก ทำให้ครูควบคุมดูแลชั้นได้ไม่ทั่วถึง หรือดูกลุ่มหนึ่งและให้พิดแบค ขณะนั้นหากเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ครูอาจจะสังเกตไม่เห็น ทำให้ไม่ได้ว่ากล่าวตักเตือนผู้ที่แสดงพฤติกรรมดังกล่าว ครูจึงต้องคอยดูแล ควบคุมชั้นเรียนและให้พิดแบคเป็นระยะ ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าร่วมในกิจกรรม และมีโอกาสแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์น้อยลง

3. ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน นักเรียนส่วนใหญ่มักชอบเรียนหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อนที่สนิทสนมกัน ซึ่งเพื่อนในกลุ่มแต่ละกลุ่มจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดและการแสดงพฤติกรรมที่ดีและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่ม คือมีการพูดคุยกั๊กชวนหรือแสดงท่าทางที่ต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันทำตามในเรื่องต่าง ๆ เช่น ชักชวนกันไม่เรียนหรือหนีเรียน นั่งคุยหรือหลบจากการเรียนร่วมกัน เป็นต้น ในขณะเดียวกัน ในบางกิจกรรมหรือบางทักษะกีฬาที่สมาชิกในกลุ่มปฏิบัติไม่ได้ แต่หากมีการพูดคุยกั๊กชวนหรือเกิดการกระตุ้นจากเพื่อน ๆ กันเองในกลุ่ม ก็จะช่วยให้ นักเรียนจะสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้ดีขึ้น นักเรียนก็รู้สึกถึงการมีส่วนร่วม สามารถปฏิบัติกิจกรรมที่ครูมอบหมายได้ ทำให้มีโอกาสดังพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์น้อยลง (Supaporn. 2000) บทบาทของกลุ่มเพื่อนมีความสำคัญต่อการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เพื่อนในกลุ่มเดียวกันมักจะมีพฤติกรรมไปในแนวทางเดียวกัน ครูที่เข้าใจธรรมชาติความแตกต่างของการรวมกลุ่มของนักเรียนแต่ละกลุ่ม จะสามารถคาดเดาพฤติกรรมที่นักเรียนแต่ละกลุ่มจะแสดงออกได้ และสามารถหาแนวทางป้องกันหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนได้โดยในสังคมของกลุ่มเพื่อนเป็นตัวแปรในการจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ให้กลุ่มได้ทำกิจกรรมร่วมกันด้วยความสนุกสนาน ทำหาย (Carlson. 1994) นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมนักเรียนพลศึกษาและการออกกำลังกาย

กาย ที่พบว่า เด็กวัยรุ่น จะมีพฤติกรรมในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายตามเพื่อน โดยเฉพาะเพื่อนที่เป็นกลุ่มเดียวกัน หรือมีความสนิทสนมกัน (Hansell; & Mechanic. 1990)

4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน

4.1 นักเรียนที่ขาดความพร้อมในการเรียน ความพร้อมของตัวนักเรียนมีส่วนสำคัญสำหรับการเรียนรู้ นักเรียนที่ไม่พร้อมทางด้านร่างกาย เช่น มีอาการเจ็บป่วยหรือไม่สบาย สายตาสั้น อ้วน ตัวเล็ก เป็นต้น หรือไม่มีความพร้อมทางด้านสภาพจิตใจ เช่น ทะเลาะกับเพื่อน เครียดกับการเรียน ที่กล่าวมาล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องกับความตั้งใจและความสนใจในการเรียนรู้ และส่งผลกระทบโดยตรงต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกในระหว่างการเรียนรู้การสอน (Cothran; Kulinna; & Garrahy. 2009)

4.2. บุคลิกภาพพื้นฐานส่วนตัวของนักเรียน นักเรียนบางคนมีปัญหาทางพฤติกรรมที่แสดงออกในสังคมหรือมีปัญหาจากที่บ้าน คือ มีลักษณะบุคลิกภาพส่วนตัวพื้นฐานที่เป็นคนก้าวร้าวหรือเสียงดัง อาจมีสาเหตุมาจากที่พ่อแม่ไม่เอาใจใส่ หรือพ่อแม่ใช้ความรุนแรงกับลูก ส่งผลให้ผู้เรียนคิดว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หรือพฤติกรรมรุนแรงต่าง ๆ ที่แสดงออกมานั้นเป็นเรื่องปกติ (Olivaila; & Graca. 2013; Goyette; Dore; & Dion. 2000) พฤติกรรมที่เป็นบุคลิกภาพพื้นฐานส่วนตัวของนักเรียน ประกอบด้วย พฤติกรรมที่ต้องการเป็นที่ยอมรับหรือต้องการได้รับการยอมรับจากสังคมรอบข้าง โดยการเล่นหรือแสดงให้ตนเองดูเป็นตัวตลกของห้องเรียน คือ รัน ขี้เกียจหรือเกียจคร้าน ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ พฤติกรรมแสวงหาอำนาจ โดยการต่อต้าน รัน แก๊ง แค้นด้วยวิธีทำลาย ตอบโต้ และดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น ที่พบได้บ่อย เช่น การล้อเลียนหรือเยาะเย้ยเพื่อน เขียนคำในที่สาธารณะ หรือทำให้ทรัพย์สินส่วนรวมหรือของเพื่อนเสียหาย เช่น ขูดซีดีรถ ฉีกหนังสือ หรืออาจรุนแรงไปจนถึงขั้นทำร้ายร่างกายได้ โดยไม่ได้คำนึงถึงผลที่จะตามมา (มาลินี จุฑะรพ. 2539)

5. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวครูผู้สอน ครูคือผู้ที่ควรเป็นแบบอย่างและเป็นต้นแบบให้นักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติตาม พฤติกรรมหลายๆ ประการที่ครูแสดงออกมานั้น ล้วนอยู่ในสายตาหรือการรับรู้ของนักเรียน และนั่นอาจเป็นการทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีพฤติกรรมเลียนแบบ ส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมให้นักเรียนในชั้นเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกมาได้ ลักษณะพฤติกรรมของครูที่เป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียน มีดังต่อไปนี้

5.1 มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือทำผิดกฎระเบียบเสียเอง หมายถึง พฤติกรรมของครูในหลายๆ กรณี เช่น การที่ครูพูดจาไม่สุภาพ ใช้ภาษาหยาบคาย ลามกอนาจาร หรือแม้กระทั่งการเข้าห้องสอนช้า มาโรงเรียนสาย การนำเอาโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารอื่นๆ มาใช้หรือเล่นขณะที่สอน การนำเอางานอื่นๆ ขึ้นมาทำในชั่วโมงสอนหรือทำกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวกับงานสอน พฤติกรรมทั้งหลายเหล่านี้ล้วนอยู่ในสายตาและการรับรู้ของนักเรียนทั้งสิ้น พฤติกรรมเหล่านี้

ยังจะส่งผลให้เกิดเกิดพฤติกรรมการเล่นแบบ หรือไม่เคารพเชื่อฟังครู รวมทั้งส่งผลให้นักเรียนไม่เคารพในกฎกติกาของชั้นเรียน เพราะนักเรียนจะเรียนรู้ในพฤติกรรมของครู ว่าในเมื่อครูยังสามารถทำได้ แล้วทำไมนักเรียนจะทำบ้างไม่ได้ ครูประเภทนี้จะไม่สามารถใช้อำนาจหรือเงื่อนไขใดๆ ต่อรองกับนักเรียนได้เลย ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและรุนแรงขึ้นได้ (รัตนา เสงส์สวัสดิ์. 2556; มานินี จุฑะธพร. 2539)

5.2 ข่มขู่หรือคุกคามนักเรียนอย่างรุนแรง ครูจำนวนไม่น้อยที่เลือกใช้วิธีการบังคับข่มขู่นักเรียนเพื่อให้สามารถปกครองชั้นเรียนของตนเองให้เรียบร้อย ยกตัวอย่างเช่น การที่ครูใช้วาจาคำพูดกับนักเรียนในวันแรกของการเรียนว่า “อย่าคิดว่าตนเองแนมาจากที่อื่น แล้วจะมาลองดีกับที่นี่” คำพูดลักษณะเช่นนี้ ทำให้นักเรียนรับรู้และเกิดความรู้สึกในแง่ลบต่อตัวครูและชั้นเรียนอย่างชัดเจน และยังเป็นการผลักดันให้นักเรียนรู้สึกว่า อยู่ฝ่ายตรงข้ามกับครูและชั้นเรียนอย่างชัดเจน และต้องปกป้องตนเองจากการคุกคามของครู ทั้งนี้ เชื่อว่าสาเหตุที่ครูใช้ลักษณะการพูดดังกล่าวในการปกครองชั้นเรียน นั้นเพราะครูประเภทนี้เชื่อว่าการทำให้นักเรียนรู้สึกเกรงกลัวหรือหวาดกลัว จะเป็นการยับยั้งการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ (ทิพย์กมล บุญภักดี. 2547; กุญชรย์ คำชาย. 2551; อ้างอิงจาก Borich. 1988)

5.3 แสดงออกพฤติกรรมบางอย่างหรือบางประการมากเกินไป ครูบางคนไม่สามารถควบคุมอารมณ์ความรู้สึก โดยการแสดงออกของตนเองให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ดังจะเห็นได้จากพฤติกรรมของครูที่แสดงออก ได้แก่ แสดงอารมณ์ที่ฉุนเฉียวรุนแรง ใช้เสียงสูงเสียงต่ำหรือตะโกนในกรณีที่ไม่จำเป็น หรือแม้กระทั่งการร้องไห้ในชั้นเรียน เป็นต้น ลักษณะการแสดงออกเช่นนี้ของครู ไม่ทำให้ครูสามารถแก้ปัญหาอะไรในชั้นเรียนได้ ทั้งนี้ เพราะในการแสดงออกลักษณะดังกล่าว อาจทำให้นักเรียนรู้สึกตกใจและเจ็บไปชั่วขณะ แต่เมื่อนักเรียนเคยชินกับการแสดงออกของครูในลักษณะดังกล่าวบ่อยครั้ง จะทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกและอาจเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เพื่อยั่วให้ครูแสดงอารมณ์ลักษณะดังกล่าวบ่อยๆ (กุญชรย์ คำชาย. 2551; อ้างอิงจาก Borich. 1988)

5.4 ใช้วิธีการทำโทษนักเรียนทั้งห้อง ในบางกรณีที่เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้น เป็นการกระทำโดยนักเรียนส่วนใหญ่หรือนักเรียนทั้งชั้นหรือในกรณีที่หาตัวผู้กระทำผิดไม่ได้ ครูบางคนใช้วิธีทำโทษทั้งห้อง เช่น ตีทั้งห้อง ให้อำนาจรอบสนามทั้งห้อง หรือให้ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งทั้งห้อง การลงโทษในลักษณะนี้เพราะครูเชื่อว่าเป็นวิธีที่ยุติธรรมกับทุกคน เพราะได้มีการกระจายความรับผิดชอบต่อความผิดที่เกิดขึ้นไปยังสมาชิกทุกคนในห้อง แต่สำหรับนักเรียนเองอาจมิได้คิดเช่นนั้น เช่น ในกรณีที่นักเรียนมิได้มีส่วนร่วมกับการกระทำผิดนั้น แต่เมื่อต้องถูกลงโทษด้วย ก็ารู้สึกไม่ดีต่อวิธีการลงโทษของครู และที่รุนแรงไปกว่านั้นก็คือ นักเรียนจะเสื่อมความนับถือในตัวครู และไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียนอีกต่อไป ส่วนในกรณีที่นักเรียนมีส่วนร่วมกับการกระทำผิด อาจรู้สึกพอใจที่เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้น และอาจทำต่อไปอีกเรื่อยๆ เมื่อมีโอกาส เนื่องจาก

ไม่ได้ถูกลงโทษเพียงคนเดียว (Yuan; & Che. 2012; กุญชรี้ คำชาย. 2551; อ้างอิงจาก Borich. 1988)

5.5 ไม่พร้อมในการสอนหรือไม่เตรียมการสอน ครูบางคนเข้าสอนโดยที่ไม่ได้เตรียมการสอน ขาดความพร้อมในการสอน จะสอนไปโดยไร้เป้าหมายหรือไม่มีทิศทาง คาดหวังไม่ได้ว่าการเรียนการสอนครั้งนั้นจะเกิดอะไรขึ้น ครูอาจพูดไปเรื่อย ๆ หรือพูดไม่เกี่ยวกับเนื้อหาการเรียนจนหมดเวลา เนื้อเรื่องไม่ปะติดปะต่อ ไม่มีสื่อหรืออุปกรณ์ในการสอน ลักษณะการสอนเช่นนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ไม่น่าสนใจ ไม่นานเด็กก็จะเบื่อ ขาดความสนใจและขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และจะเริ่มแสดงพฤติกรรมต่างๆ เช่น คอยก้น เล่นกัน หรืออื่นๆ ซึ่งไม่ควรเกิดขึ้นในชั้นเรียน (กุญชรี้ คำชาย. 2551; อ้างอิงจาก Borich. 1988) ความไม่พร้อมในการสอนของครูนี้ ยังหมายถึง การที่ครูขาดทักษะการจัดการชั้นเรียน ขาดการวางแผนการสอนที่ดี มีความคาดหวังในตัวนักเรียนต่ำ และขาดทักษะทางการสื่อสาร (Yuan; & Che. 2012; Fernandez-Balboa. 1991)

5.6 การเอาใจใส่นักเรียนคนใดคนหนึ่งในชั้นเรียนมากเกินไป อีกหนึ่งสาเหตุของการเกิดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน คือครูให้ความสำคัญหรือเอาใจใส่ในตัวนักเรียนคนใดคนหนึ่งมากเกินไปหรือนานเกินไป เช่น ถามชื่อนักเรียนแล้วให้สะกด ตอบคำถามส่วนตัวโดยไม่ได้เป็นการพูดคุยหรือไม่ได้เกี่ยวข้องกับนักเรียนทั้งห้อง หรือเลือกเรียกเฉพาะนักเรียนบางคนในการถามหรือตอบหรือทำกิจกรรม ซึ่งอาจเลือกนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน ทั้งนี้เพราะอาจต้องการดึงความสนใจในการเรียนจากนักเรียนคนดังกล่าว ในกรณีเช่นนี้ นักเรียนคนอื่นๆ จะเรียนรู้และรับรู้ว่าได้มีส่วนร่วมหรือไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้นจึงแสดงพฤติกรรมส่วนตัวออกมา หากครูจำเป็นต้องเอาใจใส่กับนักเรียนบางคนเป็นกรณีพิเศษ วิธีการที่เหมาะสมคือ การนัดพบกับนักเรียนคนดังกล่าวหลังเวลาเรียน ซึ่งจะไม่รบกวนกระบวนการเรียนการสอนของนักเรียนคนอื่นๆ ในชั้นเรียน (กุญชรี้ คำชาย. 2551; Yuan; & Che. 2012)

6. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของรายวิชา

6.1 รายวิชาไม่ตรงตามความสนใจของนักเรียน การสอนพลศึกษา ส่วนมากเป็นการสอนรายวิชาที่ครูจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน โดยอาจเป็นรายวิชาที่พาหรือกิจกรรมที่นักเรียนส่วนหนึ่งให้ความสนใจ แต่อีกส่วนหนึ่งอาจไม่ได้สนใจหรือไม่อยากเรียน เช่น นักเรียนหญิงส่วนใหญ่ไม่ชอบเรียนตะกร้อ เป็นต้น ส่งผลให้นักเรียนไม่อยากเรียน ความตั้งใจในการเรียนมีน้อยลง และมีโอกาสแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ออกมาในระหว่างการเรียนการสอน (Supaporn. 2000)

6.2 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนพลศึกษา (รายวิชา) นักเรียนบางคนมีประสบการณ์ในอดีตที่ไม่ดีนักกับการเรียนพลศึกษาหรือกีฬาวิชาใดวิชาหนึ่ง เช่น การไม่เข้าใจในเนื้อหา การปฏิบัติไม่ได้ สอบไม่ผ่าน หรือถูกเพื่อนล้อเลียน เป็นต้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดความไม่มั่นใจ ประหม่า ไม่ชอบ หรือเกลียดการเรียนในวิชาดังกล่าวไปเลย ตัวอย่างเช่น ในวิชาพลศึกษา นักเรียนอาจปฏิบัติทักษะใดทักษะหนึ่งในชนิดกีฬาที่เรียนไม่ได้ หรือเล่นแพ้อยู่ครั้ง ทำให้เขาารู้สึก

ไม่ชอบเมื่อต้องมาเรียนพลศึกษา (Olivaila; & Graca. 2013; Yuan; & Che. 2012; Goyette; Dore; & Dion. 2000) การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนที่มีเจตคติในทางลบต่อการเรียนพลศึกษา มีแนวโน้มที่จะไม่เข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษา หรือแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอื่นๆ ในขณะที่เรียนพลศึกษา มากกว่านักเรียนที่มีเจตคติในทางบวกต่อการเรียนพลศึกษา (Carlson.1994; Tousignant; & Siedentop. 1983)

แนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

พฤติกรรมต่างๆ ที่นักเรียนแสดงออกมานั้น โดยเฉพาะพฤติกรรมที่สร้างปัญหาหรือเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ถือเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อแม่ผู้ปกครองหรือครูอาจารย์ ควรที่จะต้องให้ความสำคัญและเอาใจใส่ในการพิจารณาหาทางป้องกันแก้ไข (สำนักการศึกษา. 2552) ทั้งนี้ สำหรับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ผู้ที่ถือว่ามีความสำคัญที่สุดนั่นคือ ครู ทั้งนี้เพราะครูคือผู้เดียวที่สามารถกำหนดสถานการณ์ในการเรียนรู้ คงสภาพของสถานการณ์การเรียนรู้ให้ดำเนินไป และแก้ไขสถานการณ์ในการเรียนรู้ตามความเหมาะสม เนื่องจากครูทุกคนมีโอกาที่จะพบเจอกับนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ในชั้นเรียนของตนเอง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณความมากน้อยหรือลักษณะความรุนแรงของพฤติกรรมที่อาจมีความแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ (รัตนา เสงส์สวัสดิ์. 2556) อย่างไรก็ตามการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์สามารถทำได้หลายอย่างดังนี้

1.1 การสอนกฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติ (Rules & Routines) ในคาบเรียนแรก

ในการสอนคาบเรียนแรกหรือชั่วโมงแรกของภาคเรียน ครูทุกคนควรเริ่มต้นด้วยการทำความตกลงหรือข้อตกลงกับนักเรียนในเรื่องกฎ และระเบียบ (Rules & Routines) ของชั้นเรียน ทั้งนี้ ระเบียบคำสั่งต่างๆ ควรผ่านการพิจารณาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชั้นเรียนนั้นอย่างรอบคอบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างครูกับนักเรียน ยังจะส่งผลช่วยให้นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ สิ่งที่สำคัญคือครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหรือร่วมพิจารณากฎระเบียบต่างๆ เหล่านั้นด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้นักเรียนได้รู้สึกถึงความสำคัญของกฎระเบียบที่ตนเองได้มีส่วนร่วมในการกำหนดขึ้นมา และเพื่อเป็นการวางพื้นฐานด้านระเบียบวินัยให้แก่นักเรียน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดปัญหาระเบียบวินัยหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนได้น้อยลง อีกทั้งครูยังสามารถดำเนินการสอนไปได้อย่างสะดวกรวดเร็วอีกด้วย (สันติ บุญภิรมณ์. 2557; สาลี สุภาภรณ์. 2555; O'Sullivan; & Dyson. 1994) ลักษณะของกฎ ระเบียบวินัย และแนวทางการปฏิบัติในชั้นเรียน ควรมีรายละเอียดดังนี้ (ศศิธร ชันติธรากร. 2551)

1.1.1 เริ่มต้นในคาบเรียนสัปดาห์แรก ในช่วงสัปดาห์แรกของการเปิดภาคเรียน

ของแต่ละปีการศึกษา ควรเริ่มต้นด้วยการกำหนดความคาดหวังของครูที่มีต่อการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนในชั้นเรียน ทั้งในด้านการเรียนและการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนร่วมชั้น

เรียน ซึ่งความคาดหวังต่างๆ เหล่านี้ อาจรวมถึงการแจ้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่างๆ ของนักเรียน

1.1.2 กำหนดกฎและระเบียบของชั้นเรียน โดยระบุเป็นข้อๆ โดยมีแนวทางในการปฏิบัติดังนี้

- กฎและระเบียบ ควรเขียนด้วยข้อความสั้นๆ กระชับได้ใจความและเข้าใจง่าย การเขียนข้อความที่ยาวหรือเป็นข้อความที่มีความซับซ้อนจนเกินไปจะทำให้นักเรียนสับสนไม่เข้าใจ และอาจไม่สามารถปฏิบัติตามได้

- กฎและระเบียบหรือข้อตกลง ควรเป็นสิ่งที่ครูเห็นว่ามีความจำเป็นจริงๆ และเป็นแนวทางพื้นฐานสำคัญสำหรับการอยู่กันในห้องเรียนได้อย่างปกติราบรื่น เช่น การให้ความเคารพในสิทธิของผู้อื่น การไม่ส่งเสียงดัง ไม่ทำลายข้าวของ ไม่แกล้งหรือทำร้ายเพื่อน หรือกำหนดการส่งงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น

- กำหนดกฎและระเบียบหรือข้อตกลงร่วมกัน ที่เน้นเจาะจงไปที่ความสำคัญของพฤติกรรมที่ต้องการจะให้นักเรียนบรรลุตามเป้าหมายของการเรียนรู้ เพราะกฎกติกาในห้องเรียนส่วนใหญ่แล้ว ล้วนกำหนดขึ้นเพื่อมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถทางการเรียนรู้ บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ควรให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนด พิจารณา ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม หรือพัฒนากฎ ระเบียบของชั้นเรียน ซึ่งในบางครั้งหรือบางกรณี กฎระเบียบที่กำหนดขึ้นในครั้งแรก อาจไม่จำเป็นสำหรับชั้นเรียนนั้นๆ เช่น กำหนดกฎเกี่ยวกับการเข้าชั้นเรียนสาย แต่เมื่อผ่านไประยะเวลาหนึ่ง กลับพบว่าชั้นเรียนนั้น นักเรียนทุกคนมีความกระตือรือร้นในการมาเข้าชั้นเรียน กฎในข้อนี้จึงไม่มีความจำเป็นสำหรับชั้นเรียนนี้อีกต่อไป และสามารถพัฒนาหรือเน้นไปเป็นกฎเรื่องอื่นๆ แทนได้

- กำหนดผลที่ตามมาของการละเมิดกฎ ระเบียบ โดยแสดงหรือบ่งบอกผู้ที่ไม่เคารพหรือไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่ได้มีการตกลงกันไว้ในชั้นเรียน อาจมีการวางเงื่อนไขหรือข้อตกลงร่วมกันในลงโทษด้วยวิธีที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันของสมาชิกในห้องเรียน และสามารถเพิ่มวิธีการหรือแก้ไขวิธีลงโทษใหม่ๆ หากพบว่ามีกรณีการละเมิดกฎระเบียบเดิมแบบซ้ำซากแล้วการลงโทษลักษณะเดิมไม่สามารถใช้ได้ผล

1.2 การบอกความคาดหวังของครูผู้สอนที่มีต่อนักเรียน (Expectation) หมายถึง การที่ครูบอกให้กับนักเรียนในห้องเรียนทราบว่า ครูมีความคาดหวังอะไรบ้างจากตัวนักเรียน มีพฤติกรรมประการใดบ้างที่นักเรียนควรทำหรือไม่ควรทำ สำหรับความคาดหวังของครูในวิชาพลศึกษา ยังรวมถึงว่า หากครูให้คะแนนในเรื่องความยืดหยุ่นหรือความแข็งแรงโดยวิธีการทดสอบหมายความว่าครูมีความคาดหวังว่า เมื่อเรียนแล้วนักเรียนจะมีองค์ประกอบดังกล่าวที่ดีขึ้น (ชนันท์ ธาตุทอง. 2552; สาลี สุภาภรณ์. 2555)

1.3 เตรียมเทคนิควิธีการสอนให้หลากหลาย กิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิควิธี และทักษะการสอนของครู มีอิทธิพลอย่างมากกับบรรยากาศในชั้นเรียน และยังส่งผลต่อพฤติกรรมที่นักเรียนจะแสดงออก ในการจัดการเรียนรู้โดยการสร้างแรงจูงใจหรือการเปลี่ยนกิจกรรมในการสอน ให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับนักเรียน จะทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่าย เมื่อเทียบกับครูที่สอน โดยวิธีการใดวิธีการหนึ่งเป็นเวลายาวนานจนเกินไป เช่น สอนแบบบรรยายหรือสอนแบบครูเป็นผู้สั่ง อาจทำให้นักเรียนไม่เกิดการเรียนรู้หรือเรียนรู้ได้ไม่เท่ากับที่ครูคาดหวัง และยังส่งผลให้นักเรียน เกิดความเบื่อหน่ายเมื่อย่ำ ไม่สนใจเรียน และอาจพัฒนาไปจนเกิดเป็นปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึง ประสงค์ลักษณะต่างๆ ได้เช่นกัน ดังนั้น ครูจึงควรพิจารณาเลือกวิธีการสอนที่มีความหลากหลาย รวมทั้งมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและตรงตามความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของ นักเรียน เมื่อใดที่พบว่าการสอนนั้นก่อให้เกิดปัญหา ให้ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนนั้นทันที (กุญชร คำชาย. 2551; โซมิตา เรืองสุข. 2553; อ้างอิงจาก รุ่งทิวา จักรกร. 2526; รัตนา เสงส์สวัสดิ์. 2556)

1.4 จัดกิจกรรมหรือบทเรียนให้มีความสนุกสนาน กิจกรรมพลศึกษาเป็นวิชาที่มีความ สนุกสนานอยู่ในตัวอยู่แล้ว การจัดบทเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความสนุกสนานตามวัย และความสามารถของนักเรียน จะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น ความอยาก และความกระตือรือร้นจะเพิ่มขึ้นถ้าเกิดความสุข การเรียนการสอนก็จะดำเนินไปได้โดยง่ายและ สะดวกรวดเร็วมาก ซึ่งความสนุกสนานในกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬา นี้ ยังส่งผลให้เด็กหรือผู้ใหญ่ เลือกที่จะทำกิจกรรมพลศึกษา ออกกำลังกาย หรือเล่นกีฬาเมื่อผ่านการศึกษาไปแล้ว (วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2548ก; King; & Coles. 1997)

1.5 จัดบทเรียนที่สนับสนุนให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ตามหลัก จิตวิทยาการกีฬาแล้ว บุคคลทุกคนมักจะชอบและเลือกเล่นกีฬาหรือทำกิจกรรมที่ตนเองถนัดและ สามารถเล่นได้ดี ดังนั้น การสอนพลศึกษาหรือกีฬาที่กิจกรรมมีส่วนส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนมากกว่าล้มเหลว จะช่วยสร้างแรงกระตุ้นให้เกิดความอยาก เรียนอยากเล่น มีกำลังใจและให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของการเรียนอย่างเต็มที่ (รัตนา เสงส์สวัสดิ์. 2556; วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2548ข; สาสี สุภาภรณ์. 2556; Garn; & Cothran. 2006)

1.6 เลือกวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ การสอนที่มีประสิทธิภาพหมายถึงการสร้าง บทเรียนหรือกิจกรรมที่มีความหมายสำหรับนักเรียน เป็นไปตามความสนใจหรือความสามารถของ นักเรียน ทำให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและประสบความสำเร็จในการเรียน เกิดความสุขและความ สนุกสนานไปกับการเรียนควบคู่ไปกับการเรียนรู้ (วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2548ก) ทั้งนี้ ครูพลศึกษา จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงปัจจัยที่จะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพดังนี้

1.6.1 สร้างบทเรียนที่ท้าทายความสามารถของนักเรียน ธรรมชาติของมนุษย์ ต้องการที่จะทดลองและเอาชนะข้อจำกัดทางด้านร่างกายและจิตใจของตนเอง การที่ได้เข้าร่วมใน

กิจกรรมที่ต้องใช้ความสามารถของตนเองในการแก้ปัญหา แข่งขัน หรือก้าวข้ามขีดสูงสุดของตนเอง จะช่วยให้เกิดความภูมิใจและตั้งใจเรียนมากขึ้น (รัตนา เสงส์สวัสดิ์. 2556; วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2548ก)

1.6.2 การสอนที่สอนจากง่ายไปยาก ผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถไม่เท่ากัน รวมถึงความสามารถในการเรียนรู้ก็แตกต่างกันด้วย การสอนที่มีลำดับขั้นตอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ทั้งนี้ ในการสอนพลศึกษาหรือกีฬา การสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการเคลื่อนไหวหรือการทำทักษะต่าง ๆ ได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น เรียกว่า การคิว (Cue) โดยเป็นการใช้ คำหรือวลีสั้น ๆ ซึ่งนับว่ามีความสำคัญมากในการสอนพลศึกษาและกีฬา ที่ช่วยให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์และเข้าใจขั้นตอนของการปฏิบัติทักษะได้อย่างถูกต้อง สามารถจดจำและเรียนรู้ทักษะกีฬาได้อย่างรวดเร็วกว่าครูพลศึกษาที่สอนด้วยการให้พูดบรรยายรายละเอียดของทักษะนั้นให้มากที่สุด และยังช่วยให้ครูพลศึกษาไม่ต้องอธิบายเนื้อหาหรือทักษะต่าง ๆ เป็นเวลานาน ๆ ที่ทำให้นักเรียนต้องนั่งหรือยืนฟังครูอธิบายยืดเยื้อยาวนาน และมีเวลาในการฝึกทักษะหรือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น (Mosston; & Ashworth. 1994; Rink. 2006; Siedentop. 1991)

1.6.3 มีการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ดี ข้อมูลย้อนกลับหรือการให้ฟีดแบค (Feedback) มีหลายรูปแบบ มีความต่อเนื่องโดยตรงกับการสอนโดยการคิว (Cue) ประกอบด้วย การให้ฟีดแบคเชิงบวก (Positive) การฟีดแบคเชิงลบ (Negative) และการฟีดแบคแบบแก้ไข (Corrective) ซึ่งการให้ฟีดแบคที่ดีและทั่วถึงแก่นักเรียนทุกคน จะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนทราบว่าตนเองต้องทำอย่างไรบ้างจึงจะสามารถปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง (เจริญ กระบวนรัตน์; และสาลี สุภาภรณ์. 2557; อุษากรณ์ พันธุ์วานิช. 2558; Siedentop. 1991)

1.6.4 มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสม การสอนพลศึกษาที่เลือกการสอบที่สอดคล้องกับวิธีการสอน คำนึงถึงความสามารถและระดับการเรียนรู้ของนักเรียน ไม่เน้นการสอนทักษะทางกีฬามากจนเกินไป จะช่วยให้นักเรียนทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง ไม่ต้องเกิดการรอกอยในระหว่างการสอบ ไม่เกิดความเครียดหรือวิตกกังวลจนทำให้ไม่มีความสุขในการเรียน (Griffin; et al. 2001; Ishee; & James. 2004)

1.7 **ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบางประการของครู** พฤติกรรมการแสดงออกบางประการของครู มีอิทธิพลทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกมา ดังนั้น การที่ครูสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองได้ ก็จะสามารถช่วยลดโอกาสการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนได้ด้วย หรืออาจเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนได้ในทางอ้อม ลักษณะพฤติกรรมของครูที่เป็นปัญหาดังกล่าว มีดังนี้ (ศศิธร ชันติธรากร. 2551)

1.7.1 สร้างบทบาทความเป็นผู้นำของครู ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดและคงสภาพชั้นเรียนให้น่าเรียน อบอุ่น แจ่มใส และเป็นกันเอง หรืออาจเป็นผู้ทำให้มีความตึงเครียดน่ากลัว ดังนั้น นอกจากครูจะเป็นผู้ที่ต้องการและคาดหวังในพฤติกรรมที่ดีของนักเรียนแล้ว ครูเองก็มีความจำเป็นที่จะต้องทราบและทำความเข้าใจในความต้องการพื้นฐานและความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูด้วยเช่นกัน ครูจึงควรเป็นแบบอย่างของพฤติกรรมที่เหมาะสมใน

ลักษณะต่างๆ เช่น ถ้าครูไม่ต้องการให้นักเรียนทำผิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ครูก็ต้องไม่ใช่ผู้ที่กระทำความผิดนั้นเสียเอง เช่นไม่เข้าสอนสาย หรือทำกิจกรรมอื่นในขณะที่สอน

ครูควรที่จะมีลักษณะที่เป็นประชาธิปไตย (ศศิธร ชันดิธรางกูร. 2551; อ้างอิงจาก Eby. 1998) คือเป็นครูที่ไม่มีลักษณะเผด็จการและไม่ปล่อยปะละเลยชั้นเรียน แต่ครูจะเป็นผู้ที่มีความมั่นคง มีเหตุผลเกี่ยวกับความคาดหวังของตนเองที่มีต่อการเรียนรู้และการแสดงพฤติกรรมของนักเรียน ครูควรใช้การอภิปรายร่วมกับนักเรียนและให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทบทวนกฎระเบียบของชั้นเรียน รวมทั้งร่วมกันกำหนดโทษหากมีการฝ่าฝืนกฎนั้นๆ ครูที่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตยจะพร้อมเป็นผู้ที่ตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ยอมรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของนักเรียนประกอบการตัดสินใจนั้นๆ ผลของการปกครองชั้นเรียนแบบประชาธิปไตยนี้ส่งผลให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและมีความรู้สึกในการเป็นผู้รับผิดชอบชั้นเรียนร่วมกัน และสร้างความรู้สึกที่ดีกับชั้นเรียนนั้นๆ (โชษิตา เรืองสุข. 2553; อ้างอิงจาก รุ่งทิวา จักรกร. 2526)

1.7.2 พัฒนาศักยภาพการสอนของครู การจัดกิจกรรมการสอน เทคนิคและทักษะในการสอนของครูล้วนส่งผลต่อบรรยากาศในชั้นเรียนแทบทั้งสิ้น การสร้างแรงจูงใจ ความกระตือรือร้น การเปลี่ยนความสนใจของนักเรียน และการเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนให้หลากหลายและมีความเหมาะสม ช่วยทำให้นักเรียนไม่เบื่อ เมื่อเทียบกับครูที่สอนแบบเดิมเป็นเวลานานๆ เช่น สอนแบบโดยตรง (Direct Teaching) นักเรียนอาจจะเบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียน จนอาจถึงขั้นแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกมา ดังนั้นครูควรต้องพิจารณาเลือกวิธีการสอนที่หลากหลาย

1.7.2.1 สร้างแรงจูงใจในบทเรียน คือ สำหรับความสนใจหรือความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียนในเรื่องใดๆ ก็ตาม บางครั้งสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาหรือเพียงบางครั้ง บางคราว หรืออาจไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้ แตกต่างกันไปตามลักษณะของวัย เพศ หรือตามความสามารถของแต่ละบุคคล ครูจึงควรสร้างแรงจูงใจอย่างต่อเนื่อง เช่น เลือกกระบวนการสอนที่เหมาะสม หรือใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย เป็นต้น (โชษิตา เรืองสุข. 2553; อ้างอิงจาก รุ่งทิวา จักรกร. 2526)

1.7.2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีรูปแบบที่หลากหลายและเลือกใช้เทคนิควิธีการจัดการที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ รวมถึงการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการกิจกรรมหรือการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนได้ใช้ทักษะทางสังคม เช่น ใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการค้นคว้าหาคำตอบ เป็นต้น

1.7.2.3 ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้หลากหลาย เช่น การเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การเพิ่มบทบาทของนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง หรือการเลือกใช้แหล่งการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย

1.7.2.4 การกำหนดงานหรือมอบหมายงานให้ตรงกับความสนใจและความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน คือ มอบหมายงานให้นักเรียนได้ปฏิบัติให้มีความสอดคล้อง

กับบทเรียนหรือเนื้อหาที่เรียน และตรงตามความสามารถของนักเรียนเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล (โชษิตา เรืองสุข. 2553; อ้างอิงจาก รุ่งทิวา จักรกร. 2526)

1.7.2.5 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุ และยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนทั้งเป็นรายบุคคลและเสียงส่วนใหญ่ในลักษณะเป็นประชาธิปไตย ทั้งนี้ เพื่อแสดงให้นักเรียนเห็นว่าเขาได้มีส่วนร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งในชั้นเรียน ความคิดเห็นของเขามีประโยชน์ เป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้ ครูต้องพยายามนำเอาความคิดเห็นเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ (สมพร สุทัศนีย์. 2541)

1.7.2.6 ฝึกให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพราะการทำงานเป็นกลุ่มช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ช่วยให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รวมถึงได้ระดมความคิดความรู้ความสามารถที่มีอยู่ร่วมกันให้เกิดประโยชน์ และสร้างความภูมิใจในตนเองและชั้นเรียน ในการมอบหมายงานให้ทำเป็นกลุ่มนั้น ครูต้องคำนึงถึงความยากง่ายของงาน ให้มีความเหมาะสมตามระดับความรู้ความสามารถของนักเรียนในกลุ่ม เพื่อให้งานกลุ่มออกมาประสบความสำเร็จอย่างเป็นที่น่าภาคภูมิใจ เป็นการสร้างความรู้สึกในทางบวกให้แก่นักเรียน งานใดก็ตามที่ครูเห็นว่ายาก ครูต้องคอยทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะและคอยกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันคิดช่วยกันแก้ปัญหาให้สำเร็จลุล่วง ต้องคอยฝึกให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มได้ด้วยความสามารถของสมาชิกในกลุ่มเอง (สมพร สุทัศนีย์. 2541)

1.7.3 เน้นให้นักเรียนเข้าถึงและประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ครูควรเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนให้มากที่สุด ครูควรเริ่มจากการศึกษาและทำความเข้าใจถึงระดับความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนในชั้นเรียน ทั้งแบบรายบุคคลหรือทั้งระดับชั้น ทั้งนี้ในกรณีที่ครูสังเกตได้ถึงบุคคลที่มีปัญหาในการเรียนรู้ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนในบางกรณี เกิดจากนักเรียนไม่สามารถเรียนรู้หรือไม่เกิดการเรียนรู้ อาจจะเพราะไม่เข้าใจวิธีการสอนหรือเกิดจากความสามารถส่วนตัว

1.7.4 ครูควรเป็นแบบอย่างหรือเป็นต้นแบบที่ดีให้แก่นักเรียน ควรต้องยึดหลักการเหตุผล ไม่เจ้าอารมณ์ (กิตติมา ปรีดีติลล. 2532; โชษิตา เรืองสุข. 2553; อ้างอิงจาก รุ่งทิวา จักรกร. 2526) พฤติกรรมที่ครูแสดงออกมานั้น ล้วนอยู่ในสายตาของนักเรียน นักเรียนจะคอยเรียนรู้ครูในทุกด้าน ทุกมิติ ครูบางคนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ใช้อารมณ์ฉุนเฉียวหรือใส่อารมณ์กับนักเรียน ไม่ยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนหรือผู้อื่น พฤติกรรมเหล่านี้จะทำให้เด็กนักเรียนเกิดความสับสน หรือขาดการยอมรับนับถือในตัวครู ในทางตรงกันข้าม ครูที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่าง จะทำให้นักเรียนเคารพและเชื่อฟัง สามารถควบคุมนักเรียนได้อย่างมีเหตุมีผล เป็นที่ยอมรับกันในชั้นเรียน ยังส่งผลให้เป็นเรื่องง่ายสำหรับการฝึกให้นักเรียนเป็นคนมีระเบียบวินัยและรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ

1.7.5 ครูควรพยายามหลีกเลี่ยงการใช้วิธีลงโทษเมื่อเกิดปัญหา ทั้งนี้เพราะไม่ก่อผลดีต่อการสร้างระเบียบวินัยในชั้นเรียน อีกทั้งในบางกรณี การเลือกใช้วิธีลงโทษกับผู้ที่กระทำความผิดครั้งกลับไม่ได้ช่วยให้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนลดลง แต่กลับทำให้ปัญหายิ่ง

แย่มากกว่าเก่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วิธีการลงโทษนี้เป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ ในขณะที่ต้นเหตุหรือสาเหตุสำคัญของปัญหายังคงไม่ได้รับการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง เมื่อนักเรียนยังคงอยู่ในสภาพชั้นเรียนเดิมๆ รูปแบบการเรียนเดิมๆ ย่อมเกิดปัญหาเดิมๆ อยู่เรื่อยๆ นอกจากนี้ การลงโทษยังเกิดผลร้ายคือทำให้นักเรียนเกิดปมด้อย หรืออาจผูกใจเจ็บแค้น คิดหาทางเอาชนะครูหรือเพื่อนร่วมชั้นเรียนให้ได้ในอนาคต ดังนั้น ครูจึงควรหลีกเลี่ยงการเลือกใช้วิธีการลงโทษเมื่อนักเรียนกระทำความผิดหรือแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ แต่ควรพิจารณาหาทางป้องกันหรือหาวิธีการแก้ไขที่ต้นเหตุที่มีความเหมาะสมกว่าวิธีการลงโทษ (โซษิตา เรืองสุข. 2553; อ้างอิงจาก รุ่งทิวา จักรกร. 2526; กิตติมา ปรีดีติลล. 2532; Gollahur. 1985)

1.8 จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้สนใจนักเรียนหรือเป็นชั้นเรียนที่นักเรียนปรารถนา ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ครูส่วนใหญ่ต่างปรารถนาให้กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเองดำเนินไปอย่างราบรื่นสมบูรณ์ และนักเรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรหรือตามบทเรียน ทั้งนี้ นักการศึกษาส่วนใหญ่ต่างทราบกันดีว่าบรรยากาศในชั้นเรียนนั้นมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และในทางอ้อม ยังส่งผลให้ลดโอกาสเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนได้อีกด้วย การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่จะช่วยให้การสอนนั้นสำเร็จและลดการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์สามารถจัดแบ่งได้ 6 ลักษณะ ดังนี้ (สมพร สุทัศน์ย์. 2541; อ้างอิงจาก พรรณี ชูทัย. 2522)

1.8.1 จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้มีความท้าทาย (Challenge) หมายถึง การจัดบรรยากาศชั้นเรียนที่ครูทำหน้าที่คอยกระตุ้นหรือคอยให้กำลังใจให้นักเรียนให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ในกิจกรรมหรือในงานที่ได้รับมอบหมายจากครู ชั้นเรียนเช่นนี้ช่วยให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและมีความพยายามที่จะทำงานให้ประสบสำเร็จ

1.8.2 จัดบรรยากาศชั้นเรียนที่มีอิสระ (Freedom) หมายถึง การจัดบรรยากาศชั้นเรียนที่นักเรียนมีโอกาสได้ร่วมคิด ร่วมสร้าง ร่วมออกแบบ และได้ร่วมตัดสินใจเลือกสิ่งที่มีความหมายและมีคุณค่าในการเรียนรู้ รวมถึงลดโอกาสที่จะทำความผิดโดยการปราศจากความกลัวและวิตกกังวล บรรยากาศเช่นนี้จะส่งเสริมการเรียนรู้ นักเรียนจะปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจโดยไม่รู้สึกตึงเครียด และได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนเองออกมาอย่างเต็มที่

1.8.3 จัดบรรยากาศชั้นเรียนที่มีการยอมรับนับถือ (Respect) คือการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ครูต้องตระหนักว่านักเรียนเป็นบุคคลสำคัญ มีคุณค่าในตนเอง เป็นผู้มีความสามารถ และเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ได้ดี อันจะส่งผลทำให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่น มั่นใจ และภูมิใจในตนเอง และยังก่อให้เกิดความยอมรับนับถือคุณค่าในตนเองอีกด้วย

1.8.4 จัดบรรยากาศชั้นเรียนที่มีความอบอุ่น (Warmth) หมายถึงการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ที่ส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านจิตใจหรือทางจิตวิทยา อันจะมีผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ของนักเรียน การที่ครูมีความเข้าใจในตัวนักเรียน เป็นมิตรที่ดี ให้การยอมรับ และพร้อมให้ความช่วยเหลือทุกกรณีและทุกโอกาส จะทำให้นักเรียนรู้สึกถึงความอบอุ่น

สบายใจ ไว้วางใจ เชื่อใจ เป็นกันเอง ยอมรับนับถือครู เคารพครู รักครู รักโรงเรียน และรักการมาเรียนมากขึ้น

1.8.5 จัดบรรยากาศชั้นเรียนแห่งการควบคุม (Control) การจัดบรรยากาศชั้นเรียนแบบการควบคุมในที่นี้ หมายถึง การฝึกฝนให้นักเรียนอยู่ในระเบียบวินัย มิใช่การควบคุมที่ไม่ให้มีอิสระ สิ่งสำคัญคือครูต้องมีเทคนิคในการปกครองชั้นเรียนและฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้และเคารพในสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นอย่างมีขอบเขต

1.8.6 จัดบรรยากาศชั้นเรียนแห่งความสำเร็จ (Success) คือการจัดบรรยากาศชั้นเรียนที่สนับสนุนให้นักเรียนเกิดความรู้สึกถึงความประสบความสำเร็จในงานที่ได้รับมอบหมายจากครู ซึ่งยังจะส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีมากขึ้น ครูผู้สอนควรพูดถึงสิ่งที่นักเรียนประสบความสำเร็จแม้เพียงแค่น้อยนิด ให้มากกว่าการพูดถึงความล้มเหลวของนักเรียนที่เกิดขึ้นเป็นประจำ เพราะการที่คนเราคำนึงหรือวิตกกังวลอยู่แต่ความล้มเหลว จะส่งผลทำให้นักเรียนมีความคาดหวังในตนเองหรือในการเรียนต่ำ เป็นการไม่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

1.9 สร้างปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) หมายถึง ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคล 2 คนหรือ 2 ฝ่าย โดยต่างฝ่ายต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน ลักษณะปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนมี 3 ลักษณะ ดังนี้ (ประดิษฐ์ อูปรมย์, 2523; Ishee, & James, 2004)

1.9.1 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน หมายถึง ทั้งครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามหรือแสดงความคิดเห็น ครูให้ความรู้สึกเป็นกันเองกับนักเรียน ให้นักเรียนมีอิสระ และเกิดความสุขสบายในการทำกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียน บรรยากาศในชั้นเรียนจะมีแต่ความอบอุ่น เป็นกันเอง ไม่ตึงเครียด เป็นบรรยากาศที่น่ารื่นรมย์ น่าเรียน น่าสอน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

1.9.2 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยตนเอง ถ้านักเรียนในชั้นเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความรักความสามัคคีซึ่งกันและกัน รักใคร่กลมเกลียวกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน บรรยากาศในชั้นเรียนนั้นก็จะมีแต่ความอบอุ่น รักใคร่กลมเกลียวกัน ทั้งนี้ นักเรียนในชั้นเรียนนั้นจะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้นั้น ขึ้นอยู่กับ “ครู” เป็นสำคัญ เพราะครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ปกครองนักเรียนให้ทั่วถึงและยุติธรรม สั่งสอนอบรมป้อนนิสัยโดยใช้หลักเหตุและผล และแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม นักเรียนจะค่อยๆ ซึมซับเอาสิ่งดีงามที่ครูแสดงออก จนติดเป็นคุณลักษณะเฉพาะตนที่พึงประสงค์ เมื่อนักเรียนทุกคนต่างเป็นคนดี และมีครูที่ดี ทุกคนก็จะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อันเป็นส่วนที่ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่น่าเรียน

1.9.3 ปฏิสัมพันธ์ทางวาจา หมายถึง การพูดจาร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน อาจเป็นการบรรยาย การอธิบาย การซักถาม การมอบหมายงาน การพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียน เป็นต้น ดังที่ พรเพ็ญ สุวรรณเดชา (2533) ได้สรุปถึงผลดีของการมีปฏิสัมพันธ์ทางวาจาที่ดีต่อกันระหว่างครูกับนักเรียนไว้ดังนี้

- การแสดงออกทางวาจาหรือคำพูดที่ดีระหว่างตัวครูกับนักเรียนด้วยความจริงใจ ช่วยสร้างความเข้าใจและสัมพันธภาพอันดีต่อกัน
- การแสดงออกทางวาจาหรือคำพูดที่ดีระหว่างตัวครูกับนักเรียน ช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนได้ผลที่ดีขึ้น เพราะมีการสื่อความหมายระหว่างกันที่ถูกต้อง ทำให้สามารถเข้าใจระหว่างกันได้ง่าย
- การแสดงออกทางวาจาหรือคำพูดที่ดีระหว่างตัวครูกับนักเรียน ช่วยให้นักเรียนเกิดความสบายใจ อบอุ่นใจ และทำให้สามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียน รวมถึงสนับสนุนให้นักเรียนมีความกล้าแสดงความคิดเห็นหรือแสดงออกโดยที่ไม่หวาดกลัวครู
- การแสดงออกทางวาจาหรือคำพูดที่ดีระหว่างตัวครูกับนักเรียน ช่วยให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจครู เชื่อใจครู และเชื่อใจในตนเอง
- การแสดงออกทางวาจาหรือคำพูดที่ดีระหว่างตัวครูกับนักเรียน ช่วยให้การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนทำได้ง่ายขึ้น
- การแสดงออกทางวาจาหรือคำพูดที่ดีระหว่างตัวครูกับนักเรียน ช่วยสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เกิดเจตคติที่ดี เกิดความน่าสนใจ ค่านิยมที่ดี และผลการเรียนรู้ที่ดี เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ประสิทธิ์ ปัทม (2558) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาและประสบการณ์ในการเรียนวิชาว่ายน้ำของนิสิตปริญญาตรี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนวิชาว่ายน้ำ สัปดาห์ละ 1 วัน ๆ ละประมาณ 2 ชั่วโมง จำนวน 35 คน (ชาย 17 และหญิง 18) ทุกคนสมัครใจและลงลายมือชื่อยินยอมเพื่อเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกต การสัมภาษณ์ และเขียนบรรยายเหตุการณ์สำคัญ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูลและตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้า (Triangulation) ผลการศึกษาที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนพบว่า การเรียนว่ายน้ำในสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียน คือเรียนในช่วงเวลาที่อากาศร้อนเกินไป ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง เพราะความร้อนทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่อยากเรียน ความสนใจและความตั้งใจในการเรียนลดน้อยลงกว่าการเรียนในสภาพอากาศที่เหมาะสม

อุษากร พันธุ์วานิช (2558) ได้ทำการศึกษาการเรียนวิชายิมนาสติกตามการรับรู้ของผู้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์และปัจจัยเกี่ยวข้องที่มีผลต่อการเรียนวิชายิมนาสติก กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งที่ลงทะเบียนเรียนวิชายิมนาสติก จำนวน 24 คน (ชาย 20 คน และหญิง 4 คน) อายุระหว่าง 19-21 ปี ซึ่งทุกคนสมัครใจและลงนามในหนังสือยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม สัมภาษณ์แบบกึ่ง

โครงสร้าง การวิเคราะห์เอกสาร และการบรรยายเหตุการณ์สำคัญ วิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัยด้วยการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูลและตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้า (Triangulation) ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานี้คือ การสอนที่มีกิจกรรมหลากหลาย ครูสอนจากง่ายไปยาก ครูให้ข้อมูลย้อนกลับได้ดี และช่วยให้ผู้เรียนสนุกไปกับการเรียน เป็นปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้ได้ดี ในขณะที่การเรียนในสภาพอากาศที่ร้อน สถานที่หรืออุปกรณ์ที่ไม่พร้อม จำนวนผู้เรียนที่มีมากเกินไป รวมถึงตัวผู้เรียนที่ขาดความพร้อมในการเรียน เป็นอุปสรรคสำคัญที่เป็นปัญหาต่อการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง

เจริญ กระบวนรัตน์ และสาลี สุภาภรณ์ (2557) ได้ทำการศึกษาผลการออกกำลังกายด้วยยางยืด ตารางเก้าช่องและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อที่มีต่อสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นอาสาสมัครจำนวน 20 คน จาก 42 คน ที่เข้าร่วมออกกำลังกายครั้งละ 90 นาที 3 ครั้งต่อสัปดาห์เป็นเวลา 4 เดือนด้วยยางยืด ตารางเก้าช่องและกิจกรรมการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การเขียนแบบบรรยายเหตุการณ์สำคัญ และการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูลและตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้า (Triangulation) ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานี้คือ ครูสอนดี ใช้วิธีการสอนเกี่ยวกับท่าทางการเคลื่อนไหวและอธิบายวิธีการปฏิบัติทำได้ดี รวมทั้งยังให้ฟีดแบคได้ดีเป็นระยะ ๆ ทั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม ทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง

สาลี สุภาภรณ์ (2556) ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการสอนเทนนิสด้วยวิธีสอนแบบแทคติคอลและการสอนแบบโดยตรง กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเทนนิส 1 ภาคเรียน จำนวน 24 คน (ชาย 20 คน และหญิง 4 คน) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากห้องเรียนหนึ่งซึ่งครูสอนด้วยวิธีผสมผสาน คือ สอนแบบแทคติคอลในสัปดาห์ที่สลับกับการสอนแบบโดยตรงในสัปดาห์คู่ กลุ่มตัวอย่างทุกคนสมัครใจและลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และการบรรยายเหตุการณ์สำคัญ วิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัยด้วยการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูลและตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้า ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานี้คือ ความพร้อมของตัวผู้เรียน ครูสอนโดยใช้วิธีการสอนในการอธิบายหรือสอนทักษะ รวมถึงการวัดประเมินผลที่เหมาะสม เป็นปัจจัยเกื้อหนุนที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ ในขณะที่ การเลือกคู่เล่นที่ไม่เหมาะสม การได้รับฟีดแบคน้อย และตารางเรียนที่ไม่เหมาะสม เป็นปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน และโดยสรุป การสอนแบบแทคติคอลเป็นการสอนที่ผู้เรียนชื่นชอบ เพราะช่วยให้สนุกสนานกับการเรียน เรียนรู้ได้ดี มีการวัดผลที่สอดคล้องกับวิธีการสอน เหมาะสำหรับนำไปใช้สอนพลศึกษาหรือกีฬาชนิดต่าง ๆ

นิภา แก่นอาสา (2554) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยมีมุ่งศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนในโรงเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอน จำนวน 345 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ในการเก็บ

ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนด้านพฤติกรรมก่อนชั้นเรียนและพฤติกรรมทางอารมณ์ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านพฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมด้านบุคลิกภาพ และพฤติกรรมผิดระเบียบวินัย มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2. ความคิดเห็นของครูมีความแตกต่างกันในด้านพฤติกรรมการผิดระเบียบวินัยเมื่อจำแนกตามเพศของครู ส่วนด้านอื่นๆ ไม่ต่างกัน เมื่อแยกตามประสบการณ์ของครู พบว่า ครูที่มีประสบการณ์น้อย มีความคิดเห็นต่างจากครูที่มีประสบการณ์ปานกลางและประสบการณ์มาก และเมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า กลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีความเห็นแตกต่างจากกลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี

3. เจื่อนไขที่ควรส่งเสริมในการแก้ไขปัญหายุติกรรมผิดระเบียบวินัยของนักเรียนพบว่า ควรมีการส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ในการฝึกระเบียบวินัยของนักเรียน อุปสรรคที่พบคือ การไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง เจื่อนไขที่ควรส่งเสริมในการแก้ไขปัญหายุติกรรมก่อนในชั้นเรียนของนักเรียนพบว่า ควรมีการเยี่ยมบ้าน อุปสรรคที่พบคือ วิธีการสอนของครูไม่น่าสนใจ

กุลนิษฐ์ชา รานอก (2554) ทำการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหายุติกรรมชั้นเรียน ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยทำการศึกษาในรอบ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และด้านจิตวิทยา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ปีการศึกษา 2553 จำนวนทั้งสิ้น 375 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็น อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 25 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะที่น่าสนใจมีอยู่ 2 ด้าน คือ

1. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ มีข้อเสนอแนะงานวิจัยว่า ครูผู้สอนควรดำเนินกิจกรรมหรือเสริมสร้างความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ให้นักเรียนเกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการทำผิดระเบียบเรื่องต่างๆ เช่น ความสะอาด โดยการสร้างข้อตกลงร่วมกันกับนักเรียนให้ปฏิบัติ โดยมีการติดตามประเมินผล รวมถึงครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้ปฏิบัติตาม

2. ปัญหาด้านจิตวิทยา มีข้อเสนอแนะงานวิจัยว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดครูผู้สอนให้ตรงกับสาขาวิชาหรือเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถตามสาขาวิชานั้น ๆ ในการเข้าสอน และมีการมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถของครู และอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ครู เพื่อให้ครูเป็นผู้ที่เสียสละตนเองในการให้ความช่วยเหลือเด็กนักเรียน หรือเมื่อพบเห็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่ดี ให้ทำการว่ากล่าวตักเตือนโดยทันที โดยมีมาตรการดำเนินการกับผู้กระทำผิดระเบียบวินัยที่เป็นรูปธรรม ชัดเจน และทุกคนได้ปฏิบัติตามจนเกิดเป็นนิสัย

ปิยศรี บวรธนสาร (2550) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนเอกชนชายล้วนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษาจากปัจจัย

สำคัญ 3 ประการ คือ ปัจจัยส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้น ลำดับการเกิด สุขภาพจิต พฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างตัวนักเรียนกับผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ผลการศึกษาที่สำคัญพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนมากที่สุดคือ พฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ สัมพันธภาพระหว่างตัวนักเรียนกับผู้ปกครอง และลักษณะกายภาพทางการเรียน ตามลำดับ

ประณต คำจิม (2549) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน และการสนับสนุนทางสังคม (2) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน และการสนับสนุนทางสังคมระหว่างนิสิตที่เพศต่างกันและเรียนวิชาเอกต่างกัน (3) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางเรียน และ (4) ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ตัวแปรพฤติกรรมการเรียน และการสนับสนุนทางสังคมเป็นตัวทำนาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 และเป็นนิสิตที่เคยผ่านการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปในชั้นปีที่ 1 มาแล้ว 5 รายวิชา รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้ 294 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามจำนวน 3 ชุด คือ (1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวทั่วไป (2) แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน 10 ด้าน (3) แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จากเพื่อน และจากมหาวิทยาลัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที่ (t-test) สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาที่น่าสนใจพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมทุกวิชาและรายวิชาของนิสิตหญิงและนิสิตชายไม่แตกต่างกัน แต่นิสิตหญิงมีพฤติกรรมการเรียนโดยรวมและบางด้านเหมาะสมกว่านิสิตชาย และได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและจากเพื่อนมากกว่านิสิตชาย
2. นิสิตที่เรียนในวิชาเอกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและโดยรวมทุกวิชาแตกต่างกัน แต่มีพฤติกรรมการเรียนและได้รับการสนับสนุนทางสังคมไม่แตกต่างกัน
3. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งโดยรวมทุกวิชาและรายวิชา
4. แรงจูงใจทางการเรียนเป็นตัวแปรด้านพฤติกรรมการเรียนเพียงตัวเดียวที่เข้าทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวม

ตรีชฎา บุญชะโด (2548) ทำการศึกษาการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนด้วยการเสริมแรงทางบวกแบบหลักของฟรีแมค ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนอายุระหว่าง 6-7 ปี เรียนอยู่ในภาคเรียนที่

2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 4 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 3 คน และกลุ่มควบคุม 1 คน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมก่อนวชนชั้นเรียนมากที่สุดโดยได้รับการประเมินจากครูประจำชั้น และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเพื่อเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้แบบสำรวจพฤติกรรมก่อนวชนชั้นเรียน (สำหรับครูผู้สอน) แบบสำรวจสังคมมิติ (สำหรับนักเรียน) และรวมคะแนนหาความสอดคล้องระหว่างครูกับนักเรียนที่มีความเห็นตรงกันมากที่สุดเพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง การทดลองใช้แผนการทดลองแบบ ABAB และมี C ในระยะติดตามผล โดยใช้แบบบันทึกพฤติกรรมก่อนวชนชั้นเรียนในการสังเกตพฤติกรรมและการให้แรงเสริม การทดลองทั้ง 5 ระยะใช้เวลาทั้งหมด 11 สัปดาห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย และค่าที (t-test) ผลการศึกษาพบว่า

1. หลังการทดลอง นักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงทางบวกแบบหลักของฟรีแมคมีพฤติกรรมก่อนวชนชั้นเรียนลดลง
2. ผู้รับการทดลองคนที่ 1 ที่มีพฤติกรรมถูกลู่ออกจากที่ในระยะกระบวนการปรับพฤติกรรมลดลงจากระยะเส้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผู้รับการทดลองคนที่ 2 ที่มีพฤติกรรมการเล่นเพื่อนในระยะกระบวนการปรับพฤติกรรมลดลงจากระยะเส้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ผู้รับการทดลองคนที่ 3 ที่มีพฤติกรรมการคุยในระยะกระบวนการปรับพฤติกรรมลดลงจากระยะเส้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. กลุ่มควบคุมคนที่ 1 ที่มีพฤติกรรมการเล่นของเล่น ซึ่งไม่มีการให้การเสริมแรงทางบวกด้วยหลักของฟรีแมคในระยะกระบวนการปรับพฤติกรรมไม่ลดลง

โดยสรุป การให้การเสริมแรงทางบวกแบบหลักของฟรีแมค สามารถลดพฤติกรรมก่อนวชนชั้นเรียนที่บุคคลแสดงออกแตกต่างกัน สำหรับผู้ที่ไม่ได้รับการเสริมแรงทางบวกแบบหลักของฟรีแมค ปรากฏว่า พฤติกรรมทุกระยะอยู่ในระดับสูงใกล้เคียงกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ลัดดา บุญทรง (2547) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการจัดบรรยากาศในห้องเรียนกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ (1) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติการของครูในการจัดบรรยากาศในห้องเรียน (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา (1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดบรรยากาศในห้องเรียนกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา และ (1) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นครูประจำชั้นและครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 2, 3 และ 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 348 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยประเด็นหนึ่งพบว่า การจัดบรรยากาศในห้องเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา

วิเชียร สิงห์ปรีชา (2528) ได้ทำการศึกษาปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนการสอนพลศึกษาทั่วไป ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษาทั่วไป ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2525-2526 รวมจำนวนทั้งสิ้น 500 คน ผลการศึกษาที่น่าสนใจพบว่า ปัญหาที่มีผลต่อการเรียนการสอนพลศึกษามากที่สุด คือจัดการเรียนการสอนกลางแจ้ง เนื่องจากสภาพสนามที่ไม่ดี และมีฝนตก ในขณะที่การจัดการเรียนการสอนในที่ร่ม พบว่ามีปัญหาเรื่องอุณหภูมิสูงในขณะที่เรียน นอกจากนี้ กิจกรรมกีฬาที่นิสิตต้องการเรียนมากที่สุดคือ วอลเลย์บอล และต้องการเพิ่มโรงยิมเนเซียมไว้ใช้สำหรับการเรียนการสอน ส่วนข้อเสนอแนะของนิสิตพบว่า นิสิตต้องการให้มีการปรับปรุงเรื่องกิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษามากที่สุด คือให้นิสิตได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมที่เรียนตามความสนใจ มีกิจกรรมที่หลากหลาย รองลงมาคือต้องการให้ผู้สอนปรับปรุงตนเองในด้านการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเทคนิคใหม่ ๆ ให้มากขึ้น

นภดล นิลเสถียร (2525) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ ทักษะทางกีฬา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ ทักษะทางกีฬา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิงที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 400 คน ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบวัดเจตคติต่อวิชาพลศึกษา แบบทดสอบทักษะกีฬาทั่วไป และแบบทดสอบพื้นฐานทักษะกีฬา ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใช้วิธีการรวบรวมจากระบบงานทะเบียนการเรียนของโรงเรียน ผลการวิจัยที่น่าสนใจพบว่า เจตคติต่อวิชาพลศึกษาของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความสัมพันธ์กับทักษะทางด้านกีฬา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษา นอกจากนี้ ทักษะทางด้านกีฬาของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ก็มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษาด้วยเช่นกัน

งานวิจัยในต่างประเทศ

ราเชล (Rachel. 2014) ทำการศึกษสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียน ใช้วิธีเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูจำนวน 12 คน และนักเรียนเกรด 7-9 จำนวน 18 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาปัจจัยสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ได้แก่ ตัวนักเรียน ครอบครัว โรงเรียน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนให้ความเห็นว่า การเรียนการสอนที่น่าเบื่อ เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ขณะที่ครูเห็นว่า ปัจจัยสำคัญของการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ อยู่ที่การอบรมเลี้ยงดูจากผู้ปกครอง ทั้งนี้ครูและนักเรียนมีข้อสรุปที่สอดคล้องกันว่า ความสุข ความสนุกสนาน และความตั้งใจของนักเรียน เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน

โอลิเวรา และกราซา (Oliveira; & Graca. 2013) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของครูพลศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูพลศึกษาและเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนพลศึกษา รวม 12 คน แบ่งครูออกเป็น 3 กลุ่มที่มีลักษณะทางประสบการณ์สอนที่แตกต่างกัน คือ กลุ่มที่สอนเป็นปีแรก กลุ่มที่มีประสบการณ์สอน 4-5 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์สอนตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป และมีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนจำนวน 1,050 คน จาก 48 ชั้นเรียน (นักเรียนระดับเกรด 6, 7 และ 8 มีอายุระหว่าง 11-16 ปี) เก็บข้อมูลโดยวิธีการสังเกตการสอนและถ่ายวิดีโอการสอนของครูแต่ละคน ซึ่งเป็นชั้นเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 18-29 คน และใช้เวลาในการเรียน 50 นาที ผลการศึกษาพบว่า การศึกษานี้มีความคล้ายคลึงกับผลการศึกษาการผ่าน ๆ มา คือ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนพลศึกษานั้น ส่วนมากมีผลมาจากกิจกรรมการเรียนการสอนและการควบคุมชั้นเรียน ส่วนการที่ครูจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้นั้น ครูต้องสื่อสารกับนักเรียนในลักษณะเป็นการส่วนตัว หรือการใช้กลยุทธ์ในการป้องกันการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ในขณะที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ครูสามารถหยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้วยการใช้วิธีบอกด้วยคำพูด นอกจากนี้ยังได้ผลการศึกษาที่ว่า ประสบการณ์ในการสอนของครูนั้น ไม่ใช่ตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

หลุยส์ และคณะ (Luis; et al. 2012) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนพลศึกษาและเปรียบเทียบการรับรู้ของครูและนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่รบกวนการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูพลศึกษา 86 คน และนักเรียน 447 คน การศึกษาใช้แบบสอบถามที่ข้อคำถามเน้นไปที่พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่รบกวนการเรียนการสอนรวมทั้งสิ้น 59 พฤติกรรม ประกอบด้วยพฤติกรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เป็นการรบกวนการเรียนการสอนจนไปถึงพฤติกรรมที่มีความร้ายแรง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ความแปรปรวนรายคู่ ผลการศึกษาพบว่า

1. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบได้บ่อยที่สุดในชั้นเรียนพลศึกษา 5 พฤติกรรม ในมุมมองของนักเรียน ได้แก่ การคุย การแสดง/เล่น/ทำตัวตลก การเลือกเข้าสังคมเฉพาะกลุ่มของตนเอง การเคี้ยวหมากฝรั่ง และการซุบซิบนินทาเพื่อน ขณะที่ในมุมมองของครู ได้แก่ การคุย ไม่เอาใจใส่การเรียน การเลือกเข้าสังคมเฉพาะกลุ่มของตนเอง การร้องส่งเสียงดัง และการเคี้ยวหมากฝรั่ง

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบได้น้อยที่สุดในชั้นเรียนพลศึกษา 5 พฤติกรรม ในมุมมองของนักเรียน ได้แก่ การนำเอาอาวุธเข้ามาในชั้นเรียน การใช้ยาหรือสารเสพติด การไม่เข้าร่วมกิจกรรมเพราะตั้งครร์ การข่มขู่หรือคุกคามทางเพศ และการสูบบุหรี่ ขณะที่ในมุมมองของครู ได้แก่ การข่มขู่หรือคุกคามทางเพศ การไม่เข้าร่วมกิจกรรมเพราะตั้งครร์ การนำเอาอาวุธเข้ามาในชั้นเรียน การสูบบุหรี่ และการตั้งกลุ่มแก๊ง

ราเชล และดาเนียล (Rachel; & Daniel. 2012) ทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนในมุมมองของนักเรียน ทำการเก็บข้อมูลด้วยวิธีสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จาก

กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จาก 3 โรงเรียนรวม 18 คน (ชาย 9 คน และหญิง 9 คน) ในการสัมภาษณ์ เน้นคำถามไปที่มุมมองของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้น สามารถจำแนกออกได้เป็น 6 กลุ่มพฤติกรรม ได้แก่

1. พูดออกนอกเรื่อง ได้แก่ ถามคำถามนอกเรื่องหรือไร้สาระ พูดออกนอกเรื่องที่เรียน และคุยกันกับเพื่อนนอกประเด็นที่เรียน เป็นต้น
2. ไม่ให้ความเคารพครู ได้แก่ ไม่เชื่อฟังหรือปฏิเสธในสิ่งที่ครูสอน แสดงกิริยาหยาบคายกับครู นินทาครูลับหลัง โต้เถียงกับครู และแกล้งหรือทำให้ครูไม่สบายใจ
3. ทำเรื่องส่วนตัว ได้แก่ ทำการบ้าน ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (เช่น ฟังเพลง เล่นเกม เล่นโทรศัพท์) และวาดรูปต่าง ๆ เล่น เป็นต้น
4. ลุกออกจากที่นั่งหรือนอนหลับ ได้แก่ เปลี่ยนที่นั่ง และลุกเดินไปรอบชั้นเรียน เป็นต้น
5. แสดงการก้าวร้าวทางคำพูดและทางร่างกาย ได้แก่ พูดจู่โจมเพื่อนร่วมชั้นเรียน นินทาเพื่อน โต้เถียงกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ใช้คำหยาบคาย และล้อเลียนหรือยั่วเย้าเพื่อนร่วมชั้นเรียน เป็นต้น ส่วนการละเมิดผู้อื่นทางร่างกาย ได้แก่ แกล้งเพื่อนร่วมชั้นเรียน ทำลายข้าวของ ผลักเพื่อน และกระแทก/ชน/ตีหรือทำร้ายเพื่อน เป็นต้น
6. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อื่น ๆ ได้แก่ นอนหลับ เล่น แสดงหรือเล่นทำตัวตลก ไม่พยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จหรือทำงานไม่สำเร็จ ไม่สนใจ/ใส่ใจหรือไม่เรียน ลอกการบ้านเพื่อน ทำเสียงดังรบกวน แยกตัวออกจากเพื่อน ๆ (เก็บตัว) ลืมหนังสือหรืออุปกรณ์ในการเรียน

ยอนคาลิก (Yoncalik, 2010) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในวิชาพลศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ที่ครูผู้สอนประสบพบเจอในชั้นเรียนวิชาพลศึกษา เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูพลศึกษา 120 คน (หญิง 38 คนและชาย 64 คน) ที่สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ตั้งอยู่ใน 4 เมืองใหญ่ของประเทศตุรกี วิธีการเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ได้แก่การหาค่าที่ (t-test) ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษา สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ (1) พฤติกรรมการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์การเรียนที่ไม่เหมาะสม หรือไม่ดูแลรักษา (2) พฤติกรรมการต่อต้านหรือการใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสม เช่น พูดคำหยาบคายในชั้นเรียน (3) พฤติกรรมการคุยและการเล่นหัวเราะในชั้นเรียนเกินพอดี และ (4) พฤติกรรมการเรียกร้องความสนใจจากคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน เช่น ครู หรือเพื่อนร่วมชั้นเรียน นอกจากนี้ ยังพบว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมีให้พบเจอได้บ่อยในทุกสถานการณ์ ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาค้นหาได้โดยการร่วมมือกันของผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน ดีกว่าให้ครูผู้สอนเป็นผู้แก้ไขเฉพาะในชั้นเรียนของตนเอง สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่พบคือ ครูผู้หญิงจะเผชิญกับปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในระดับที่รุนแรงกว่าครูผู้ชาย นอกจากนี้ ยังพบว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาจะมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่มีความถี่และระดับ

ความรุนแรงมากกว่านักเรียนระดับประถมศึกษา จึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน จะเพิ่มขึ้นตามอายุและระดับการศึกษาของนักเรียนที่สูงขึ้น ข้อเสนอแนะจากการศึกษานี้คือ วิธีการจัดการชั้นเรียนของครูและการสื่อสารกับนักเรียนเพื่อให้ครูเข้าใจในตัวนักเรียนและหาแนวทางป้องกันแก้ไขที่เหมาะสม

ออสเบน (Ozben. 2010) ทำการศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และกลยุทธ์ของครูในการรับมือกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูที่สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ช่วงระหว่างปี 2008-2009 จำนวนรวมทั้งสิ้น 869 คน (ชาย 518 คน และหญิง 351 คน) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการทำงานและสาขาที่สอน และสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่องพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่กลุ่มตัวอย่างพบเจอในชั้นเรียน รวมทั้งกลยุทธ์ที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการรับมือต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่การหาค่าความถี่และการทดสอบไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูผู้หญิงประสบปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมากกว่าครูผู้ชาย ครูผู้หญิงเห็นว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนคือ ไม่เชื่อฟังครู (43.4%) และนักเรียนชอบพูดคุยกัน (44.4%) ส่วนครูชายเห็นว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนได้แก่การขาดความรับผิดชอบ (38.3%) และชอบทำงานอื่นที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน (40.3%) เมื่อแยกกลุ่มครูตามประสบการณ์ พบว่าครูที่ประสบการณ์ในการสอนน้อย (1-5 ปี) พบปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมากที่สุดทุกด้าน ส่วนครูที่มีประสบการณ์การสอนมาก (มากกว่า 21 ปีขึ้นไป) พบปัญหาน้อยและมีวิธีการรับมือที่มีประสิทธิภาพมากกว่า

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนได้แก่ ไม่ฟังครู ชอบพูดคุยกัน ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ก้าวร้าวทั้งทางกายและวาจา รวมทั้งมีพฤติกรรมการโกง ขโมย และทำทนายครูผู้สอน

3. กลยุทธ์ที่ครูใช้ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ได้แก่ การจ้องหน้า การเปลี่ยนแผนการสอน การสอบถามนักเรียน การพูดคุยกับผู้ปกครอง รวมถึงการให้รางวัลหรือการยกย่อง

คอตทธาน, คูลินนา และการาฮี (Cothran; Kulinna; & Garrahy. 2009) ทำการศึกษาสาเหตุและผลกระทบที่เกิดจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลและแบบกลุ่ม 2-3 คน จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนพลศึกษาจำนวน 23 คนและเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 182 คน ผลการศึกษาพบว่า ครูและนักเรียนมีมุมมองที่แตกต่างกันถึงสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยครูส่วนใหญ่อธิบายว่า ไม่ทราบถึงสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หรือเชื่อว่าปัญหาพฤติกรรมเหล่านั้นมีจุดเริ่มต้นปัญหามาจากที่บ้านของนักเรียนเอง ในขณะที่นักเรียนกลับอธิบายว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เหล่านั้นเป็นเพราะพวกเขาเพียงแค่ต้องการเรียกร้องความสนใจ หรือเพราะว่าเกิดจากความเบื่อหน่ายหรือไม่ชอบในสิ่งที่ครูสอน อีกนัยหนึ่งคือ การสอนของครูนั้นน่าเบื่อ ส่วนการศึกษาผลกระทบ

ที่เกิดจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เหล่านั้นส่งผลในทางลบต่อเวลาในการเรียน เนื้อหาความรู้ในวิชาที่เรียน และเจตคติที่มีต่อการเรียน

คูลินนา, คอทธราน และรีกัวลอส (Kulinna; Cothran; & Regualos. 2006) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน พลศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูพลศึกษาจำนวน 303 คน (ชาย 130 คน และหญิง 173 คน) ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนพลศึกษา ประกอบด้วย (1) พฤติกรรมการเรียกร้องความสนใจหรือแสดงความต้องการใกล้ชิดกับครู (2) พฤติกรรมของนักเรียนหญิงในการไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียน โดยการอ้างเหตุผลของการมีประจำเดือน (3) พฤติกรรมการข่มขู่คุกคามทางเพศ (4) พฤติกรรมการหลบหนีออกจากชั้นเรียน (5) พฤติกรรมเขียนพ่นกำแพงหรือขีดเขียนตู้เก็บของให้ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า (6) พฤติกรรมรวมกลุ่มตั้งแกล้ง (7) พฤติกรรมการใช้ยาหรือสารเสพติด (8) การตั้งครุฑ (9) พฤติกรรมสูบบุหรี่ และ (10) พฤติกรรมนำอาวุธเข้ามาในชั้นเรียน

ไอเรเน่ (Irene. 2004) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจากประเทศออสเตรเลียและครูจากประเทศจีน เกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน ใช้การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 4 ปี จำนวน 204 คน และจากประเทศจีนจำนวน 269 คน การศึกษามุ่งไปที่ปัจจัยเชิงสาเหตุ 4 หัวข้อคือ ความสามารถของนักเรียน ความพยายามตั้งใจของนักเรียน ครอบครัวของนักเรียน และตัวครูผู้สอน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมองว่าปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนเป็นปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียนมากกว่าเกิดจากตัวครูผู้สอน โดยกลุ่มตัวอย่างจากประเทศจีนให้ความสำคัญไปที่ปัจจัยทางครอบครัวเป็นสาเหตุ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างจากประเทศออสเตรเลียให้ความสำคัญไปที่ปัจจัยด้านความสามารถของนักเรียนเอง

กอยเตเต้, ดอร์ และดิออน (Goyette; Dore; & Dion. 2000) ได้ทำการศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบของปฏิกิริยาของครูที่มีต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน พลศึกษาระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตฝึกประสบการณ์ครูสาขาพลศึกษา จำนวน 154 คน ที่ฝึกสอนในระดับประถมศึกษา เก็บข้อมูลโดยการบันทึกวิดีโอจากการสังเกตการสอน ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษาออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ระดับที่ 1 ได้แก่ การรบกวนสมาธิ/ทำให้สับสน การคุยกัน การมาเรียนสาย ไม่แต่งชุดพลศึกษา และออกจากห้องเรียน พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ระดับที่ 2 ได้แก่ การเล่นตลก/ทำตัวตลกในรอบ ๆ ห้องเรียน การทะเลาะวิวาทกันในห้อง การรบกวนคนอื่น ๆ การไม่ฟังครูสอนหรือแกล้งว่าฟังครู การเปลี่ยนกิจกรรมที่ครูให้ทำ การตั้งใจฝ่าฝืนกฎระเบียบของชั้นเรียน และหยุดการเข้าร่วมกิจกรรมของชั้นเรียนและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ระดับที่ 3 ได้แก่ การวิจารณ์ผู้อื่น การทำลายสิ่งของ/อุปกรณ์การเรียนการสอน การแสดงอาการก้าวร้าว มีพฤติกรรมที่

อันตรายต่อผู้อื่น มีพฤติกรรมหยาบคาย เยาะเย้ย/ล้อเลียนหรือยั่วผู้อื่น และมีพฤติกรรมต่อต้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ขณะที่ปฏิกริยาที่ครูใช้ในการรับมือกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียน ประกอบด้วย 2 ลักษณะคือ ปฏิกริยาทางตรงนี้ ได้แก่ การพูดถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา การบอกถึงผลที่จะตามมาจากการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การคุยกับนักเรียนเป็นส่วนตัวนอกเวลาเรียน และการว่ากล่าวหรือตำหนิโดยตรง เป็นต้น ส่วนปฏิกริยาทางอ้อมนี้ ได้แก่ การบรรยายหรือบอกถึงถึงลักษณะพฤติกรรมที่เหมาะสมให้นักเรียนฟัง การแสดงออกทางอารมณ์/ความรู้สึกให้นักเรียนทราบ การให้นักเรียนแสดงออกถึงเหตุผล การให้กำลังใจหรือสนับสนุนให้แสดงพฤติกรรมที่ดี และการทำเฉยหรือทำเป็นไม่สนใจ เป็นต้น

สุภาภรณ์ (Supaporn. 2000) ทำการศึกษาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนพลศึกษา ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่มีประสบการณ์สอนระหว่าง 5-25 ปี จำนวนรวม 6 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจาก 2 ชั้นเรียน จำนวนรวม 39 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกต การบรรยายเหตุการณ์สำคัญ การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูลที่ได้เพื่อสรุปเป็นผลการวิจัย ตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้า ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างให้คำนิยามความหมายของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ว่า เป็นสิ่งที่นักเรียนทำในสิ่งที่ครูบอกไม่ให้ทำ และไม่ทำในสิ่งที่ครูบอกให้ทำ

2. รูปแบบของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ แบ่งได้เป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย

2.1 พฤติกรรมรบกวน ได้แก่ การนินทา ล้อเลียนหรือวิจารณ์เพื่อน การทำร้ายเพื่อน และการแบ่งพรรคแบ่งพวก

2.2 พฤติกรรมไม่สนใจหรือไม่ใส่ใจการเรียน ได้แก่ การเดินไปรอบ ๆ ชั้นเรียน การคุย และการใช้คำหยาบคาย

2.3 พฤติกรรมไม่เชื่อฟังครู ได้แก่ การไม่เข้าร่วมกิจกรรม การไม่ทำตามกฎหรือข้อตกลงของชั้นเรียน การไม่ทำตามกฎหรือข้อตกลงของกิจกรรมที่ครูให้ทำ และการต่อต้านหรือคัดค้านการทำกิจกรรมที่ครูให้ทำ

2.4 พฤติกรรมอื่น ๆ ได้แก่ การโก่ง การชกต่อยหรือทะเลาะวิวาท และสูบบุหรี่

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ กลุ่มเพื่อนร่วมกิจกรรม วิธีการสอนหรือรูปแบบของกิจกรรม และความสนุกสนานของกิจกรรม

4. การป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ทำได้โดย การวางกฎ ระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน (ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม) และ การจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

สุภาภรณ์ (Supaporn. 1998) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นครูสอนบาสเกตบอล

(ผู้ชาย) จำนวน 1 คน และนักเรียนรวม 14 คน (ชาย 10 คนและหญิง 4 คน) เก็บข้อมูลด้วยการสังเกต การบรรยายเหตุการณ์สำคัญ การสัมภาษณ์ครูและนักเรียน และการกระตุ้นความจำด้วยวิธีโอเทป วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์แบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่แสดงออกทางวาจา ได้แก่ คุยกันพูดคำหยาบ ตะโกนเสียงดัง เถียงครู เป็นต้น พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่แสดงออกทางร่างกาย ได้แก่ เดินเล่นไปรอบ ๆ ใช้อุปกรณ์ผิดวัตถุประสงค์ นั่งเฉย ๆ เตะ/ผลัก/ต่อย เป็นต้น และพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่สัมพันธ์กับกฎ แนวปฏิบัติ และความคาดหวังของครู ได้แก่ ไม่ฟังครู ไม่เข้าร่วมกิจกรรม มาสาย เป็นต้น เมื่อมีนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน นักเรียนคนอื่น ๆ มีปฏิกิริยา 6 รูปแบบ ได้แก่ มองเฉย ๆ ไม่สนใจ ไปบอกครู ทำกิจกรรมของตนเองต่อไป ไปคุยกับเพื่อน และไปบอกให้หยุดทำ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มี 3 อย่าง คือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานการสอน (นักเรียนอยากได้อีกโอกาสที่จะเลือกบทเรียนด้วยตัวเอง กิจกรรมหรือแบบฝึกทักษะไม่ท้าทายความสามารถของนักเรียน วิธีการสอนของครูไม่มีความหลากหลายหรือไม่เหมาะสมกับนักเรียนที่เก่งและไม่เก่ง และครูไม่จัดการกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานจัดการชั้นเรียน ได้แก่ ครูขาดความสามารถในการจัดการชั้นเรียน ขาดกฎหรือบทลงโทษที่ชัดเจน และครูไม่จัดการกับปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อีกด้วย

เฟอนานเดส-บัลเบา (Fernandez-Balboa, 1991) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อและแนวคิดในการจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ของนิสิตฝึกสอนสาขาพลศึกษา และศึกษาหาสาเหตุและแนวทางในการแก้ไขปัญหาความล้มเหลวในการรับมือกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ของนิสิตฝึกสอนสาขาพลศึกษา การศึกษานี้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตฝึกสอนสาขาพลศึกษา 15 คน (ชาย 8 คน และหญิง 7 คน) เก็บข้อมูลด้วยการกระตุ้นความจำด้วยภาพ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เชื่อว่าสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมาจากนักเรียนเบื่อหน่ายหรือไม่มีสิ่งดึงดูดใจ เจตคติที่มีต่อกิจกรรม พลศึกษา ลักษณะนิสัยส่วนตัว เช่น ก้าวร้าว มีความแตกต่างเรื่องเพศ มีความต้องการทดสอบหรือท้าทายครู และมีความต้องการยอมรับทางสังคม นอกจากนี้ มีกลุ่มตัวอย่างอีกส่วนหนึ่ง (6%) ที่เชื่อว่า เกิดจากข้อจำกัดหรือข้อบกพร่องจากตัวครูผู้สอนเอง เช่น ขาดทักษะการจัดการชั้นเรียน ขาดการวางแผนที่ดี ตัวครูและนักเรียนรับรู้วิชาพลศึกษาในมุมมองที่ต่างกัน และสถานะของการเป็นนิสิตฝึกสอนทำให้ขาดอำนาจในการจัดการ

วอกเลอร์ และบิชอป (Vogler; & Bishop, 1990) ทำการศึกษาวิธีการของครูพลศึกษา ในการจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่หาแนวทางสำหรับจัดการกับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาในชั้นเรียนพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและมหาวิทยาลัยรวม 172 คน ใช้การสำรวจโดยเน้นไปที่กลยุทธ์ที่ครูใช้ในการจัดการพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในชั้นเรียน โดยแบ่งลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาออกเป็น 3 ระดับได้แก่ ระดับเบา ระดับกลาง และระดับรุนแรง ผลการศึกษาพบว่า ครูส่วนใหญ่รายงานว่า

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในระดับเบาและระดับปานกลาง ในขณะที่พฤติกรรมที่เป็นปัญหาในระดับสูงหรือรุนแรงมากนั้น กลับมีรายงานน้อยมาก แต่ทั้งนี้ ครูผู้สอนกลับต้องใช้กลยุทธ์หลายอย่างในการจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาดังกล่าว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษาเรื่องนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งขั้นตอนการศึกษาออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่

การศึกษาระยะที่ 1 ศึกษารูปแบบ ปัจจัยเกี่ยวข้อง และแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา

การศึกษาระยะที่ 2 ศึกษาสาเหตุและแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา

โดยมีรายละเอียดขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยของการศึกษาทั้ง 2 ระยะดังนี้

การศึกษาระยะที่ 1 ศึกษารูปแบบ ปัจจัยเกี่ยวข้อง และแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาระยะที่ 1 เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนมัธยมศึกษา 2 แห่ง ซึ่งเรียนพลศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 60 คน (ชาย 33 คน และหญิง 27 คน) คัดเลือกจากชั้นเรียนที่ครูพลศึกษาระบุตรงกันว่าเป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่าห้องอื่น ๆ จำนวน 2 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างทุกคนสมัครใจรับทราบเงื่อนไขการวิจัยและลงนามในหนังสือแสดงความยินยอมเพื่อเข้าร่วมในการวิจัย โดยที่ทุกคนได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองให้เข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย นอกจากนี้ การศึกษานี้ยังได้ผ่านการพิจารณาจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์โดยคณะกรรมการของมหาวิทยาลัย (หนังสือรับรองจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์เลขที่ SWUEC/E-208/2558)

การเลือกสนามศึกษาและการเข้าสู่สนามศึกษา

สนามศึกษาในการศึกษาวิจัยระยะที่ 1 คัดเลือกจากชั้นเรียนที่ครูพลศึกษาระบุตรงกันว่าเป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่าห้องอื่น ๆ จำนวน 2 ห้องเรียน โดยเริ่มจากการหาสถานศึกษาเพื่อประกอบการพิจารณาเลือกเป็นสนามศึกษา โดยมีสถานศึกษาของรัฐบาล 4 แห่งซึ่งอยู่ในจังหวัดหนึ่งเป็นตัวเลือกที่เหมาะสมในการศึกษา คือ มีลักษณะบริบทของชั้นเรียนพลศึกษาที่คล้ายคลึงกัน เช่น ในชั้นเรียนมีทั้งนักเรียนชายและหญิงเรียนร่วมกัน และมีจำนวนผู้เรียนมากกว่า 35 คนต่อหนึ่งห้องเรียน เป็นต้น รวมทั้งระยะเวลาเดินทางจากสถานที่ทำงานของ

ผู้วิจัยไม่เกิน 50 นาที ทำให้สะดวกต่อการเดินทางศึกษาข้อมูล ท้ายที่สุด ผู้วิจัยตัดสินใจเลือกสถานศึกษา 2 แห่งเป็นสนามศึกษา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามีคุณสมบัติตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

การเข้าสู่สนามศึกษา ผู้วิจัยเริ่มจากทำหนังสือขออนุญาตถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาทั้ง 4 แห่ง และขอความช่วยเหลือจากครูอาวุโสในพื้นที่ ๆ ผู้วิจัยรู้จัก ให้ช่วยในการติดต่อประสานงาน รวมทั้งนัดหมายกับครูพลศึกษาในแต่ละโรงเรียน จากนั้น ผู้วิจัยเริ่มต้นเข้าสังเกตสภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนแต่ละแห่ง ตามด้วยการเข้าสังเกตการจัดการเรียนการสอนของครูในวิชาพลศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2-3 คน เป็นจำนวน 5-6 ครั้ง ๆ ละ 1-2 ชั่วโมง รวมทั้งพูดคุยกับครูและนักเรียนอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อสอบถามว่ามีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นในเรียนพลศึกษามากน้อยเพียงใด เพื่อตรวจสอบกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตว่าสอดคล้องและตรงกัน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 นี้ ผู้วิจัยใช้การสังเกต (Observation) การบรรยายเหตุการณ์สำคัญ (Critical Incidence) และการวิเคราะห์เอกสารของครู (Document Analysis) สำหรับแบบบรรยายเหตุการณ์สำคัญที่สร้างขึ้นนั้น จะมีการนำไปศึกษานำร่อง (Pilot Study) กับกลุ่มนักเรียนที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย ในการจัดทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาทั้ง 4 แห่ง เพื่อขออนุญาตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลศึกษาวิจัยอย่างเป็นทางการ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ส่งหนังสือและเข้าชี้แจงรายละเอียดของการศึกษาวิจัยต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาและต่อหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งด้วยตนเอง

2. เข้าสังเกตการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา ในสนามศึกษาทั้ง 4 แห่ง ๆ ละ 5-6 ครั้ง ๆ ละ 1-2 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษาที่ 1 รวมจำนวน 15-16 ครั้ง การสังเกตเป็นแบบมีเป้าหมาย (Focused Observation) เน้นไปที่การจัดการชั้นเรียน (เช่น กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติในชั้นเรียน) วิธีการสอนของครูและพฤติกรรมนักเรียน รวมทั้งความร่วมมือของนักเรียน

3. วิเคราะห์เอกสารการสอนของครู (Document Analysis) โดยขอเอกสารประกอบการสอนหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องจากครูผู้สอน ได้แก่ รายชื่อนักเรียน แผนการสอน แบบบันทึกการสอน แบบบันทึกประเมินผล เป็นต้น

4. ตัดสินใจเลือกสถานศึกษา 2 แห่ง ซึ่งมีลักษณะตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาเป็นสนามศึกษา คือ เป็นชั้นเรียนวิชาพลศึกษาที่มีนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในระหว่างการเรียนการสอนมากกว่าที่อื่น ๆ จากนั้น ให้นักเรียนที่อาสาสมัครเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน เขียนหรือพูดบรรยายเหตุการณ์สำคัญ (Critical Incidence) ซึ่งเป็นการบรรยายเหตุการณ์ 2 อย่าง

คือ เหตุการณ์ในวันที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์และวันที่แสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (รวมทั้งบรรยายถึงสาเหตุและแนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้เรียน) โดยกลุ่มตัวอย่างจะเขียนหรือพูดบรรยายเพื่อให้ผู้วิจัยบันทึกเทปเสียงและนำเทปเสียงไปถอดความลักษณะเดียวกันกับการสัมภาษณ์

5. นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมทั้งหมด มาทำการจัดกระทำข้อมูล วิเคราะห์และทำการสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาในระยะที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการสังเกต (Observation) ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการจดบันทึกและเทปบันทึกเสียงที่ได้ ภายหลังจากการสังเกตแต่ละครั้งเสร็จสิ้นลง มาทำการพิมพ์บันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมเวิร์ด (Word) เพื่อความสะดวกในการจัดเก็บ การตรวจสอบความถูกต้องและใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) ผู้วิจัยนำข้อมูลมาจำแนก จัดหมวดหมู่ และพิมพ์เพื่อสรุปข้อมูลแต่ละส่วน เตรียมข้อมูลให้พร้อมสำหรับนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ข้อมูลจากการบรรยายเหตุการณ์สำคัญ (Critical Incidence) ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เขียนหรือพูดบรรยายตามสมควร จากนั้นผู้วิจัยนำมาพิมพ์ลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมเวิร์ดเพื่อให้สะดวกต่อการจัดเก็บ การตรวจสอบความถูกต้องและใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (Constant Comparison) โดยการอ่านบันทึกข้อมูลที่ได้มาจากการสังเกต (Observation) การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) และการบรรยายเหตุการณ์สำคัญ (Critical Incidence) การเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูลประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (สาลี สุภาภรณ์. 2550) ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การอ่านข้อมูลเพื่อหาหัวข้อ (Scanning Data for Common Category)

ขั้นตอนที่ 2 การจัดกลุ่มหัวเรื่อง (Classifying Common Theme)

ขั้นตอนที่ 3 การนำข้อมูลมาจัดเข้าหัวข้อที่เหมาะสม (Placing Data into Common Category)

และขั้นตอนที่ 4 การอธิบายหัวข้อ (Explaining of Category)

การตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูล (Trustworthiness) ของการศึกษาระยะที่ 1 นี้ ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้า (Triangulation) จากการเก็บข้อมูล 3 แบบ ได้แก่ การสังเกต วิเคราะห์เอกสาร และการบรรยายเหตุการณ์สำคัญ เพื่อหาความถูกต้อง ความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของข้อมูล (สาลี สุภาภรณ์. 2550)

การศึกษาระยะที่ 2 ศึกษาสาเหตุและแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาระยะที่ 2 นี้ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับการศึกษาในระยะที่ 1 โดยคัดเลือกจากชั้นเรียนที่ครูพลศึกษาระบุตรงกันว่าเป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่าห้องอื่น ๆ เก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งเป็นการเรียนรายวิชาบาสเกตบอล ที่มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 39 คน แต่มีนักเรียนที่สมัครใจยินยอมเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 21 คน (นักเรียนชาย 7 คน และหญิง 14 คน) ใช้ชื่อสมมุติของกลุ่มตัวอย่างว่า บาส 1 – บาส 21 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างทุกคนสมัครใจ รับผิดชอบต่อเงื่อนไขการวิจัยและลงนามในหนังสือแสดงความยินยอมเพื่อเข้าร่วมในการวิจัย โดยที่ทุกคนได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองให้เข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย นอกจากนี้ การศึกษานี้ยังได้ผ่านการพิจารณาจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์โดยคณะกรรมการของมหาวิทยาลัย (หนังสือรับรองจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์เลขที่ SWUEC/E-208/2558)

การเลือกสนามศึกษาและการเข้าสู่สนามศึกษา

สนามศึกษาในการศึกษาระยะที่ 2 นี้ ผู้วิจัยเลือกชั้นเรียนพลศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นห้องเรียนหนึ่งจากโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับการศึกษาระยะที่ 1 โดยคัดเลือกจากชั้นเรียนที่ครูพลศึกษาระบุตรงกันว่าเป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่าห้องอื่น ๆ และตรงกับการสังเกตการเรียนการสอนหลาย ๆ ครั้ง พบว่าเป็นชั้นเรียนพลศึกษาที่การสอนของครูนั้น มีแนวโน้มการพบเจอปัญหานักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในระหว่างการสอนมากกว่าชั้นเรียนของครูคนอื่น ๆ

การเข้าสู่สนามศึกษา ผู้วิจัยขออนุญาตผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนประจำวิชาเพื่อเข้าสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participant Observation) ในชั่วโมงวิชาพลศึกษา จากนั้นผู้วิจัยเริ่มต้นเข้าสนามศึกษาตั้งแต่วันที่กิจกรรมการเรียนการสอนของชั้นเรียนจะเริ่มต้น และออกจากสนามศึกษาหลังจากกิจกรรมการเรียนการสอนของชั้นเรียนเสร็จสิ้นลง ผู้วิจัยทำการสังเกตสภาพแวดล้อมทั่วไป รวมทั้งกิจกรรมหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอนของสนามศึกษา ใช้เวลาในการเข้าสนามศึกษาเป็นเวลาดิตต่อกันหลายครั้ง ๆ ละ 1-2 ชั่วโมง ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะหาโอกาสในการแนะนำตัวและพูดคุยกับครูและนักเรียนของชั้นเรียนดังกล่าวในเวลาหลังจากการเรียนการสอนเสร็จสิ้นลงหรือเมื่อมีโอกาสนั้น โดยไม่มีเป้าหมายเพื่อสร้างความคุ้นเคยและความไว้วางใจกับสนามศึกษา รวมทั้งนักเรียนซึ่งจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 2 ผู้วิจัยใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participant Observation) การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) และการกระตุ้นความจำ (Stimulated Recall with Pictures) ด้วยภาพ สำหรับแบบสัมภาษณ์และแบบกระตุ้นความจำที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้ศึกษานำร่อง (Pilot Study) กับกลุ่มนักเรียนที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ จากนั้นนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. หลังจากได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนประจำวิชาในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในสนามศึกษา ผู้วิจัยอธิบายสิทธิและเงื่อนไขการศึกษาวิจัยให้นักเรียนที่อยู่ในสนามศึกษา และขอความร่วมมือให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนที่ถูกคัดเลือกมีความสมัครใจลงลายมือชื่อลงในหนังสือแสดงความยินยอมและเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปี ผู้ปกครองของนักเรียนจึงต้องลงหนังสือแสดงความยินยอมเพื่ออนุญาตให้นักเรียนในปกครองของตนเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยเช่นกัน

2. สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participant Observation) โดยผู้วิจัยทำการสังเกตการเรียนการสอนพลศึกษา เป็นเวลา 16 สัปดาห์ โดยเป็นการสังเกตอย่างมีเป้าหมาย (Focused Observation) ที่เน้นไปที่กิจกรรมการสอนของครูและการจัดการชั้นเรียนของครู พฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนระหว่างเรียน และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนการสอน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยการสังเกตโดยการบันทึกเสียงบรรยายของผู้วิจัยร่วมกับการบันทึกภาพเคลื่อนไหวในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นและได้ยินเสียงภายในสนามศึกษาได้อย่างชัดเจน

3. สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล ในช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างสะดวกให้ข้อมูลและไม่ใช่วางเวลาเรียน และบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียง (MP3) เพื่อนำไปถอดความ

4. การกระตุ้นความจำ (Stimulated Recall with Pictures) ด้วยภาพ ซึ่งผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างดูภาพถ่ายพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและตอบคำถามการสัมภาษณ์โดยใช้ภาพถ่ายเหล่านั้น โดยดำเนินการในช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างสะดวกในการให้ข้อมูล พร้อมบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียง (MP3) เพื่อนำไปถอดความในลักษณะเดียวกับการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการสังเกต ผู้วิจัยทำการพิมพ์บันทึกการสังเกตลงในคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมเวิร์ด ภายหลังการสังเกตแต่ละครั้งเสร็จสิ้นลง เพื่อสะดวกต่อการจัดเก็บ การตรวจสอบความถูกต้อง และใช้สำหรับการนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำเทปบันทึกข้อมูลเสียงและมาถอดความแบบคำต่อคำ (Verbatim) พร้อมพิมพ์บันทึกลงในคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมเวิร์ด เพื่อจัดทำสคริปการสัมภาษณ์ไว้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการกระตุ้นความจำ ผู้วิจัยทำการนัดกลุ่มตัวอย่างมาครั้งละ 1 คน ๑ ละ 1-2 ครั้ง ในช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างสะดวกและไม่อยู่ในช่วงเวลาระหว่างที่กลุ่มตัวอย่างกำลังดำเนินการเรียนการสอน ระหว่างที่กระตุ้นความจำนั้น จะมีการบันทึกเทปเสียงและนำเทปเสียงมาถอดความ เพื่อจัดทำสคริปสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษานี้ ใช้วิธีการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (Constant Comparison) โดยการอ่านบันทึกข้อมูลซึ่งได้มาจากการสังเกต (Observation) การสัมภาษณ์ (Interview) และการกระตุ้นความจำ (Stimulated Recall) การเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูลประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (สาลี สุภาภรณ์. 2550) ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การอ่านข้อมูลเพื่อหาหัวข้อ (Scanning Data for Common Category)

ขั้นตอนที่ 2 การจัดกลุ่มหัวเรื่อง (Classifying Common Theme)

ขั้นตอนที่ 3 การนำข้อมูลมาจัดเข้าหัวข้อที่เหมาะสม (Placing Data into Common Category)

และขั้นตอนที่ 4 การอธิบายหัวข้อ (Explaining of Category)

การตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูล (Trustworthiness) ของการศึกษาระยะที่ 2 นี้ ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้า (Triangulation) จากการเก็บข้อมูล 3 แบบ ได้แก่ การสังเกต (Observation) การสัมภาษณ์ (Interview) และการกระตุ้นความจำ (Stimulated Recall) เพื่อหาความถูกต้อง ความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของข้อมูล (สาลี สุภาภรณ์. 2550)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอในบทนี้ ผู้วิจัยจะแยกกล่าวถึงผลการวิจัยในการศึกษาระยะที่ 1 และ 2 ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะสนามศึกษา (สถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล) กลุ่มตัวอย่างและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความแตกต่างกัน

การศึกษาระยะที่ 1

สนามศึกษา คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา 2 แห่งในจังหวัดหนึ่งทางภาคตะวันออกซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนชายและหญิงรวมประมาณ 3,000-3,500 คน จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 (มัธยมศึกษาต้น ม. 1-3 และมัธยมปลาย ม. 4-6) ระดับชั้นละ 10-12 ห้องเรียน ๆ ละประมาณ 45-50 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 ห้องเรียนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา 2 โรงเรียน ในช่วงที่เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 กลุ่มตัวอย่างเรียนวิชาฟุตบอลและฟุตซอล รวมจำนวน 60 คน เป็นนักเรียนชาย 33 คน (ใช้ชื่อสมมุติของกลุ่มตัวอย่างว่า ชาย 1 – ชาย 33) และนักเรียนหญิง 27 คน (ใช้ชื่อสมมุติของกลุ่มตัวอย่างว่า หญิง 1 – หญิง 27)

ผลการศึกษาระยะที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัยด้วยวิธีการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (Constant Comparison) (สาลี สุภาภรณ์. 2550) ซึ่งได้มาจากการสังเกต การวิเคราะห์เอกสารของครู และการบรรยายเหตุการณ์สำคัญ สรุปผลการศึกษาได้เป็น 3 หัวเรื่อง ได้แก่ ชนิดของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และแนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตาราง 1 สรุปผลการศึกษาระยะที่ 1

1. ชนิดของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	3. แนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
1.1 ใช้คำพูดหยาบคาย 1.2 พุดคุยในเวลาที่ไม่เหมาะสม 1.3 ไม่ฟัง/ไม่สนใจขณะที่ครูสอน 1.4 ไม่ทำกิจกรรมที่ครูมอบหมาย 1.5 เล่นรุนแรง/เล่นโก่ง 1.6 ใช้อุปกรณ์การเรียนไม่เหมาะสม 1.7 ใช้/เล่นโทรศัพท์ในเวลาเรียน 1.8 อื่น ๆ	2.1 ครูอธิบายยาว นักเรียนรอนาน 2.2 ทำกิจกรรมหรือปฏิบัติทักษะไม่ได้ 2.3 รอนาน ทำกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง 2.4 ไม่สนุกกับการเรียน 2.5 ขาดกฎ ระเบียบที่ชัดเจน 2.6 ครูไม่บังคับใช้กฎระเบียบ 2.7 ให้ฝึกแบบและควบคุมชั้นเรียนไม่ทั่วถึง	3.1 อธิบายเนื้อหาด้วยวิธีการสอน 3.2 ถ่ายโยงกิจกรรมให้รวดเร็วต่อเนื่อง 3.3 นำเสนอกิจกรรมที่สนุกสนานและท้าทาย 3.4 มีกฎ ระเบียบและบทลงโทษที่ชัดเจน 3.5 มีการควบคุมชั้นเรียนที่ดี 3.6 มีกิจกรรมให้นักเรียนทำขณะรอสอบ

การศึกษาระยะที่ 1 สามารถสรุปได้เป็น 3 หัวเรื่อง คือ หัวเรื่องที่ 1 ชนิดของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วย (1.1) ใช้คำพูดหยาบคาย (1.2) พุดคุยในเวลาที่ไม่เหมาะสม (1.3) ไม่ฟัง/ไม่สนใจขณะที่ครูสอน (1.4) ไม่ทำกิจกรรมที่ครูมอบหมาย (1.5) เล่นรุนแรง/เล่นโก่ง (1.6) ใช้อุปกรณ์การเรียนไม่เหมาะสม (1.7) ใช้/เล่นโทรศัพท์ในเวลาเรียน และ (1.8) อื่น ๆ หัวเรื่องที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วย (2.1) ครูอธิบายยาว นักเรียนรอนาน (2.2) ทำกิจกรรมหรือปฏิบัติทักษะไม่ได้ (2.3) รอนาน ทำกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง (2.4) ไม่สนุกกับการเรียน (2.5) ขาดกฎ ระเบียบที่ชัดเจน (2.6) ครูไม่บังคับใช้กฎระเบียบ และ (2.7) ให้ฝึกแบบและควบคุมชั้นเรียนไม่ทั่วถึง และหัวเรื่องที่ 3 แนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วย (3.1) อธิบายเนื้อหาด้วยวิธีการสอน (3.2) ถ่ายโยงกิจกรรมให้รวดเร็วต่อเนื่อง (3.3) นำเสนอกิจกรรมที่สนุกสนานและท้าทาย (3.4) มีกฎ ระเบียบและบทลงโทษที่ชัดเจน (3.5) มีการควบคุมชั้นเรียนที่ดี และ (3.6) มีกิจกรรมให้นักเรียนทำขณะรอสอบ ดังจะได้กล่าวถึงผลการศึกษาในแต่ละหัวเรื่องตามลำดับ

1. ชนิดของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1.1 ใช้คำพูดหยาบคาย ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและการบรรยายเหตุการณ์สำคัญมีความสอดคล้องกัน นั่นคือ นักเรียนมีการใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมหรือพูดคำหยาบคาย เช่น การใช้คำเรียกแทนตนเองหรือผู้อื่นด้วยคำหยาบ หรือการด่าทอหรือสบถด้วยถ้อยคำหยาบคาย พฤติกรรมนี้พบได้บ่อยครั้งในชั้นเรียนพลศึกษา ซึ่งในเรื่องนี้ ชาย 4 ได้บรรยายว่า “ในห้องผมพฤติกรรมไม่ดีที่เจอบ่อย ๆ ในชั่วโมงพลศึกษาก็คจะเป็นพวกพูดคำหยาบแหละครับ ถ้าเป็นกูมึงนี่ถือเป็นเรื่องปกติเลย พูดกันทุกคนอยู่แล้ว แต่ก็จะมีที่ด่าว่ากันแรง ๆ ก็มีบ่อยนะครับ แบบขึ้นไอนั้นไอนี้กันเลย บางทีก็ด่ากันเล่นสนุกสนาน ล้อกันเล่น ไม่ได้คิดอะไร แต่บางทีก็ด่าแบบคำแรง ๆ ก็มีบ่อยครับ” ในขณะที่หญิง 10 กล่าวในประเด็นนี้ว่า “ห้องหนูเขาจะชอบพูดคำหยาบ ๆ กันคะ บางทีก็ด่ากันแรง ๆ เสียงดัง แล้วมีครั้งหนึ่งเพื่อนผู้ชายเขาแผลงพูดแรง ๆ เป็นคำค่อนข้างหยาบมาก หนูก็ได้ยิน เพื่อนในห้องก็ได้ยินกันหมด อาจารย์ก็โมโห เขาเลยเรียกมาทำโทษ ก็โดนวิดพื้นกัน”

1.2 พูดคุยในเวลาที่ไม่เหมาะสม การพูดคุยกันเป็นพฤติกรรมทั่วไปของนักเรียนที่เกิดขึ้นได้ในการเรียนวิชาทั่วไปและวิชาพลศึกษา แต่การพูดคุยกันในเวลาที่ไม่เหมาะสม เช่น พูดคุยกันระหว่างที่ครูกำลังสอน พูดคุยกันในระหว่างเข้าแถว หรือพูดคุยกันในระหว่างที่ครูให้ทำกิจกรรม นับได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลักษณะหนึ่ง ดังเช่นที่ หญิง 4 อธิบายไว้ในประเด็นนี้ว่า “ที่ห้องหนูเขาจะโดนลงโทษเรื่องคุยกันบ่อย คุยกันตลอด เป็นแบบว่าเดี๋ยวก็คุยเดี๋ยวก็เล่นกัน บางทีอาจารย์สอน ๆ อยู่ก็คุยกันเล่นกัน มีครั้งหนึ่งคุยกันแล้วอาจารย์บอกให้เงียบก็ไม่เงียบ เตือนหลายรอบ จนอาจารย์เขาเจียบบหยุดสอน จนทุกคนในห้องเริ่มเจียบตาม แล้วก็โดนทำโทษ” ในขณะที่ ชาย 32 ก็ได้กล่าวเสริมในประเด็นนี้ว่า

เคยโดนลงโทษให้วิ่งรอบสนามทั้งห้อง เพราะว่าเพื่อนในห้องคุยกัน วันนั้นอาจารย์เรียกเข้าแถวแล้วเพื่อนก็ยังคุยกัน อาจารย์ก็เตือนประมาณ 2-3 รอบแต่ก็ยังไม่หยุดคุยกัน เขาก็เลยบอกว่าถ้าอย่างนั้นไปวิ่งกันก่อนทั้งห้องแล้วค่อยมาเข้าแถวใหม่....

1.3 ไม่ฟัง / ไม่สนใจขณะที่ครูสอน ในขณะที่ครูพลศึกษากำลังสอนหรืออธิบายสาธิต จะมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งที่มักไม่สนใจฟังหรือไม่ให้ความสนใจในสิ่งที่ครูกำลังสื่อสาร เช่น นั่งเฉย ๆ หรือบางคนก็จะเหม่อลอย หรือสนใจในสิ่งอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องวิชาที่กำลังเรียน ดังเช่นที่ ชาย 21 ได้อธิบายในประเด็นนี้ว่า “ส่วนมากที่เห็นชัดเจนก็จะเป็นพวกไม่ค่อยตั้งใจเรียน บางคนถ้าไม่คุยกันก็จะนั่งอยู่เฉย ๆ ไม่ได้ฟังที่ครูพูด ครูเขาก็สอน ๆ ไป คนไม่ฟังยังงี้เขาก็ไม่ฟังอยู่ดี” ส่วน หญิง 1 ก็ได้อธิบายเสริมว่า

ตอนที่เรียนกรีฑาที่สนามฟุตบอล ตอนนั่งฟังอาจารย์พูดอธิบายพวกหนูก็จะนั่งเหมือนจะฟังกันอย่างนั้นแหละ ก็นั่งก้มหน้าไปเรื่องไม่ได้ฟังอะไรที่อาจารย์พูดหรอก บางทีก็เล่นดิน ถอนหญ้า หรือไม่กี่แอบคุยกับเพื่อนบ้าง อาจารย์เขาก็พูดไปเรื่อย ๆ จนพูดจบ

1.4 ไม่ทำกิจกรรมที่ครูมอบหมาย ข้อมูลจากการสังเกตและการบรรยายเหตุการณ์สำคัญก็มีความสอดคล้องกันคือ ในระหว่างที่ครูพลศึกษามอบหมายให้นักเรียนไปทำกิจกรรมหรือฝึกซ้อมทักษะตามแบบฝึกที่ครูสอน จะพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งไม่เข้าร่วมในกิจกรรมกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนหรือไปทำกิจกรรมอื่นนอกเหนือไปจากที่ครูมอบหมายให้ทำ ดังเช่นที่ หญิง 6 ได้อธิบายในประเด็นนี้ว่า “ตอนเรียนกรีฑา... อาจารย์เขาให้ไปซ้อมพวกหนูก็จะไปยืนหลบกัน มีซ้อมกันไม่กี่คน พออาจารย์ว่าทีหนึ่งก็จะออกไปเรียน แต่พออาจารย์เผลอก็จะกลับเข้าไปตรงร่มใหม่” หรือดังเช่นที่ ชาย 12 ได้บรรยายไว้ว่า

ตอนเรียนตะกร้อช่วงที่อาจารย์ปล่อยให้ไปซ้อม ช่วงนั้นมันเป็นอะไรที่จะวุ่นวายมาก คือจะมีทั้งคนที่ซ้อมตามที่อาจารย์บอก แล้วก็จะมีประเภทที่ว่าไปเล่นอย่างอื่น อาจารย์บอกให้ไปฝึกแปลูกเขาก็ไปเล่นเตะบอลกัน ผู้หญิงส่วนมากจะไปนั่งทำอย่างอื่นกันอยู่ที่ข้างสนามมากกว่า

1.5 เล่นรุนแรง/เล่นโกง การเล่นที่รุนแรงหรือเล่นโกงเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบได้บ่อยครั้งในการเรียนพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งเคยพบเห็นพฤติกรรมนี้ในชั้นเรียนพลศึกษาของตนเอง ในขณะที่มีกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวนไม่น้อยที่เคยมีประสบการณ์ได้รับผลกระทบจากการถูกเพื่อนร่วมชั้นเรียนเล่นรุนแรงหรือเล่นโกง ดังเช่นที่หญิง 5 ได้บรรยายว่า “ตอนเรียนเทนนิส ตอนนั้นหนูต้องมาตีกับเพื่อนผู้ชายที่เป็นเด็กค่อนข้างเกรงกลัวไม่ค่อยมีใครอยากเล่นด้วย แล้วเหมือนเขาตั้งใจตีใส่หนูแรงมาก คือรู้เลยว่าตั้งใจตีแรง ๆ แล้วพอตีไปได้ชักพักหนูก็ไม่ไหวแล้ว เพราะเขาตีมาแต่ละลูกมันแรงมาก หนูเลยไปบอกอาจารย์ เขาก็เลยไม่ให้เด็กคนนั้นเล่นเลยทั้งชั่วโมง เป็นอาจารย์มาเล่นกับหนูแทน” ในขณะที่ ชาย 15 ก็ได้อธิบายในประเด็นเดียวกันว่า “จำได้ช่วง ม.ต้นเรียนฟุตบอล ตอนนั้นต้องแบ่งทีมแข่งกัน แรก ๆ ก็เล่นกันดีแต่ก็แรงขึ้นเรื่อย ๆ จนมีตั้งใจทำร้ายกันวิ่งเลี้ยงบอลอยู่ก็เข้ามากระแทกข้างหลัง คนที่โดนก็โมโหแล้วก็ไปเอาคืน บางทีก็ไม่ได้เอาคืนคนที่ทำ แต่ไปเอาคืนกับคนอื่น เอาคืนกันจนอาจารย์ต้องเรียกเข้าไปเตือน” ในขณะที่ หญิง 18 ได้บรรยายเสริมว่า “ตอนที่แบ่งทีมแข่งฟุตบอลไม่ได้แยกทีมชายหญิง มีกฎว่าผู้ชายห้ามเล่นยังงี้บ้าง แต่ก็มีความที่แบบเขาเล่นแรง ไม่เกรงใจว่าเราเป็นผู้หญิง บางทีก็มีมาชน มากระแทกแรง แต่ก็น่าจะเข้าใจว่าผู้หญิงเขาอ่อนแอกว่า ต้องน่าจะระวังให้มากกว่านี้”

1.6 ใช้อุปกรณ์การเรียนไม่เหมาะสม พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มีหลายรูปแบบ เช่น การนั่งทับลูกบอล การเอาลูกวอลเลย์บอลหรือลูกบาสเกตบอลไปเตะเล่นกัน ดึงหรือโหนตาข่ายวอลเลย์บอล และการโหนแป้นบาสเกตบอล เป็นต้น ซึ่งการใช้อุปกรณ์การเรียนที่ไม่เหมาะสมนี้ อาจทำให้อุปกรณ์การเรียนชำรุดเสียหายได้ ในประเด็นนี้ ชาย 3 ได้อธิบายว่า “ตอนเรียนบาสเกตบอลมีเพื่อนคนหนึ่งเขาขึ้นไปโหนแป้นบาสเกตบอล ...เขาเอาเก้าอี้มาวางป็นขั้นไปโหน คือแป้นก็ไม่ได้แข็งแรงเท่าไร มันเป็นเหล็กแข็ง ๆ พอโหนแล้วมันก๊งอ ต้องเสียเวลาขึ้นไปดัดให้เหมือนเดิมอีก” สอดคล้องกับที่ หญิง 3 ได้กล่าวเสริมว่า

หนูเคยเห็นเพื่อนผู้ชายที่ห้องเขาเอาลูกบาสเกตบอลหรือลูกวอลเลย์บอลมานั่งทับหรือบางที่เขาถือมาเตะเล่นเป็นฟุตบอลกันก็มี จริง ๆ เราก็น่าจะรู้อยู่แล้วว่ามันไม่ควรเอามาเตะหรือนั่งทับ เพราะเดี๋ยวลูกบอลมันจะเสีย

1.7 ใช้/เล่นโทรศัพท์ในเวลาเรียน ในปัจจุบันนักเรียนเกือบทุกคนมีโทรศัพท์มือถือถือเป็นของตนเอง และโรงเรียนส่วนใหญ่ก็ไม่ได้ห้ามนำโทรศัพท์มาโรงเรียน ข้อมูลจากการสังเกตและการบรรยายเหตุการณ์สำคัญสรุปตรงกันได้ว่า กลุ่มตัวอย่าง มักจะนำโทรศัพท์มือถือขึ้นมาใช้หรือเล่นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งระหว่างการเรียนรู้พลศึกษา เช่น ระหว่างการเข้าแถว ระหว่างการทำกิจกรรมหรือฝึกซ้อม เป็นต้น ดังเช่นที่ หญิง 8 ได้อธิบายไว้ว่า “ตอนที่เรียนแบดมินตันจำได้ว่าโดนอาจารย์ว่าเรื่องโทรศัพท์บ่อยมาก เพราะทุกชั่วโมงจะต้องมีคนเอาโทรศัพท์ขึ้นมาเล่น แอบเล่นบ้าง หรือไม่ก็เล่นกันให้เห็นไปเลย อาจารย์เขาก็คอยว่าอยู่บ่อย ๆ บางคนก็เชื่อ แต่ก็ยังมีคนที่เขาไม่สนใจ ผลอกก็เอามาเล่น บางคนเล่นจนหมดชั่วโมงก็มี” ในขณะที่ ชาย 14 อธิบายเสริมว่า “ตอนนั้นเรียนปิงปองครับ มีโต๊ะค่อนข้างน้อย ไม่พอกับจำนวนเด็กนักเรียนในห้อง เวลาที่อาจารย์ให้ไปตีเล่นกันก็จะมีนักเรียนแค่เพียงไม่กี่คนที่ได้เล่นกันบนโต๊ะส่วนเพื่อนคนอื่นที่เหลือก็ต้องยืนรอ ก็จะเจอบ่อยมากคือเวลาที่ยืนรอ เพื่อนบางคนก็จะเล่นโทรศัพท์กัน บางคนก็ฟังเพลงไปด้วยยืนดูไปด้วย บางที่อาจารย์เห็นเขาก็จะให้เก็บ แต่เพื่อนก็ได้แอบเล่นกันอยู่ในเรื่อย ๆ ไม่ให้อาจารย์เห็นครับ” สอดคล้องกับที่ ชาย 16 ได้บรรยายในประเด็นนี้ว่า

ที่เห็นบ่อยที่สุดน่าจะเป็นเรื่องโทรศัพท์ครับ ... ผมยกตัวอย่างตอนเรียนแบดมินตัน เพื่อนผู้หญิงบางกลุ่มจะชอบไปนั่งกันอยู่ข้างสนาม นั่งดูบ้างคุยกันบ้าง พอสักพักก็เอาโทรศัพท์ขึ้นมาเล่นกัน พออาจารย์เดินมาใกล้ ๆ ก็เก็บ พออาจารย์เขาไปก็ขึ้นมาเล่นใหม่

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

2.1 ครูอธิบายยาว นักเรียนรอนาน ผลการศึกษาพบว่า เมื่อใดก็ตามที่ครูอธิบายเนื้อหาเรื่อง หรืออธิบายทักษะที่เรียนเป็นเวลานาน นักเรียนก็จะเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจฟังและแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งออกมา ตัวอย่างเช่นชาย 8 กล่าวว่า “ครูบางคนก็พูดอธิบายนานมากไป กว่าจะได้เรียนจริง ๆ ก็ต้องรอให้ครูพูดจบ พอ นั่งนาน ๆ เราก็เลยคุยกัน เล่นกัน ไม่ได้ฟังที่ครูพูด สุดท้ายก็ไม่ว่าครูสอนอะไร” หญิง 19 กล่าวเสริมว่า “ปกติเวลาที่เรารู้อยู่หรือเล่นกัน ก็จะเป็นช่วงที่อาจารย์กำลังอธิบายหรือพูดอยู่ คือมันน่าเบื่อที่ต้องอยู่เฉย ๆ นาน ๆ ไม่มีอะไรทำ ส่วนมากเราก็ไม่ได้สนใจที่อาจารย์พูดหรอกนะ เล่นกันบ้าง คุยบ้าง อาจารย์ก็พูดไป พวกหนูก็คุยกันไป ไม่ค่อยจะฟังสักเท่าไร”

2.2 ทำกิจกรรมหรือปฏิบัติทักษะไม่ได้ แม้ว่านักเรียนส่วนใหญ่จะชื่นชอบวิชาพลศึกษา เพราะได้มีโอกาสเคลื่อนไหว ไม่ต้องนั่งนาน ๆ เหมือนอยู่ในห้องเรียน แต่ถ้าทักษะหรือกิจกรรมนั้นมีความยากเกินกว่าความสามารถของนักเรียน ก็จะส่งผลให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียน และไม่เข้าร่วมในกิจกรรมนั้นเพราะไม่ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรม ดังเช่นชาย 26 อธิบายว่า “ผมเคยเรียนกับอาจารย์ที่สอนทักษะแล้วนักเรียนทั้งห้องทำไม่ได้ ไม่เข้าใจว่าทำยังไง พอทำไม่ได้ก็ไม่สนุก ก็ไม่อยากจะเรียนแล้ว มันก็ส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กด้วย” ขณะที่ หญิง 22 สรุปว่า “บางกิจกรรมมันไม่เหมาะกับพวกหนู ทักษะมันยาก ทำยังไงก็ทำไม่ได้ พอทำไม่ได้ก็ไม่อยากเรียน ก็จะไปทำอย่างอื่นกันมากกว่า” สอดคล้องกับที่ ชาย 20 กล่าวว่า

ผมชอบฟุตบอลนะ แต่ที่ผมมานั่งเฉย ๆ เพราะผมเล่นฟุตบอลไม่เป็น ไปเล่นกับพวกเพื่อนแล้วเล่นไม่ได้ แต่ถ้าตอนแบ่งกลุ่มเล่นกันเองแล้วพวกผมเล่นได้ก็จะไปเล่น แต่พอลงทีมเมื่อไหร่จะเล่นไม่ได้ ก็เลยต้องมานั่งเฉย ๆ

2.3 รอนาน ทำกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง ผลการศึกษาพบว่า ช่วงเวลาเคลื่อนย้ายเปลี่ยนกิจกรรมหรือระหว่างที่ต้องรอทำกิจกรรม เป็นช่วงเวลาสำคัญที่มีโอกาสเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนได้มากกว่าช่วงอื่น ๆ เช่นที่ หญิง 13 กล่าวว่า “ตอนเรียนแบดมินตัน สนามมีน้อยก็ต้องผลัดกันเล่น ครูก็สอนอยู่ในสนาม คนที่เล่นก็เล่นกันไป ส่วนคนที่นั่งรออยู่ข้างสนามก็ทำโน่นทำนี่ ส่วนมากก็คุยกัน บางคนก็เอาโทรศัพท์ขึ้นมาเล่น” ชาย 3 เห็นด้วย เขาบรรยายดังนี้ “ส่วนมากก็จะเป็นช่วงเวลาพักหรือไม่ก็ตอนช่วงที่รอลงสนาม ก็จะมีเพื่อนนั่งคุยกัน เล่นกันหรือไม่ก็เอาโทรศัพท์ขึ้นมาเล่นก็มี” ชาย 9 กล่าวเสริมว่า “คือผมอยากเล่นนะ แต่ที่ต้องไปนั่งเฉย ๆ เพราะโต๊ะปิงปองมีไม่พอให้ทุกคนได้เล่นพร้อมกัน เราก็ต้องไปยืนรออยู่เฉย ๆ บางคนระหว่างรอเขาก็คุยกัน เล่นกัน เพราะมันไม่มีอะไรทำ ก็ต้องรอนกว่าจะมีโต๊ะว่าง”

2.4 ไม่สนุกกับการเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน หรือแบบฝึกต่าง ๆ ที่ครูกำหนดให้ทำ ถ้านักเรียนไม่สนใจหรือไม่รู้สึกสนุกสนานในการทำกิจกรรมนั้น การแสดงพฤติกรรมอื่น ๆ ที่ไม่พึงประสงค์ก็จะเกิดขึ้นตามมา ซึ่งในประเด็นนี้ ชาย 25 ได้บรรยายว่า “ขึ้นอยู่กับการสอนของอาจารย์แต่ละคนด้วย บางคนสอนสนุกเด็กก็อยากเรียน แต่ถ้าไม่สนุก สอนแบบน่าเบื่อ พุดเยอะ ๆ หรือสอนเน้นแต่ทักษะมากไป เด็กก็ไม่อยากเรียนเท่าไร” สอดคล้องกับหญิง 18 ที่กล่าวว่า “อาจเป็นเพราะว่าบางกิจกรรมมันง่ายหรือยากเกินไปเลยไม่อยากเรียน ไม่น่าสนใจ ยิ่งกีฬาบางอย่างที่เล่นยาก ๆ กฎเยอะ ก็จะไม่ค่อยอยากเรียนเท่าไร” ทำนองเดียวกันหญิง 9 สรุปดังนี้

เด็กทุกคนชอบและอยากเรียนพลศึกษาอยู่แล้วเพราะมันสนุก แต่ถ้าวันไหนอาจารย์สอนแล้วมันน่าเบื่อ หรือสอนอะไรที่มันแบบเดิม ๆ เน้นแต่สอนทักษะ เด็กก็จะเบื่อไม่อยากเรียน แล้วก็จะไปทำอย่างอื่น

2.5 ขาดกฎ ระเบียบที่ชัดเจน กฎระเบียบในชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ชั้นเรียนพลศึกษาที่ครูไม่มีการนำเสนอกฎ ระเบียบที่ชัดเจน จะส่งผลให้นักเรียนเกิดความสับสนและไม่แน่ใจว่าพฤติกรรมใดทำได้หรือพฤติกรรมใดที่ไม่ควรทำ ดังเช่นหญิง 2 อธิบายว่า “อาจารย์ก็ไม่ได้ห้ามอะไร ไม่ได้บอกว่าอะไรทำได้หรืออะไรทำไม่ได้ บางอย่างพอทำแล้วถ้าอาจารย์เตือนเราก็คงจะไม่ทำ” ชาย 7 เห็นด้วยและกล่าวเสริมว่า “ก็อาจารย์ไม่ได้บอกว่าห้ามทำอะไรบ้าง พอมีคนทำได้คนอื่น ๆ ก็ทำตาม เมื่อก่อนอาจารย์ที่เขาบอกว่าเป็นห้ามเราก็ไม่ทำ แต่เขาไม่ได้บอก ไม่ได้ห้าม” สอดคล้องกับ ชาย 16 ที่บรรยายว่า

น่าจะเป็นความเคยชินมากกว่า แบบว่าวิชาที่เล่นโทรศัพท์ได้จะเป็นวิชาที่อาจารย์เขาไม่ได้ห้าม เขาไม่ได้บอกว่าห้ามเล่นโทรศัพท์ หรือว่าบางทีก็ห้ามบ้างไม่ห้ามบ้าง เด็กก็จะเคยชินที่วิชานี้เอานี้ขึ้นมาเล่นได้ อาจารย์ว่านิดหน่อยก็หยุด เดี่ยวเด็กก็เอานี้ขึ้นมาเล่นกันใหม่

2.6 ครูไม่บังคับใช้กฎระเบียบ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนหลาย ๆ พฤติกรรมที่เกิดในชั้นเรียนพลศึกษา ส่วนหนึ่งเกิดมาจากครูพลศึกษาปล่อยปละเลย ไม่บังคับใช้กฎระเบียบของชั้นเรียนอย่างจริงจัง ไม่ว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนที่ทำผิดทำให้นักเรียนคิดว่าครูไม่เข้มงวดกับการบังคับใช้กฎ ระเบียบที่กำหนดไว้ ดังที่หญิง 11 กล่าวว่า “เป็นเพราะอาจารย์ไม่เข้มงวด ไม่ตักเตือนคนที่ทำผิด ปล่อยให้คนอื่นทำผิดอยู่เรื่อย ๆ เด็กก็จะไม่ค่อยเชื่อฟังเพราะรู้ว่าทำผิดแล้วอาจารย์ก็ไม่ว่าอะไร” ในทำนองเดียวกันหญิง 14 บรรยายว่า “ขึ้นอยู่กับอาจารย์ด้วยแหละว่า จะห้ามหรือไม่ ถ้าห้ามเด็กส่วนใหญ่ก็ไม่ทำ แต่อาจารย์ไม่ห้าม ไม่สนใจ” ชาย 32 สรุปสอดคล้องกันดังนี้

ผมคิดว่าเป็นเพราะว่าอาจารย์ไม่เด็ดขาดครับ ไม่เตือนคนที่ทำผิดระเบียบ ถ้าอาจารย์เตือนหรือห้ามไม่ให้ทำ เด็กก็จะรู้อย่างนี้ทำไม่ได้ก็จะไม่ทำ แต่ถ้าอาจารย์ไม่เข้มงวดไม่สนใจ เด็กก็ไม่กลัวแล้วก็จะทำผิดไปเรื่อย ๆ

2.7 ให้ฝึกแบบและควบคุมชั้นเรียนไม่ทั่วถึง ผลการศึกษาพบว่า ในระหว่างการเรียนรู้ การสอน ถ้าครูไม่สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล รวมทั้งไม่สามารถกำกับดูแลนักเรียนได้ทั่วถึง จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้มากกว่าชั้นเรียนที่ครูควบคุมชั้นได้ดีหรือให้ฝึกแบบบ่อย ๆ ซึ่งในเรื่องนี้ชาย 3 กล่าวว่า “ตอนที่เพื่อนกำลังสอบอยู่ในสนาม ครูเขาก็ดูแต่เพื่อนที่กำลังสอบ เขาไม่ได้มองว่านักเรียนคนอื่น ๆ ทำอะไร เขาบอกว่าให้ไปซ้อม บางคนก็ออกไปข้างนอกโรงยิม หรือไปนั่งเล่น นั่งคุยกัน จนกว่าจะถึงเวลาที่ครูเรียกไปสอบ” ชาย 4 กล่าวเสริมว่า “ตอนที่ผมเรียนตะกร้อ อาจารย์เขาสอนเสร็จแล้วเขาก็ให้นักเรียนแยกย้ายกันไปซ้อม ใครทำได้แล้วก็ให้มาสอบกับอาจารย์ทีละคน เพื่อนผู้หญิงที่ทำไม่ค่อยได้ เขาก็จะไปนั่งคุย นั่งเล่นกันข้างสนาม ครูก็ไม่ได้มอง”

3. แนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

3.1 อธิบายเนื้อหาด้วยวิธีการสอน ผลการวิจัยพบว่า ถ้าครูอธิบายเนื้อเรื่องโดยใช้วิธีการสอน (Teaching Cue) แทนการอธิบายนาน ๆ เวลาที่นักเรียนจะต้องฟังและรอคอยเพื่อทำกิจกรรมก็จะสั้นลง มีเวลาในการทำกิจกรรมมากขึ้น ช่วยป้องกันการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ได้ ซึ่งชาย 26 ได้กล่าวว่า “ถ้าอาจารย์พูดไป อธิบายไปเรื่อย ๆ เด็กก็คิดว่าไม่สำคัญ เขาก็ไม่ฟังกัน แต่ถ้าเป็นการอธิบายสั้น ๆ ไม่ยาวมาก ได้ทำกิจกรรมหรือได้ฝึกปฏิบัติเยอะขึ้น เด็กก็อยากเรียน ไม่เบื่อหน่าย” หญิง 21 เห็นด้วย เธอกล่าวสอดคล้องกันดังนี้ “ถ้าอาจารย์พูดให้น้อยลงแล้วให้นักเรียนได้ฝึก ได้เล่นมากขึ้น มันก็ไม่น่าเบื่อ สอนไปเลยทำให้ทำยังไง สอนไปด้วย ทำไปด้วย พวกหนูอยากได้ทดลองปฏิบัติจริงมากกว่า อย่างน้อยก็จะรู้ว่าทำทักษะนั้นได้หรือไม่ได้”

3.2 ถ่ายโยงกิจกรรมให้รวดเร็วต่อเนื่อง ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนถ่ายกิจกรรมจากเรื่องหนึ่งไปสู่อีกเรื่องหนึ่ง (Transition) ถ้าครูทำได้ดี ระยะเวลาที่นักเรียนต้องรอคอยก็จะสั้นลง ส่งผลให้ผู้เรียนทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง เป็นการลดโอกาสในการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนให้น้อยลงได้ ในประเด็นนี้ชาย 23 กล่าวว่า “ผมว่าถ้าอาจารย์สอนแล้วมีกิจกรรมน่าสนใจให้เด็กได้ทำต่อเนื่อง ไม่ให้มีเวลาว่างมาก เด็กก็คงไม่มีเวลาไปทำอย่างอื่น เพราะก็คงเล่นไปเรื่อย ๆ” ชาย 12 เห็นด้วยและกล่าวเสริมว่า “ผมคิดว่าถ้าไม่ปล่อยให้เด็กมีเวลาว่างมาก คือให้ได้มีกิจกรรมอะไรได้ทำอยู่ตลอด หรือให้ทำกิจกรรมอะไรที่ทุกคนได้เล่นพร้อม ๆ กัน คิดว่าคงไม่มีใครออกไปนั่งเฉย ๆ หรือออกไปทำอย่างอื่นได้ครับ”

3.3 นำเสนอกิจกรรมที่สนุกสนานและท้าทาย กลุ่มตัวอย่างกล่าวถึงกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป ท้าทายความสามารถของนักเรียนแต่ละคนจะช่วยให้นักเรียนอยากทำกิจกรรม เกิดความสนุกสนานขณะทำกิจกรรม และช่วยลดโอกาสเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ดังเช่นชาย 24 อธิบายว่า “ถ้าอาจารย์มีกิจกรรมที่น่าสนใจ เรียนแล้วทำได้หรือสนุกไม่รู้สึกเบื่อ ก็อยากจะเรียน แต่ถ้ามันน่าเบื่อก็ไม่อยากเรียน” ขณะที่หญิง 13 อธิบายทำนองเดียวกันว่า “ถ้าได้ทำกิจกรรมที่สนุก ได้เล่นกับเพื่อน หนูว่าคงไม่มีใครไปทำอย่างอื่น หนูเคยเรียนกิจกรรมที่สนุกมาก ทุกคนก็เล่นด้วยกัน ก็ไม่มีใครรู้” สอดคล้องกับหญิง 16 ซึ่งสรุปดังนี้

หนูเคยเรียนพลศึกษากับอาจารย์ท่านหนึ่ง อาจารย์ท่านสอนสนุกมาก นักเรียนส่วนใหญ่จะชอบ มีความสุขเวลาที่เรียน ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เรียนจนหมดชั่วโมง เหนื่อยมากแต่สนุก ก็จะไม่มีการไปแอบเล่นโทรศัพท์หรืออู

3.4 มีกฎ ระเบียบและบทลงโทษที่ชัดเจน ผลการศึกษาพบว่า การมีกฎ ระเบียบของชั้นเรียนให้นักเรียนได้ปฏิบัติตาม จะเป็นการวางพื้นฐานด้านระเบียบวินัยให้แก่นักเรียน ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านระเบียบวินัยในชั้นเรียนน้อยลง และยังช่วยให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ดังเช่นที่หญิง 12 บรรยายว่า “ถ้าอาจารย์บอกกฎ ระเบียบเอาไว้แต่แรกก็น่าจะช่วยป้องกันปัญหาได้ เพราะหนูก็เคยเรียนกับอาจารย์ท่านหนึ่ง ก็มีกฎเช่น ห้ามใช้โทรศัพท์ หากใครฝ่าฝืนก็จะโดนยึด นักเรียนทุกคนก็กลัว ก็จะไม่กล้าใช้” ทำนองเดียวกันชาย 15 อธิบาย “ผมเคยเรียนวอลเลย์บอล ก่อนเรียนอาจารย์ก็บอกว่าห้ามใช้เท้าเตะลูกวอลเลย์บอลนะ อธิบายว่าเพราะอะไรถึงไม่ควรเตะ ถ้าใครฝ่าฝืนต้องโดนลงโทษยังงี้บ้าง พวกผมก็ทำตามไม่เตะ เพราะรู้ว่านี่คือข้อห้าม” ชาย 12 สรุปเพิ่มเติมดังนี้

อาจารย์ต้องตั้งกฎมาเลยว่าอะไรทำได้หรืออะไรห้ามทำ ถ้าฝ่าฝืนจะต้องโดนอะไร แล้วอาจารย์ก็ต้องเข้มงวดเอาจริงด้วย ผมเคยเรียนกับอาจารย์ที่มีกฎแล้วเขาเข้มงวดมาก ก็ไม่ค่อยมีนักเรียนทำผิดเท่าไรเพราะรู้ว่าถ้าผิดกฎจะเกิดอะไรขึ้น ผมว่าถ้ามีอย่างนี้ช่วยได้

3.5 มีการควบคุมชั้นเรียนที่ดี ผลการศึกษาพบว่า ครูที่สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ดี กำกับดูแลนักเรียนให้ทั้งถึงควบคู่กับความเคร่งครัดและจริงจังในการใช้กฎ ระเบียบขณะที่มีการเรียนการสอนจะช่วยป้องกันหรือลดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษาได้ ตัวอย่างเช่นชาย 1 กล่าวว่า “ถ้าอาจารย์คุมชั้นเรียนอยู่ ผมว่ามันก็ไม่น่าจะมีปัญหาค่ะ เรื่องนี้ผมว่าอยู่ที่ตัวอาจารย์มากกว่า คือถ้าอาจารย์จริงจัง เข้มงวดสักหน่อย ไม่ปล่อยให้ทำผิด เด็กส่วนใหญ่เขาก็พร้อมจะเชื่อฟังอยู่แล้วครับ” สอดคล้องกับหญิง 16 ซึ่งสรุปว่า

หนูเชื่อว่าถ้าอาจารย์เอาจริง ห้ามอะไรก็ต้องห้ามจริง ๆ เช่น ถ้าห้ามทุกคนใช้โทรศัพท์ แล้วเวลาที่มีคนฝ่าฝืนอาจารย์ก็ต้องลงโทษต้องยึด คนอื่น ๆ เห็นว่าอาจารย์เอาจริงลงโทษจริง ๆ ก็จะไม่มีการกล้าเอาขึ้นมาใช้

3.6 มีกิจกรรมให้นักเรียนทำขณะรอสอบ ข้อมูลจากการสังเกต การวิเคราะห์เอกสาร และการบรรยายเหตุการณ์สำคัญสอดคล้องกัน นั่นคือ ในช่วงที่มีการสอบกิจกรรมพลศึกษาจะเป็นช่วงที่เกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ได้ง่ายโดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่กำลังรอสอบ เพราะครูจะคอยดูแลและให้คะแนนนักเรียนที่กำลังสอบ โดยไม่ได้สนใจนักเรียนคนอื่น ๆ ครูจึงควรแก้ปัญหาด้วยการให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในขณะที่กำลังรอสอบ เพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ดังที่ชาย 9 กล่าวว่า “อาจารย์ก็หากิจกรรมให้พวกผมได้ทำ อย่าให้มีเวลาว่างมาก อย่างตอนที่รอสอบเมื่อกี้นี้มันก็ไม่มีอะไรทำ ก็นั่งรอ คนที่สอบเสร็จก็มานั่งรอ คนรอจะสอบก็ไปต่อดิว รอเรียก พออาจารย์ผลออกก็ออกไปข้างนอกโรงยิม หรือไม่นั่งเล่นกัน” ชาย 12 เห็นด้วยและสรุปว่า “อาจารย์ก็ต้องหากิจกรรมอะไรให้นักเรียนได้ทำครบกิจกรรมอะไรก็ได้ที่เด็กทำแล้วไม่ว่าง ให้ไม่ต้องนั่งเฉย ๆ อย่างถ้าบาสเกตบอลก็ให้เล่นเป็นทีมง่าย ๆ ไม่ต้องแข่งขันให้จริงจังมาก จะได้ไม่ว่าง ไม่วุ่นวายมากเกินไป”

การศึกษาระยะที่ 2

สนามศึกษา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดหนึ่ง ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนชายและหญิงรวมกันประมาณ 2,000 คน จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 (มัธยมต้น ม. 1-3 และมัธยมปลาย ม. 4-6) ระดับชั้นละ 7-10 ห้องเรียน ๆ ละประมาณ 40-45 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นห้องเรียนหนึ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับการศึกษาระยะที่ 1 โดยที่ผู้วิจัยเข้าเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องตลอดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งเป็นการเรียนวิชาบาสเกตบอล มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 39 คน แต่มีนักเรียนที่สมัครใจยินยอมเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 21 คน (นักเรียนชาย 7 คน และหญิง 14 คน) ใช้ชื่อสมมุติของกลุ่มตัวอย่างว่า บาส 1 – บาส 21

ผลการศึกษาระยะที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัยด้วยวิธีการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (Constant Comparison) (สาลี สุภาภรณ์. 2550) ซึ่งได้มาจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการกระตุ้นความจำด้วยภาพถ่าย สามารถสรุปผลการศึกษได้เป็น 2 หัวเรื่องคือ สาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และแนวทางการเปลี่ยนแปลง/แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 สรุปผลการศึกษาระยะที่ 2

1. สาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	2. แนวทางการเปลี่ยนแปลง/แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
1.1 นักเรียนไม่มีโอกาสได้เลือกกิจกรรมที่ชอบ/ สนใจ 1.1.1 เรียนกิจกรรมพลศึกษาวิชาเดิมซ้ำหลาย ครั้ง 1.1.2 ลักษณะวิชาเป็นกิจกรรมกีฬามาก มี กิจกรรมการออกกำลังกายน้อย 1.2 สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม (ร้อนเกินไป) 1.3 จำนวนนักเรียนมาก/อุปกรณ์ไม่เพียงพอ 1.4 กฎ ระเบียบในการเรียนไม่ชัดเจน 1.5 ครูสอนแบบคอมมานมากเกินไป (ครูเป็น ศูนย์กลาง) 1.5.1 ขาดวิธีการสอน 1.5.2 นักเรียนได้รับฟีดแบคน้อย 1.5.3 แบบฝึกไม่หลากหลาย/ไม่เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้เรียน 1.5.4 นักเรียนทำกิจกรรมไม่ได้/ไม่สนุก 1.5.5 ผู้เรียนต้องรอนาน (ขณะเรียนและสอบ) 1.5.6 นักเรียนไม่ทำกิจกรรม/ไม่ให้ความ ร่วมมือ 1.6 การประเมินผลเน้นการสอบทักษะมากไป	2.1 ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกวิชาเรียน 2.1.1 เปิดสอนรายวิชาที่หลากหลาย 2.1.2 เพิ่มวิชาออกกำลังกาย/ลดวิชากีฬาให้ น้อยลง 2.2 เรียนในร่มหรือช่วงเวลาที่ไม้อร้อนมาก 2.3 ลดจำนวนผู้เรียน/ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทน 2.4 มีกฎ ระเบียบที่ชัดเจนและมีบทลงโทษ 2.5 ใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้มาก ขึ้น 2.5.1 ใช้วิธีการสอน ไม่อธิบายนาน 2.5.2 ให้ฟีดแบคให้มากขึ้น 2.5.3 มีแบบฝึกให้เลือก/เหมาะสมกับพื้นฐาน ของผู้เรียน 2.5.4 ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จใน การเรียน ความสนุกจะเพิ่มขึ้น 2.5.5 ลดเวลาในการรอคอย/ให้ทำกิจกรรม ระหว่างที่รอ 2.5.6 ดูแล กำกับชั้นเรียนให้ทั่วถึง 2.6 ใช้วิธีประเมินผลที่หลากหลาย ลดการสอบ ทักษะลง

การศึกษาระยะที่ 2 สามารถสรุปผลการศึกษาได้ 2 หัวเรื่อง คือ หัวเรื่องแรก สาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 6 หัวข้อ ได้แก่ (1.1) นักเรียนไม่มีโอกาสได้เลือกกิจกรรมที่ชอบ/สนใจ (1.1.1 เรียนกิจกรรมพลศึกษาวิชาเดิมซ้ำหลายครั้ง และ 1.1.2 ลักษณะวิชาเป็นกิจกรรมกีฬามาก มีกิจกรรมการออกกำลังกายน้อย) (1.2) สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม (ร้อนเกินไป) (1.3) จำนวนนักเรียนมาก/อุปกรณ์ไม่เพียงพอ (1.4) กฎ ระเบียบในการเรียนไม่ชัดเจน (1.5) ครูสอนแบบคอมมานมากเกินไป (ครูเป็นศูนย์กลาง) (1.5.1 ขาดวิธีการสอน 1.5.2 นักเรียนได้รับฟีดแบคน้อย 1.5.3 แบบฝึกไม่หลากหลาย/ไม่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน 1.5.4 นักเรียนทำกิจกรรมไม่ได้/ไม่สนุก 1.5.5 ผู้เรียนต้องรอนาน (ขณะเรียนและสอบ) และ 1.5.6 นักเรียนไม่ทำกิจกรรม/ไม่ให้ความร่วมมือ

กิจกรรม/ไม่ให้ความร่วมมือ) และ (1.6) การประเมินผลเน้นการสอบทักษะมากไป ส่วนหัวเรื่องที่ สอง คือแนวทางการเปลี่ยนแปลง/แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 6 หัวข้อ ได้แก่ (2.1) ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกวิชาเรียน (2.1.1 เปิดสอนรายวิชาที่หลากหลาย และ 2.1.2 เพิ่ม วิชาออกกำลังกาย/ลดวิชากีฬาให้น้อยลง) (2.2) เรียนในร่มหรือช่วงเวลาที่ไม้อร้อนมาก (2.3) ลด จำนวนผู้เรียน/ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทน (2.4) นำเสนอกฎ ระเบียบที่ชัดเจนและมีบทลงโทษถ้าฝ่าฝืน (2.5) ใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้มากขึ้น (2.5.1 ใช้วิธีการสอน ไม่อธิบายนาน 2.5.2 ให้ ฟีดแบคให้มากขึ้น 2.5.3 มีแบบฝึกให้เลือก/เหมาะสมกับพื้นฐานของ 2.5.4 ช่วยให้นักเรียนประสบ ความสำเร็จในการเรียน ความสนุกจะเพิ่มขึ้น 2.5.5 ลดเวลาในการรอคอย/ให้ทำกิจกรรมระหว่างที่ รอ และ 2.5.6 ดูแล กำกับชั้นเรียนให้ทั่วถึง) และ (2.6) ใช้วิธีประเมินผลที่หลากหลาย ลดการสอบ ทักษะลง ผู้วิจัยจะอธิบายผลในแต่ละหัวเรื่องดังต่อไปนี้

1. สาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1.1 นักเรียนไม่มีโอกาสได้เลือกกิจกรรมที่ชอบ/สนใจ

1.1.1 เรียนกิจกรรมพลศึกษาวิชาเดิมซ้ำหลายครั้ง กิจกรรมพลศึกษาของแต่ละ โรงเรียน ตั้งแต่ระดับประถมจนถึงมัธยมศึกษา มีความซ้ำซ้อนกันค่อนข้างมาก ส่งผลให้นักเรียนต้อง เรียนกิจกรรมเดิม ๆ ซ้ำกันหลายหน เช่น ต้องเรียนวิชาฟุตบอลทั้งในระดับประถม มัธยมต้นและ มัธยมปลาย ซึ่งแม้ว่าจะเป็นคนละโรงเรียน ครูสอนที่ไม่ใช่คนเดิม แต่กิจกรรมการเรียนการสอนก็ ไม่ได้มีความแตกต่างกันมาก นักเรียนก็ไม่มีโอกาสเลือกเรียนในรายวิชาที่ตนเองสนใจ เพราะ โรงเรียนส่วนใหญ่จัดวิชาให้เรียนในแต่ละเทอม ความสนใจในการเรียนการสอนของนักเรียนจึงลด น้อยลง ส่งผลทำให้มีโอกาสเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากขึ้น ในประเด็นนี้ บาส 16 ได้อธิบาย ว่า “อย่างวิชาบาสเกตบอล ก็คือเคยเรียนมาตั้งแต่เรียนประถม พอมามัธยมก็เรียนอีกก็ให้หนูโยนลูก บอลไปมา มันเป็นทักษะพื้นฐานที่หนูเคยเรียนมาแล้ว เป็นอะไรที่เป็นพื้นฐานมาก ๆ มันก็เลยรู้สึก ว่าค่อนข้างน่าเบื่อ รู้สึกว่ามันซ้ำซาก เหมือนกับว่าจะเสียเวลามาเรียนซ้ำอีกทำไม” เช่นเดียวกับที่ บาส 17 อธิบายเสริมว่า

หนูเป็นคนที่ย้ายมาได้อยู่แล้วตั้งแต่ประถม ทักษะพื้นฐานอย่างเช่น ลอยตัว ตีขา ส่วนใหญ่ก็ทำได้หมด แต่ว่าพอมาเรียนใหม่ก็ต้องเริ่มใหม่ทั้งหมด เหมือนเริ่มต้นเรียน ใหม่ทั้งหมด เหมือนคนที่ยังว่ายน้ำไม่เป็นทั้ง ๆ ที่เราว่ายน้ำเป็นอยู่แล้ว มันก็เลยรู้สึก ว่าเป็นอะไรที่น่าเบื่อมาก

1.1.2 ลักษณะวิชาเป็นกิจกรรมกีฬามาก มีกิจกรรมการออกกำลังกายน้อย หลักสูตรพลศึกษาของแต่ละโรงเรียน ส่วนมากจะเน้นไปที่การสอนรายวิชากิจกรรมกีฬามากกว่า การนำเสนอรายวิชาที่เป็นกิจกรรมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ซึ่งการเปิดสอนแต่ละรายวิชากีฬา

นั้นมักขึ้นอยู่กับความพร้อมและความถนัดของครูผู้สอนมากกว่าเปิดสอนตามความสนใจหรือเพื่อเกิดประโยชน์แก่นักเรียน การเรียนจึงดูเหมือนเป็นการบังคับเรียน ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนในรายวิชาสุขภาพที่ตนเองสนใจหรือนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ความสนใจหรือความตั้งใจในการเรียนจึงมีน้อย นักเรียนจึงแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์บ่อย ๆ ดังที่ บาส 15 บรรยายว่า “หลักสูตรของโรงเรียนมันกำหนดไว้ให้เลยว่าจะต้องเรียนอะไรบ้าง มันก็จะวนอยู่กับกีฬาเดิม ๆ เคยเรียนแล้วก็ต้องมาเรียนอีก เผลอ ๆ ก็เรียนกับอาจารย์คนเดิมด้วย สอนก็เหมือนเดิมเลย คนไหนชอบก็ดีไป แต่ที่ไม่ชอบไม่ถนัดก็ไม่ว่าจะทำไง” สอดคล้องกับบาส 21 ซึ่งอธิบายว่า “ทุกวันนี้วิชามันเป็นกีฬาหรือกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดไว้ให้ทั้งหมด นักเรียนไม่มีสิทธิ์เลือกเรียนเลย ชอบหรือไม่ชอบกีฬาไหนก็ต้องเรียน แล้วบางกีฬานี้เรียนแล้วรู้สึกว่ายากไปทำไม มันไม่ได้มีประโยชน์อะไรกับเราเลย”

1.2 สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม (ร้อนเกินไป) สภาพอากาศร้อนอบอ้าวเป็นอุปสรรคสำคัญที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนวิชาพลศึกษา โดยเฉพาะในช่วงเวลาพักกลางวันที่ต้องเรียนกลางแจ้ง ในช่วงใกล้เที่ยงวันซึ่งอากาศค่อนข้างร้อนจัด ความตั้งใจหรือความกระตือรือร้นของนักเรียนจะลดลงอย่างมาก มีโอกาสที่จะเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ได้ง่าย เช่นที่ บาส 18 อธิบายไว้ว่า “บางกีฬาต้องเรียนกลางแจ้ง อากาศมันร้อน เรียนแล้วเหงื่อออกทำให้ไม่อยากเรียน เวลาที่อาจารย์ให้ทำกิจกรรมหรือว่าฝึกทักษะอะไรก็จะออกไปฝึกเดี่ยวเดี่ยวแล้วก็กลับเข้ามาหลบในที่ร่ม ๆ บางทีเราก็จะแกล้งป่วยหรือไม่ก็ขออนุญาตอาจารย์ไปห้องน้ำนาน ๆ ผู้ชายบางคนก็จะมาซั้ ๆ” บาส 20 อธิบายเสริมว่า “เวลาเรียนตอนเที่ยง ๆ มันร้อนมาก อย่างตอนเรียนฟุตบอลมันก็จะทั้งร้อนและทั้งหิว เมืองไทยฤดูไหนก็แล้วแต่มันร้อนอยู่แล้ว มันก็เลยเหมือนกับว่าไม่อยากเรียน ที่โรงเรียนก็จะมีต้นไม้อยู่ข้าง ๆ ก็จะไปนั่งหลบ ขนาดอาจารย์ยังมาหลบร้อนเลย แล้วพวกหนูจะเหลือเธอ” สอดคล้องกับที่ บาส 19 บรรยายว่า “อากาศมันร้อนก็เลยไม่อยากเรียน ยิ่งเหงื่อออกเยอะมันก็จะทำให้หงุดหงิดง่าย ไม่สบายตัว ... ทำให้ไม่อยากจะทำกิจกรรมนั้น”

1.3 จำนวนนักเรียนมาก/อุปกรณ์ไม่เพียงพอ ปัญหาเรื่องความขาดแคลนของสถานที่และอุปกรณ์การเรียนนั้นเกิดขึ้นกับทุกโรงเรียน หากครูบริหารจัดการชั้นเรียนไม่ดี และไม่หาวิธีสอนหรือวิธีแก้ปัญหาที่เหมาะสม นักเรียนก็มีโอกาสแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ระหว่างที่รออุปกรณ์ หรือสนาม เช่น นั่งหรือยืนเฉย ๆ หรือนั่งคุยกันเล่น เป็นต้น ตัวอย่างเช่นบาส 19 ได้อธิบายว่า “ถ้าอุปกรณ์หรือสนามมีไม่พอ ไม่มีให้หนูเล่น ก็ไม่รู้จะไปทำอะไร ก็คงต้องไปยืนรอหรือไปนั่งรอตรงไหนสักแห่งอยู่ดีจนกว่าจะมีอุปกรณ์ บางอย่างต่อให้อยากเรียนมาก ๆ แต่ไม่มีอุปกรณ์ให้เล่นก็เล่นไม่ได้อยู่ดี” ในขณะที่ บาส 10 กล่าวในประเด็นเดียวกันนี้ว่า “อุปกรณ์มันมีไม่ครบ ไม่พอกับจำนวนนักเรียน เวลาที่เรียนมันก็ต้องผลัดกันเล่น มันต้องแยกกันทำกิจกรรมกันไป มันทำให้กลุ่ม

หนึ่งได้เรียนอีกกลุ่มก็ต้องรอ ต่อคิว แล้วระหว่างรอมันก็จะมีช่วงเวลาที่นักเรียนทำอะไรก็ได้” สอดคล้องกับที่ บาส 8 ซึ่งอธิบายเพิ่มเติมว่า

อย่างตอนเรียนแบบมินตัน สนามมันเต็ม คนที่ไม่ได้เล่นก็จะไปยืนรอ คืออาจารย์เขาให้ จับคู่เล่นกัน แล้วแบบมันต้องเปลี่ยนคู่กันไปเรื่อย ๆ ก็ต้องรอนจนกว่าจะถึงคู่ของเรา มัน ก็นานมาก ต้องมานั่งรอนจนกว่าจะถึงเวลาได้เล่น

1.4 กฎ ระเบียบในการเรียนไม่ชัดเจน ชั้นเรียนพลศึกษาที่ไม่มีการกำหนดกฎ ระเบียบ ของชั้นเรียนที่ชัดเจน จะส่งผลให้นักเรียนเกิดความสับสนและไม่แน่ใจว่าพฤติกรรมใดบ้างที่ควรทำ หรือไม่ควรทำ จึงทำให้มีการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้อย่างอิสระซึ่งก็รวมถึงพฤติกรรมที่ไม่พึง ประสงค์ต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน ในประเด็นนี้ บาส 10 อธิบายว่า “คืออาจารย์เขาไม่ได้ห้ามตั้งแต่ที่แรก ไง เขาไม่ได้บอกว่าอะไรคือข้อห้าม อะไรที่ห้ามทำหรือทำไม่ได้ เด็กนักเรียนก็เลยอยากจะทำอะไรก็ ทำเพราะอาจารย์เขาไม่ได้ห้าม อะไรที่ทำแล้วอาจารย์ไม่ได้ห้ามก็ทำได้เรื่อย ๆ” ขณะที่ บาส 1 อธิบายว่า “ครูเขาไม่บอกว่าห้ามอะไรบ้าง เราต้องมาคิดเอาเองมากกว่าว่าอะไรควรทำหรือไม่ควร ทำ บางคนคิดได้ก็ไม่ทำ หรือบางทีมีคนทำได้ พอคนอื่นเห็นเขาก็ทำตามบ้าง เด็กก็จะไม่ค่อยเชื่อ อาจารย์เท่าไรครับ” สอดคล้องกับที่ บาส 13 ได้สรุปว่า “ ส่วนมากวิชาไหนที่ไม่ได้บอกเด็กว่ามี กฎข้อห้ามอะไรบ้าง วิชาไหนพฤติกรรมไม่ดีของเด็กก็จะมีเยอะ เพราะเด็กเขาไม่รู้ว่าอาจารย์ห้าม อะไร ไม่ห้ามอะไร เมื่อไม่ห้ามก็จะลองทำไปก่อน ถ้าห้ามก็เลิกทำ เด็กก็จะคิดอย่างนั้น”

1.5 ครูสอนแบบคอมมานมากไป (ครูเป็นศูนย์กลาง)

1.5.1 ขาดวิธีการสอน ครูพลศึกษาที่สอนโดยไม่ใช้วิธีการสอน (Teaching Cues) จะ มีการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาหรือทักษะการสอนที่ใช้การอธิบายยาวนาน ส่งผลให้นักเรียนต้องฟังเป็น เวลานาน ทำให้จับประเด็นไม่ได้ว่าส่วนไหนสำคัญ ประกอบกับการฟังใช้เวลานาน เวลาในการ ปฏิบัติก็ยิ่งเหลือน้อยลง โอกาสที่นักเรียนเบื่อและแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ก็เพิ่มขึ้น ดังเช่นที่ บาส 4 บรรยายว่า “อาจารย์เขาก็จะสอนแค่เพียงเป็นรอบ ๆ จะอธิบายแล้วก็ทำให้ดูแล้วก็ให้เด็กไป ฝึกซ้อมกันเอาเอง ทีนี้พอคนไหนที่ทำไม่ได้ก็จะตามไม่ค่อยทัน ...จะเป็นแบบนี้ทุกอาทิตย์ คนที่ ไม่ได้ก็จะไม่ได้ทั้งทักษะเก่าแล้วก็ทักษะใหม่” ทำนองเดียวกัน บาส 2 อธิบายว่า

เรื่องที่ครูสอนก็มีส่วนสำคัญ คือถ้ามาสอนแต่ทฤษฎี พูดบรรยายเป็นหลักการมากเกินไป (ไม่มีวิธีการสอน) ผมว่ามันไม่ใช่ วิชาเนี้ยมันควรเป็นวิชาปฏิบัติ ควรจะให้ได้ทำกิจกรรม ได้ ปฏิบัติมากกว่าการที่จะต้องมานั่งเรียนพวกทฤษฎีนาน ๆ นักเรียนก็จะไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าไร

1.5.2 นักเรียนได้รับฟีดแบคน้อย การสอนพลศึกษาที่ครูไม่สามารถให้ฟีดแบค (Feedback หรือ ข้อมูลย้อนกลับ) แก่นักเรียนได้อย่างทั่วถึง ทำให้นักเรียนไม่มีพัฒนาการหรือไม่แน่ใจว่ากิจกรรมที่กำลังทำอยู่นั้นถูกต้องหรือไม่ หรือทำกิจกรรมไม่ได้ ก็จะเปื้อน่าย โอกาสที่จะทำกิจกรรมอื่นที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนจึงเพิ่มขึ้น ดังเช่น บาส 4 อธิบายว่า “อาจารย์คงดูได้ไม่ทั่วถึงเพราะว่านักเรียนห้องผมค่อนข้างเยอะ เขาจะสอนเป็นภาพรวมทั้งห้องมากกว่า แล้วก็ให้ไปฝึกซ้อมกันเอาเองเป็นส่วนมาก คนที่ไม่ได้ก็จะไปถามคนที่ได้แล้ว ไปฝึกซ้อมกันเอาเอง อาจารย์เขาไม่ได้เข้ามาสอนเพิ่ม” บาส 10 กล่าวเสริมว่า “อาจารย์บางคนเข้าไม่ค่อยถึงตัวนักเรียนเท่าไร เขาทำให้ดูแล้วก็ปล่อยให้เด็กไปทำกันเอง บางคนก็ทำได้บ้างไม่ได้บ้าง ครูเขาก็ไม่ได้มาบอก พอถึงเวลาก็สอบเลย บางทีสอบเสร็จแล้วก็ยังไม่เข้าใจ ยังทำไม่ได้ แต่อาจารย์เขาก็ปล่อย ๆ ไป แบบนี้นักเรียนก็เลยไม่ค่อยจะได้” ส่วน บาส 8 สรุปทำนองเดียวกัน คือ “ตอนที่เรียนวอลเลย์บอล หนูไม่รู้ว่าที่หนูตี (อันเดอร์) มันถูกหรือเปล่า แล้วต้องทำยังไงถึงจะถูก คือหนูพอทำได้ แต่ไม่มีใครบอกว่าต้องทำยังไงเท่านั้นเอง”

1.5.3 แบบฝึกไม่หลากหลาย/ไม่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน ในการสอนกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ นักเรียนย่อมมีสมรรถภาพ ความสามารถและทักษะที่แตกต่างกัน การสอนโดยให้แบบฝึกเหมือน ๆ กันกับนักเรียนจำนวนมาก กิจกรรมนั้นจึงไม่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน ตรงข้าม แบบฝึกหรือกิจกรรมที่หลากหลาย เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน จะช่วยลดโอกาสเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ เช่น บาส 13 อธิบายว่า “บางกิจกรรมที่อาจารย์สอนหรือให้ทำ มันไม่สนุก หรือว่ามันซ้ำไปซ้ำมา รู้สึกว่าไม่อยากทำแล้ว มันน่าเบื่อ พอเบื่อมากเราก็จะไม่อยากเรียน แล้วก็อาจจะไปทำอย่างอื่นกัน” ส่วน บาส 5 ก็บรรยายเพิ่มเติมว่า “บางทีกิจกรรมมันน่าเบื่อ ไม่มีอะไรแปลกใหม่ ยกตัวอย่างบางกีฬา ครูเขาจะสอนให้ทำทักษะซ้ำไปซ้ำมาอยู่บ่อย ๆ ผมว่ามันเป็นคล้าย ๆ กับการฝึกซ้อมของนักกีฬามากกว่า ... ผมรู้สึกว่าทำอะไรรู้สึกซ้ำกันบ่อย ๆ มากจนเกินไปมันก็ทำให้เกิดความน่าเบื่อได้” สอดคล้องกับที่ บาส 8 สรุปว่า “หนูไม่ชอบตอนที่อาจารย์สอนแล้วให้ทำกิจกรรมเดิม ๆ ซ้ำ ๆ บางทีอาจารย์สอนแล้วให้ไปฝึกทักษะอะไรสักอย่างแล้วก็ให้ฝึกแบบนั้นทั้งชั่วโมงเลย รู้สึกว่าแบบนี้มันน่าเบื่อมาก”

1.5.4 นักเรียนทำกิจกรรมไม่ได้/ไม่สนุก การที่นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมหรือแบบฝึกต่าง ๆ ที่ครูให้ ไม่ว่าจะทำไม่ได้ หรือทำได้ไม่ดีเท่าที่ควรก็ตาม ทำให้ไม่เกิดความสนุกกับกิจกรรมหรือการเรียนการสอน การแสดงพฤติกรรมอื่น ๆ ที่ไม่พึงประสงค์ก็จะเป็นไปได้มากขึ้น ประเด็นนี้ บาส 4 กล่าวว่า “ตอนเรียนวอลเลย์บอล อาจารย์เขาก็จะสอนแล้วก็ให้ไปฝึกซ้อมกันเอาเอง แต่คือผมกับเพื่อนอีกหลายคนที่ดี (อันเดอร์) ไม่ได้ ก็จะคอยไปถามเพื่อนว่า มันต้องตียังไง แต่มันก็ยังตีไม่ได้อีก พอซ้อมไปสักพักหนึ่งส่วนมากเราก็จะไปนั่งหรือนั่งหรือนั่งดูคนอื่นเล่น หรือไม่ก็ไปเล่นอย่างอื่น” เช่นเดียวกับที่ บาส 20 กล่าวว่า “ถ้ากีฬาไหนที่ทำบ่อย ๆ แล้วมัน

ทำไม่ได้ เล่นไม่ได้มันก็จะไม่อยากจะเรียน เพราะเห็นเพื่อนทำได้แล้วเราทำไม่ได้เราก็ไม่อยากจะเรียน แล้ว ยกตัวอย่างฟุตบอล คือไม่ใช่ไม่อยากจะเรียนนะ แต่เวลาไปเล่น หนูรู้สึกเล่นแล้วมันไม่สนุก ไม่ได้สนุกไปกับมัน” ซึ่งก็สอดคล้องกับที่ บาส 17 ได้กล่าวว่า

กีฬาไหนหรือกิจกรรมไหนที่นักเรียนทำไม่ได้ ก็จะคิดว่าในเมื่อทำไม่ได้แล้วจะทำไปทำไม แล้วมันก็จะส่งผลให้ไม่ชอบในกีฬานั้นด้วยเพราะมันทำไม่ได้ ก็เลยไม่เล่น แล้วมันก็จะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

1.5.5 ผู้เรียนต้องรอนาน (ขณะเรียนและสอบ) ช่วงเวลาของการรอคอย เช่น รอคิวในการสอบ รอฝึกหรือรอทำกิจกรรม เป็นช่วงเวลาสำคัญที่มีโอกาสเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ง่าย เพราะเป็นช่วงที่นักเรียนมีเวลาว่างจึงหากิจกรรมอื่น ๆ ทำ ตัวอย่าง บาส 16 อธิบายว่า “มันจะมีช่วงตอนที่อาจารย์ให้นั่งรวมเข้าแถว แล้วอาจารย์ก็สอนแบบพูดไปเรื่อย ๆ บางทีก็เร็ว บางทีก็นาน เราก็ต้องทนนั่งฟังอาจารย์ไปจนกว่าอาจารย์จะพูดจบ บางทีก็พูดนอกเรื่องก็มี ส่วนมากเราก็ไม่ค่อยได้ฟังหรอก” บาส 3 บรรยายสอดคล้องกันว่า “ตอนเรียนเบดมินตันที่ต้องสอบตีโต้ อาจารย์ก็เรียกนักเรียนมาสอบกันเป็นคู่ ๆ ตามเลขที่ คนอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้สอบก็จะรอกันข้างสนาม ก็จะเห็นคนที่นั่งข้างสนามเอาโทรศัพท์ขึ้นมาเล่น บางคนก็นอน บางคนก็เอาแก้วน้ำขึ้นมากิน” ซึ่งบาส 1 สรุปว่า

ลูกบาสเกตบอลมีไม่พอทำให้เวลาเรียนต้องรอกัน ตอนห้องผมเรียนมีลูกบาสเกตบอล 3 ลูก เล่นลูกละ 3 คนเท่ากับว่ามีเรียนครั้งละ 9 คน ที่เหลืออีก 30 คนก็ต้องรอ แล้วครูก็ต้องคอยดูแล 9 คนนั้น แต่อีก 30 คนก็จะปล่อยให้รอกัน ก็ไม่รู้จะทำอะไรกัน

1.5.6 นักเรียนไม่ทำกิจกรรม/ไม่ให้ความร่วมมือ การเรียนการสอนพลศึกษาหรือวิชาใด ๆ ก็ตามจะดำเนินไปได้ไม่ราบรื่นถ้านักเรียนไม่ให้ความร่วมมือ หรือไม่ทำกิจกรรมที่ครูมอบหมาย พฤติกรรมดังกล่าวอาจจะเกิดจากความเจ็บป่วย หรือไม่สบายกาย ไม่สบายใจของนักเรียน หรือเกิดจากความไม่ชอบ ไม่อยากเรียนพลศึกษา หรือสาเหตุอื่น ๆ อีกมากมาย ดังเช่นที่ บาส 20 อธิบายว่า “วันไหนหนูเบื่อ ๆ ก็ไม่อยากเรียน หรือถ้าวันนั้นมีประจำเดือนหรือป่วยก็เลยไม่อยากเรียนเหมือนกัน หรือถ้าเรียนก็จะได้ไม่เต็มที่ ถ้าป่วยไม่สบายให้ไปวิ่งก็คงไม่ไหว ก็ต้องไปพัก บางวิชาเวลานั่งพักดูเพื่อนเรียนก็อาจมีนั่งเล่นมือถือบ้าง” หรือที่ บาส 6 อธิบายว่า “ต่อให้ในวิชานั้นกิจกรรมจะน่าสนใจขนาดไหน หรืออาจารย์มีวิธีการสอนที่ดีขนาดไหน แต่ถ้าวันนั้นนักเรียนไม่สนใจที่จะเรียนจริง ๆ เขาก็ไม่อยากเรียน ไม่ตั้งใจเรียนอยู่ดี” สอดคล้องกับที่ บาส 17 กล่าวว่า “บางครั้งสภาพจิตใจเราก็ไม่พร้อมที่จะเรียนด้วย บางทีโดนอาจารย์ดุหรือทะเลาะกับเพื่อนมา พอมาเรียนพลศึกษาไม่ค่อยอยากเรียนเท่าไร อยากจะนั่งหรืออยู่เฉย ๆ มากกว่า เพราะใจเรายังไม่พร้อม”

1.6 การประเมินผลเห็นการสอบทักษะมากไป ข้อมูลจากการสังเกตและการบรรยายเหตุการณ์สำคัญ สอดคล้องกัน กล่าวคือ การสอนพลศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการสอบทักษะ เพื่อให้เกรตนักเรียนนั้นก่อให้เกิดความเครียดกับผู้เรียน และวิธีการประเมินผลดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับสภาพจริง คือยังไม่มีหลากหลาย ไม่สะท้อนถึงความรู้ ความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน ตัวอย่างเช่น บาส 14 อธิบายว่า “เรื่องการสอบ หนูรู้สึกว่าการสอบในวิชาพลศึกษามันยาก มันก็ทำให้พวกหนูกังวลมากกว่าจะทำไม่ได้ แล้วมันก็จะทำให้ความสนุกสนานในการเรียนลดน้อยลงด้วย” ขณะที่ บาส 20 อธิบายว่า “การสอบมันดูเหมือนเป็นการบังคับมากไปว่าจะต้องให้ได้ตามที่อาจารย์กำหนด คนที่ทำทักษะไม่ค่อยได้ก็จะเกิดความเครียด แล้วอย่างบางวิชา ต่อให้พยายามขนาดไหนมันก็จะได้แค่นั้น ไม่เก่งไปกว่านั้นแล้ว มันก็ทำให้ไม่อยากเรียน ไม่อยากจะมาเล่น” สอดคล้องกับที่ บาส 15 บรรยายว่า

กีฬาไหนที่ต้องสอบทักษะยาก ๆ คนที่ทำไม่ค่อยได้ เวลาสอบเขาก็ทำไม่ได้ สอบยังไม่ก็ตก มันก็จะทำให้ไม่ชอบเรียนในวิชานั้น คือมันเป็นทักษะกีฬาที่เราทำไม่ได้ แล้วเราก็จะไม่อยากเรียนวิชานั้น เวลาเรียนก็จะไปนั่งไปคุยกันมากกว่า

2. แนวทางการเปลี่ยนแปลง/แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

2.1 ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกวิชาเรียน

2.1.1 เปิดสอนรายวิชาที่หลากหลาย การสอนพลศึกษาในโรงเรียนควรเปิดรายวิชาให้มีความหลากหลายมากขึ้น มีรายวิชากีฬาหรือกิจกรรมการออกกำลังกายใหม่ ๆ ที่ทันสมัย เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพและนำไปใช้ได้จริง เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนสนใจและได้เลือกเรียนสิ่งที่ตนเองชอบ ซึ่งบาส 15 กล่าวว่า “หลักสูตรมันกำหนดไว้ให้เลยว่าจะต้องเรียนอะไรบ้าง ... แต่ถ้าให้เด็กได้เลือกว่าชอบอะไรก็ลงเรียนกีฬานั้น ทุกคนก็จะไปเรียนกีฬาที่ชอบ เวลาเรียนก็จะตั้งใจมากกว่า พฤติกรรมไม่ดี ๆ ก็น่าจะเกิดขึ้นน้อยกว่า” ขณะที่ บาส 11 อธิบายเสริมว่า “หนูอยากให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย ให้ได้เลือกว่าอยากเรียนกีฬาหรือกิจกรรมอะไร ถ้าเด็กไม่ชอบก็ควรจะเปลี่ยนกิจกรรมหรือเปลี่ยนรายวิชา” สอดคล้องกับที่ บาส 21 ซึ่งสรุปว่า

ถ้านักเรียนได้เรียนตามที่ตัวเองสนใจ ให้เลือกเลยว่าใครสนใจจะเรียนกิจกรรมหรือกีฬาอะไรก็ไปเรียนกีฬานั้น ทุกคนจะได้เรียนกิจกรรมที่เลือกอย่างเต็มที่ ทุกวันนี้มันเป็นกีฬาหรือกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดไว้ให้นักเรียนไม่มีสิทธิ์เลือก ชอบไม่ชอบก็ต้องเรียน

2.1.2 เพิ่มวิชาการออกกำลังกาย/ลดวิชากีฬาให้น้อยลง การเปิดสอนรายวิชาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพหรือวิชาออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ จะช่วยให้นักเรียนสามารถเลือกเรียนรายวิชาที่ตนเองสนใจและนำไปใช้ได้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ความสนใจและมุ่งมั่นตั้งใจ

ในการเรียนก็จะเพิ่มมากขึ้น โอกาสเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ก็จะมีน้อย ประเด็นนี้ บาส 21 กล่าวว่า “หนูคิดว่ามันน่าจะให้นักเรียนได้เลือกเรียนกิจกรรมตามที่ตัวเองสนใจ ให้เลือกเลยว่าใครสนใจจะเรียนกิจกรรมหรือกีฬาอะไรก็ไปเรียนกีฬานั้น อาจจะแบบให้เลือกได้ว่าอยากเรียนอะไรแล้วให้อาจารย์มาสอน ทุกคนก็จะได้เรียนกิจกรรมที่เลือกอย่างเต็มที่” บาส 7 กล่าวเสริม “ผมคิดว่าผมชอบอะไรที่มันเป็นแบบกิจกรรมที่ได้ออกกำลังกายหนัก ๆ ได้ใช้พลังงานอย่างเต็มที่แบบแอโรบิกมากกว่า ที่ผ่านมามีคิดว่าไม่ชอบในกิจกรรมหรือกีฬาที่ผมเคยเรียนมาเลย” เช่นเดียวกับ บาส 11 ที่สรุปว่า “อย่างถ้าให้พวกหนูไปเรียนฟุตบอล มัธยม เล่นก็ไม่ค่อยได้ ครูก็น่าจะเปลี่ยนไปทำกิจกรรมอย่างอื่น หรือเปลี่ยนรายวิชาที่เข้ากับตัวนักเรียนมากกว่า”

2.2 เรียนในร่มหรือช่วงเวลาที่ไม้อร้อนมาก วิชาพลศึกษาควรจัดตารางเรียนไว้ในช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการเรียน ไม่ควรอยู่ในช่วงใกล้เที่ยงวันหรือช่วงบ่ายซึ่งมีอากาศร้อน โดยอาจจะเป็นช่วงเย็นก่อนเลิกเรียน เพราะนักเรียนจะมีความตั้งใจในการเรียนอย่างเต็มที่ ไม่มีอุปสรรคเรื่องความร้อนหรือความกังวลจากเหงื่อไคลที่เกิดจากการเรียน ดังเช่นที่ บาส 18 กล่าวว่า “ถ้าเรียนในวันที่อากาศไม่ค่อยร้อนมาก หรือเรียนกลางแจ้งที่ไม้อร้อนมาก ไม้อร้อนอบอ้าว เด็กทุกคนก็จะมี ความตั้งใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น มีความกระตือรือร้นมากกว่า” บาส 20 อธิบายเสริมว่า “ถ้าเรียนตอนคาบสุดท้ายก่อนจะเลิกเรียนมันก็จะไม้อร้อนมาก แล้วไม่ต้องสนใจเรื่องกลิ่นเหงื่อด้วย นักเรียนทุกคนโดยเฉพาะผู้หญิงก็น่าจะเรียนกันเต็มที่มากกว่านี้ เพราะว่ามันจะเป็นช่วงที่ใกล้กลับบ้านแล้ว”

2.3 ลดจำนวนผู้เรียน/ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทน จำนวนนักเรียนกลุ่มใหญ่มีกัสร้างปัญหาได้หลายประการ ชั้นเรียนพลศึกษาจึงควรมีจำนวนนักเรียนที่ไม่มากเกินไปจะช่วยให้ประสิทธิภาพในการเรียนการสอนดีขึ้น นอกจากนั้น ควรมีการวางแผนการใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้จัดการเรียนการสอน ในเรื่องนี้ บาส 5 กล่าวว่า “ถ้าสนามและอุปกรณ์มีความพร้อม นักเรียนได้ทำกิจกรรมพร้อม ๆ กัน โอกาสที่จะเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ก็น้อยลง เพราะแต่ละคนก็จะได้เล่นในกิจกรรมของตนเอง” เช่นเดียวกับที่ บาส 11 อธิบายว่า

ถ้าสนามหรืออุปกรณ์มีเพียงพอต่อจำนวนของเด็กนักเรียนในแต่ละห้อง เด็กทุกคนก็จะได้เล่น ได้เรียนหรือได้ทำกิจกรรมของตนเอง ไม่ต้องนั่งรอต่อคิว เพราะถ้าว่างแล้วก็ จะออกไปนั่งเฉย ๆ มันก็ไม่ใช้ความผิดของเด็กเพราะมันเป็นเรื่องของอุปกรณ์หรือสนามไม่พอ

2.4 มีกฎระเบียบที่ชัดเจนและมีบทลงโทษ ชั้นเรียนพลศึกษาที่มีกฎ ระเบียบและบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนไว้อย่างชัดเจน จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจว่าพฤติกรรมใดบ้างที่ควรทำและไม่ควรทำในชั้นเรียน ปัญหาด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ก็จะเกิดขึ้นน้อย ดังเช่นที่ บาส 19

บรรยายว่า “การตั้งกฎของชั้นเรียนน่าจะเป็นอะไรที่ดีที่สุดแล้ว บอกก่อนว่าอะไรบางอย่างที่ห้ามทำ ห้ามเล่น มันจะทำให้นักเรียนรู้ว่ามีขอบเขตของตนเองทำได้ขนาดไหนในระหว่างที่เรียน ถ้าใครที่ทำนอกเหนือหรือว่าแหวกกฎ ก็จะถูกลงโทษตามที่อาจารย์บอก” บาส 13 อธิบายเพิ่มเติม คือ “การมีกฎระเบียบน่าจะช่วยคัดกรองเด็กนักเรียนที่จะทำผิดได้ในระดับหนึ่ง แต่ก็เชื่อว่าน่าจะมีคนที่ทำผิดอยู่แต่ก็น่าจะน้อยลง น้อยกว่าห้องเรียนที่ไม่มีกฎระเบียบ หนูคิดว่าเด็กนักเรียนส่วนหนึ่งก็จะฟังแล้วก็ทำตามกฎระเบียบ” บาส 2 สรุปทำนองเดียวกันว่า

ถ้าครูวางกฎระเบียบในชั้นเรียนที่ชัดเจน บอกเรื่องของระเบียบวินัยให้นักเรียนทราบ เป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างตัวอาจารย์กับตัวนักเรียนซึ่งมันมีความเป็นเหตุเป็นผลที่ดีกับทั้งสองฝ่าย ใครทำผิดก็ถูกลงโทษ ทำให้เวลาครูสอนก็จะไม่ค่อยมีนักเรียนทำผิด

2.5 ใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้มากขึ้น

2.5.1 ใช้วิธีการสอน ไม่อธิบายนาน การสอนพลศึกษาครูส่วนใหญ่จะใช้วิธีอธิบายเนื้อหาหรือทักษะการเคลื่อนไหวและทักษะกีฬาด้วยวิธีการสอน (Teaching Cue) เพื่อลดระยะเวลาในการอธิบายให้สั้นลงและเพื่อช่วยให้ผู้เรียนจำคิวและปฏิบัติทักษะตามคิวได้ง่ายกว่าการบรรยาย ซึ่งมีรายละเอียดมากเกินไปจนความจำเป็น การใช้วิธีการสอนจึงช่วยลดเวลาในการอธิบาย ทำให้นักเรียนไม่ต้องรอ มีเวลาฝึกปฏิบัติเพิ่มขึ้น ดังเช่น บาส 8 อธิบายว่า “อาจารย์ต้องหาวิธีสอนที่ทำให้เด็กนักเรียนเข้าใจได้ง่าย ๆ ...ต้องสอนจากง่ายไปยากเลย สอนทำท่าทางทีละท่าเลย ให้เด็กได้ค่อย ๆ มอง ค่อย ๆ ทำไปที่ละขั้น หนูว่าหนูทำได้นะ ต่อให้มันยากแต่ก็รู้สึกว่ายากลองทำมากกว่า” ในขณะที่ บาส 12 อธิบายว่า “หนูคิดว่าถ้าครูผู้สอนที่เตรียมการสอนมาดี บอกขั้นตอนเป็นลำดับขั้นว่าต้องทำอะไรยังไงบ้าง ทำให้เด็กเข้าใจง่าย ๆ ให้นักเรียนค่อย ๆ เข้าใจ เด็กนักเรียนก็จะเล่นเป็นเร็วกว่าที่สอนแบบอาจารย์มาอธิบาย มาเล่นให้ดูแล้วก็ให้เด็กไปทำเลย เด็กนักเรียนส่วนใหญ่ก็คงไม่ค่อยเข้าใจหรือยังทำไม่ได้” เช่นเดียวกับ บาส 11 อธิบายว่า

หนูเคยเรียนกับครูที่สอนแล้วเด็กเข้าใจแล้วก็ทำได้ แบบว่าอธิบายไม่นาน สอนเป็นขั้นเป็นตอนดีมาก เข้าใจง่าย ไม่มีหลักการทฤษฎีอะไรมากมาย มันทำให้เด็กได้ปฏิบัติมากกว่าเรียนทฤษฎี เด็กก็อยากเรียนมากกว่า

2.5.2 ให้ฝึกแบบใดให้มากขึ้น การสอนพลศึกษาที่ครูคอยให้คำแนะนำหรือคอยแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนทั้งเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล นอกจากจะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องแล้ว ยังช่วยให้เกิดกำลังใจและตั้งใจที่จะเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ก็จะน้อยลง ซึ่งประเด็นนี้ บาส 9 บรรยายไว้ว่า “หนูเคยเรียนกับอาจารย์ที่เขาสอนแบบทั่วถึงทุกคนไหนที่ไม่ได้อาจารย์เขาก็มาคอยสอนให้ กิจกรรมมันก็ไม่ยากมาก สอบก็ไม่ได้อาย มันเลยรู้สึก

มีกำลังใจที่จะเรียนแม้ว่ามันจะยาก” บาส 17 กล่าวทำนองเดียวกันว่า “หนูเคยเรียนอาจารย์ที่สอนแล้วเด็กเข้าใจง่าย เขาจะสอนทั้งห้องก่อนแล้วก็จะคอยมาบอกนักเรียนที่ยังทำไม่ได้ทีละคน เด็กนักเรียนก็จะเชื่อใจอาจารย์แล้วก็เกรงใจ” สอดคล้องกับที่ บาส 8 สรุปดังนี้

ตัวหนูเองก็อยากให้อาจารย์มาคอยสอนว่าต้องทำยังไง สอนแบบที่ไปที่ละขั้น ๆ ทำทางที่ถูกต้องทำยังไง ถ้าทำแบบนี้ไม่ได้แล้วต้องซ่อมยังงัย อย่างน้อยก็รู้ว่าที่ถูกมันเป็นอย่างงัย ไม่อย่างนั้นหนูก็ทำไม่ได้ ก็เลยไม่อยากเรียนไม่อยากเล่น

2.5.3 มีแบบฝึกให้เลือก/เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของตนเอง ก่อให้เกิดความสุข ความสำเร็จแก่ผู้เรียน ช่วยป้องกัน พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ในระดับหนึ่ง ตัวอย่าง บาส 2 อธิบายว่า “อาจารย์ต้องเลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียนด้วย ต้องสอนหรือหากิจกรรมอะไรที่มันไม่ซ้ำเดิม ๆ เพราะเรียนแบบเดิม ๆ ตลอดมันทำให้เบื่อ ถ้ามีอะไรใหม่หรือวิธีสอนใหม่ ๆ เด็กก็จะสนใจมากขึ้น โดยเฉพาะหากิจกรรมที่สนุกสนานจะช่วยไม่ให้เด็กเบื่อกับการเรียน” ส่วน บาส 6 อธิบายว่า “ถ้ามีกิจกรรมที่ค่อนข้างแปลกใหม่ ทุกคนจะตั้งใจเล่น ตั้งใจฟังอาจารย์อธิบายเพราะไม่รู้ว่ามันจะเล่นยังงัย ยิ่งพอตอนได้เล่นมันสนุกมาก จะไม่มีคนที่ออกไปนั่งหรือออกไปยืนดูอยู่เฉย ๆ เพราะทุกคนเล่นร่วมกันหมด” บาส 17 สรุปทำนองเดียวกันว่า

อย่างในวิชาว่ายน้ำ อาจารย์นำแบ่งเด็กเป็นกลุ่มที่ว่ายน้ำไม่เป็น กลุ่มที่พอว่ายน้ำได้ แล้วก็กลุ่มที่ว่ายน้ำเก่งแล้ว แต่ละกลุ่มก็ฝึกตามระดับของตนเอง คนที่ยังว่ายน้ำไม่ได้ก็สอนพื้นฐานไป เด็กทุกคนก็จะได้เรียนในระดับความสามารถของตนเอง ไม่ใช่คนที่อ่อนไม่ได้เรียนในทักษะที่ยาก หรือคนที่เก่งต้องมาเรียนทักษะพื้นฐานใหม่

2.5.4 ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ความสนุกจะเพิ่มขึ้น กิจกรรมที่นักเรียนทำได้ ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมนั้น ช่วยเพิ่มความสนุกสนาน ทำให้นักเรียนเข้าร่วมในการทำกิจกรรมหรือเล่นเกมตามที่ครูกำหนดให้ ช่วยป้องกันปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ดี ในประเด็นนี้ บาส 3 บรรยายว่า “วิชาไหนที่กิจกรรมมันไม่ยากมาก ทุกคนพอจะทำได้บ้างส่วนมากก็จะเล่นกัน พฤติกรรมที่ไม่ดี ๆ ก็จะเกิดขึ้นน้อยกว่าเวลาเรียนอะไรยาก ๆ เรียนแล้วทำไม่ได้” ในขณะที่ บาส 5 กล่าวว่า “วิธีการสอนที่ช่วยให้เด็กสามารถเข้าใจแล้วก็เล่นได้ สอนแล้วสนุกทำให้เด็กเกิดความสนใจอยากเรียนในวิชาที่อาจารย์สอน ก็คือช่วยให้เด็กเล่นเป็น ทำให้อยากจะเรียน พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ก็จะน้อยลงหรือไม่เกิดขึ้นเลย” สอดคล้องกับ บาส 20 อธิบายดังนี้

วันที่กิจกรรมสนุก ได้เล่นอะไรง่าย ๆ ไม่ยาก ไม่ต้องใช้อุปกรณ์มาก ตลกเฮฮา กิจกรรมที่สนุกมากก็แทบจะไม่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น เพราะทุกคนจะมัวแต่ไปเล่น ทุกคนอยากจะสนุกอยู่แล้ว ยิ่งถ้าเล่นกับเพื่อนในกลุ่มของเราด้วยกัน ก็อยากเล่นกันทุกคน

2.5.5 ลดเวลาในการรอคอย/ให้ทำกิจกรรมระหว่างที่รอ การเรียนการสอนผลศึกษา นักเรียนต้องการเคลื่อนไหว ผีกกิจกรรม ถ้านักเรียนต้องฟัง หรือต้องรอเป็นเวลานาน ๆ โดยไม่ค่อยมีส่วนร่วมในกิจกรรม โอกาสที่จะไม่ให้ความสนใจหรือแสดงพฤติกรรมอื่น ๆ ที่ไม่ส่งผลดีต่อการเรียนก็จะเพิ่มขึ้น ดังเช่นที่ บาส 6 อธิบาย “ผมเคยเรียนกับอาจารย์ที่สอนแล้วเขาตั้งใจในการสอนมาก เขาเตรียมการสอนมาดี กิจกรรมที่เขาให้ทำ รู้ว่าเขาเตรียมมาค่อนข้างดี เตรียมสถานที่เก็บอุปกรณ์เอาไว้ตามลำดับชั้น พอถึงเวลาเวลาในแต่ละชั้นมันก็ดูว่ารวดเร็ว ไม่มีเวลาที่เด็กจะไปทำอย่างอื่นได้เลย” ส่วน บาส 9 กล่าวทำนองเดียวกันว่า “หนูเคยเรียนกับอาจารย์ที่เขาเตรียมสอนมาดีมาก เด็กได้เรียนพร้อม ๆ กันทุกคน กิจกรรมมันก็ไม่ยาก ทำกิจกรรมเรื่อย ๆ ไม่ปล่อยให้เด็กมีโอกาไปทำอย่างอื่นเลย เขาคอยควบคุมอยู่ตลอด คนไหนที่ไม่ได้อาจารย์เขาก็มาสอนให้ มันก็จะไม่ค่อยมีพฤติกรรมไม่ดีเกิดขึ้น” สอดคล้องกับ บาส 8 ซึ่งสรุปว่า

อาจารย์ก็ต้องหากิจกรรมให้เด็กทำระหว่างรอ อาจให้ช่วยนับคะแนนหรือให้ไปซ่อมกันก่อน คนไหนที่ไม่ได้แข่งหรือไม่ได้มาช่วยนับคะแนนก็ไปซ่อม อย่าให้อยู่นเฉย ๆ ต้องไม่ให้มีใครว่าง ต้องให้มีกิจกรรมให้ทำทุกคน

2.5.6 ดูแล กำกับชั้นเรียนให้ทั่วถึง ครูพลศึกษาที่ควบคุมดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด คอยตักเตือนหรือแนะนำนักเรียนทั้งเรื่องการเรียนรู้และพฤติกรรมต่าง ๆ ในระหว่างการเรียนรู้การสอน จะช่วยลดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษาให้น้อยลงได้ ในเรื่องนี้ บาส 8 อธิบายว่า “หนูว่าอาจารย์ควรจะมายุ่นคุมนักเรียน คอยยืนดูเด็กว่าใครทำอะไร เล่นอะไร เจอใครทำอะไรไม่ดีก็เตือน ไม่ใช่ว่าแบบปล่อยไปเรื่อย ๆ เวลาอาจารย์เดินไปเดินมาคอยดูคอยบอกนักเรียน มันทำให้รู้สึกว่ามีผู้ใหญ่คอยดูอยู่ รู้สึกว่าต้องเกรงใจ ต้องไม่ทำอะไรที่ไม่ดีออกมา” บาส 19 สรุปว่า “วิชาไหนที่อาจารย์คอยกระตุ้น คอยเดินดูและอยู่ใกล้ ๆ มันจะทำให้พฤติกรรมที่ไม่ควรทำของนักเรียนไม่ค่อยเกิดขึ้น ถ้าพูดจริง ๆ คือไม่มีเรื่องเลยหรือเกิดน้อยมาก”

2.6 ใช้วิธีประเมินผลที่หลากหลาย ลดการสอบทักษะลง การประเมินผลพลศึกษามีวิธีการวัดและประเมินได้มากมายหลายรูปแบบ ครูควรหาวิธีวัดและประเมินผลที่แม่นยำ สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ไม่ควรไปมุ่งสอบทักษะมากเกินไปเพราะเสียเวลามากและทำให้นักเรียนรอนานหรืออยู่ว่าง ๆ โดยไม่มีอะไรทำ ดังเช่นที่ บาส 20 อธิบายว่า “พลศึกษามันน่าจะเป็น

วิชาที่แบบได้ผ่อนคลาย ไม่ควรเครียดเรื่องการสอบ การสอบน่าจะดูแค่ที่เราพัฒนาไปบ้างเล็กน้อย แค่นั้นในกีฬานั้นนั้น ไม่ต้องถึงกับว่าต้องทำให้เก่งหรือต้องเล่นให้ได้แบบนักกีฬา เพราะแบบนั้น มันยากไป ทำให้ไม่อยากเรียน ไม่อยากจะมาเล่น” เช่นเดียวกับที่ บาส 21 กล่าวว่า “อาจารย์ก็จัด กลุ่มตามความสามารถของเด็ก เวลาที่สอบก็บอกเลยว่าแต่ละกลุ่มมีเกณฑ์แค่นั้นอย่างไร มันช่วยให้เรารู้สึกมีกำลังใจที่จะเรียนที่จะซ้อม เราจะรู้สึกว่าจะพยายาม เพราะมีโอกาที่จะสอบผ่านตาม ความสามารถของเรา พอทำได้สอบได้ก็จะอยากเรียนอยากเล่นมากขึ้น” สอดคล้องกับที่ บาส 15 ที่ กล่าวดังนี้

ถ้าสอบตามความสามารถของนักเรียนจริง ๆ หาวิธีการสอบที่ทำให้นักเรียนได้ใช้ ความสามารถของตัวเอง มันก็น่าจะทำให้มีความอยากเรียน อยากพัฒนาเพิ่มมากขึ้น เพราะเรารู้ว่ามีโอกาสทำได้ เราก็จะพยายามฝึกซ้อม

สรุป

ผลการศึกษาระยะที่ 1 และ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและ ตอนต้นตามลำดับ ผลการศึกษามีบางส่วนที่สอดคล้องกัน เช่น ครูสอนควรใช้วิธีการสอนแทนการ อธิบายเป็นเวลานาน และมีบางหัวข้อที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาทั้ง 2 ระยะ มี ประเด็นหลายอย่างที่มาจากมุมมองของนักเรียนซึ่งจะช่วยให้ครูผู้สอนทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนได้หลากหลายแง่มุมมากขึ้นและหาทางป้องกันเพื่อลดปัญหา ดังกล่าวให้น้อยลง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษา
3. เพื่อศึกษาสาเหตุและแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา

คำถามในการวิจัย

คำถามในการวิจัยระยะที่ 1

1. ชั้นเรียนพลศึกษานักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ชนิดใดบ้าง
2. ปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
3. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์สามารถป้องกันได้อย่างไรบ้าง

คำถามในการวิจัยระยะที่ 2

1. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มีสาเหตุมาจากอะไร
2. แนวทางการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างที่จะช่วยป้องกันและลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาระยะที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนมัธยมศึกษา 2 แห่ง ซึ่งเรียนพลศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 60 คน (ชาย 33 คน และหญิง 27 คน) โดยคัดเลือกจากห้องเรียนพลศึกษาที่ครูพลศึกษาระบุตรงกันว่ามีนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่าห้องอื่น ๆ จำนวน 2 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างทุกคนสมัครใจ ได้รับความเห็นชอบจากโรงเรียนและลงนามในหนังสือแสดงความยินยอมเพื่อเข้าร่วมในการวิจัย โดยที่ทุกคนได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองให้เข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การศึกษาระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับการศึกษาในระยะที่ 1 โดยคัดเลือกจากชั้นเรียนที่ครูพลศึกษาระบุตรงกันว่าเป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่าห้องอื่น ๆ เก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งเป็นการเรียนวิชาบาสเกตบอล ที่มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 39 คน แต่มีนักเรียนที่

สมัครใจยินยอมเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 21 คน (นักเรียนชาย 7 คน และหญิง 14 คน) ใช้ชื่อสมมุติของกลุ่มตัวอย่างว่า บาส 1 – บาส 21 กลุ่มตัวอย่างทุกคนสมัครใจ รับผิดชอบต่อเนื้อหาการวิจัยและลงนามในหนังสือแสดงความยินยอมเพื่อเข้าร่วมในการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาระยะที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ 3 วิธีคือ (1) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participant Observation) โดยผู้วิจัยทำการสังเกตการเรียนการสอนพลศึกษาตลอดภาคการศึกษา จำนวน 15 ครั้ง เน้นการสังเกตไปที่การจัดการชั้นเรียน (เช่น กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติในชั้นเรียน) วิธีการสอนของครูและพฤติกรรมนักเรียน รวมทั้งความร่วมมือของนักเรียน (2) การวิเคราะห์เอกสารของครู (Document Analysis) โดยผู้วิจัยขอเอกสารประกอบการสอนหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องจากครูผู้สอน ได้แก่ รายชื่อนักเรียน แผนการสอน แบบบันทึกการสอน แบบประเมินผล เป็นต้น และ (3) การบรรยายเหตุการณ์สำคัญ (Critical Incidence) ซึ่งเป็นการบรรยายเหตุการณ์ 2 อย่าง คือ เหตุการณ์ในวันที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์และวันที่แสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (รวมทั้งบรรยายถึงสาเหตุและแนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้เรียน) โดยกลุ่มตัวอย่างจะเขียนหรือพูดบรรยายเพื่อให้ผู้วิจัยบันทึกเทปเสียงและนำเทปเสียงไปถอดความลักษณะเดียวกันกับการสัมภาษณ์

การศึกษาระยะที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ 3 วิธีคือ (1) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participant Observation) โดยผู้วิจัยทำการสังเกตการเรียนการสอนพลศึกษา โดยเน้นไปที่กิจกรรมการสอนและการจัดการชั้นเรียนของครู พฤติกรรมแสดงออกของนักเรียนและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนการสอน (2) การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล ในช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างสะดวกให้ข้อมูลและไม่ใช้ช่วงเวลาเรียน และบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียง (MP3) และ (3) การกระตุ้นความจำ (Stimulated Recall with Pictures) ด้วยภาพ ซึ่งผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างดูภาพถ่ายพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและตอบคำถามการสัมภาษณ์โดยใช้ภาพถ่ายเหล่านั้น โดยดำเนินการในช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างสะดวกในการให้ข้อมูล พร้อมทั้งบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียง (MP3) เพื่อนำไปถอดความในลักษณะเดียวกันกับการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลและการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล

การศึกษาระยะที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (Constant Comparison) จากการสังเกต การวิเคราะห์เอกสารของครู และการบรรยายเหตุการณ์สำคัญ สำหรับการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูลประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การอ่านข้อมูลเพื่อหาหัวข้อ การจัดกลุ่มหัวเรื่อง การนำข้อมูลมาจัดเข้าหัวข้อที่เหมาะสม และการอธิบายหัวข้อ ทำการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้า คือตรวจสอบความสอดคล้องกันของ

ข้อมูลที่ได้มาจากการสังเกต การวิเคราะห์เอกสารและการบรรยายเหตุการณ์สำคัญ (สาลี สุภาภรณ์. 2550)

การศึกษาระยะที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (Constant Comparison) จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการกระตุ้นความจำด้วยภาพถ่าย และทำการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้า (Triangulation) คือตรวจสอบความสอดคล้องกันของข้อมูลที่ได้มาจากการสังเกต การสัมภาษณ์และการกระตุ้นความจำด้วยภาพถ่าย (สาลี สุภาภรณ์. 2550)

ผลการศึกษา

การศึกษาระยะที่ 1 สรุปผลการศึกษาได้ 3 หัวเรื่อง (Theme) คือ หัวเรื่องที่ 1 ชนิดของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วย (1) ใช้คำพูดหยาบคาย (2) พูดคุยในเวลาที่ไม่เหมาะสม (3) ไม่ฟัง/ไม่สนใจขณะที่ครูสอน (4) ไม่ทำกิจกรรมที่ครูมอบหมาย (5) เล่นรุนแรง/เล่นโก่ง (6) ใช้อุปกรณ์การเรียนไม่เหมาะสม (7) ใช้/เล่นโทรศัพท์ในเวลาเรียน และ (8) อื่น ๆ หัวเรื่องที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วย (1) ครูอธิบายยาว นักเรียนรอนาน (2) ทำกิจกรรมหรือปฏิบัติทักษะไม่ได้ (3) รอนาน ทำกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง (4) ไม่สนุกกับการเรียน (5) ขาดกฎ ระเบียบที่ชัดเจน (6) ครูไม่บังคับใช้กฎระเบียบ และ (7) ให้ฝึกแบบและควบคุมชั้นเรียนไม่ทั่วถึง และหัวเรื่องที่ 3 แนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วย (1) อธิบายเนื้อหาด้วยวิธีการสอน (2) ถ่ายโยงกิจกรรมให้รวดเร็วต่อเนื่อง (3) นำเสนอกิจกรรมที่สนุกสนานและท้าทาย (4) มีกฎ ระเบียบและบทลงโทษที่ชัดเจน (5) มีการควบคุมชั้นเรียนที่ดี และ (6) มีกิจกรรมให้นักเรียนทำขณะรอสอบ

การศึกษาระยะที่ 2 สรุปผลการศึกษาได้ 2 หัวเรื่อง คือ หัวเรื่องที่ 1 สาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 6 หัวข้อ ได้แก่ (1) นักเรียนไม่มีโอกาสได้เลือกกิจกรรมที่ชอบ/สนใจ (1.1 เรียนกิจกรรมพลศึกษาเดิมซ้ำหลายครั้ง และ 1.2 ลักษณะวิชาเป็นกิจกรรมกีฬามาก มีกิจกรรมการออกกำลังกายน้อย) (2) สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม (ร้อนเกินไป) (3) จำนวนนักเรียนมาก/อุปกรณ์ไม่เพียงพอ (4) กฎ ระเบียบในการเรียนไม่ชัดเจน (5) ครูสอนแบบคอมมานมากเกินไป (ครูเป็นศูนย์กลาง) (5.1 ขาดวิธีการสอน 5.2 นักเรียนได้รับฝึกแบบน้อย 5.3 แบบฝึกไม่หลากหลาย/ไม่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน 5.4 นักเรียนทำกิจกรรมไม่ได้/ไม่สนุก 5.5 ผู้เรียนต้องรอนาน (ขณะเรียนและสอบ) และ 5.6 นักเรียนไม่ทำกิจกรรม/ไม่ให้ความร่วมมือ) และ (6) การประเมินผลเน้นการสอบทักษะมากเกินไป ส่วนหัวเรื่องที่ 2 คือแนวทางการเปลี่ยนแปลง/แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 6 หัวข้อ ได้แก่ (1) ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกวิชาเรียน (1.1 เปิดสอนรายวิชาที่หลากหลาย และ 1.2 เพิ่มวิชาออกกำลังกาย/ลดวิชากีฬาให้น้อยลง) (2) เรียนในร่มหรือช่วงเวลาที่ไม่ร้อนมาก (3) ลดจำนวนผู้เรียน/ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทน (4) นำเสนอกฎ ระเบียบที่ชัดเจน และมีบทลงโทษ (5) ใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้มากขึ้น (5.1 ใช้วิธีการสอน ไม่อธิบาย

นาน 5.2 ให้ฝึกแบกให้มากขึ้น 5.3 มีแบบฝึกให้เลือก/เหมาะสมกับพื้นฐานของ 5.4 ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ความสนุกจะเพิ่มขึ้น 5.5 ลดเวลาในการรอคอย/ให้ทำกิจกรรมระหว่างที่รอ และ 5.6 ดูแล กำกับชั้นเรียนให้ทั่วถึง) และ (6) ใช้วิธีประเมินผลที่หลากหลาย ลดการสอบทักษะลง ดังจะได้อภิปรายผลการศึกษาระยะที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

อภิปรายผลการศึกษา

อภิปรายผลการศึกษาระยะที่ 1

ผลการวิจัยระยะที่ 1 จำแนกเป็น 3 หัวเรื่อง คือ (1) ชนิดของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และ (3) แนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งในแต่ละหัวเรื่องจำแนกเป็นหัวข้อและหัวข้อย่อย ดังจะได้อภิปรายผลในแต่ละหัวเรื่องตามลำดับ

1. ชนิดของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ผลการศึกษาพบว่า ชนิดของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษา ประกอบด้วย (1.1) ใช้คำพูดหยาดคาย ถือเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นได้บ่อยในชั้นเรียนพลศึกษา โดยลักษณะการใช้คำพูดหยาดคายมีทั้งที่เป็นคำเรียกแทนตัวเองหรือเพื่อนคนอื่น ๆ และยังรวมถึงลักษณะการใช้คำพูดหยาดคายที่รุนแรง เช่น การสบถ การนินทา หรือการด่าทอ เป็นต้น (1.2) พุดคุยในเวลาที่ไม่เหมาะสม มักเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ครูกำลังพูดอธิบายหรือกำลังสอน หรือบางครั้งเป็นการพุดคุยกันในระหว่างที่ครูมอบหมายให้ไปทำกิจกรรม (1.3) ไม่ฟัง/ไม่สนใจขณะที่ครูสอน เป็นอีกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงที่ครูกำลังพูดอธิบายเนื้อหา ซึ่งรวมถึงการนั่งเหม่อลอยไม่ฟังในสิ่งที่ครูกำลังสื่อสาร (1.4) ไม่ทำกิจกรรมที่ครูมอบหมาย เป็นลักษณะที่นักเรียนไม่ทำกิจกรรมหรือไม่ฝึกปฏิบัติตามแบบฝึกที่ครูให้ทำ แล้วไปทำอย่างอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานที่ครูมอบหมาย (1.5) เล่นรุนแรง/เล่นโก่ง เป็นพฤติกรรมที่บางครั้งสร้างเดือนร้อนให้กับเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ เพราะทำให้ได้รับบาดเจ็บหรือทะเลาะกัน (1.6) ใช้อุปกรณ์การเรียนไม่เหมาะสม เช่น นั่งทับลูกฟุตบอลหรือลูกวอลเลย์บอล โยนหรือปีนปายแป้นบาสเกตบอล ยืนฟังหรือดึงตาข่ายตะกร้อหรือตาข่ายประตูฟุตบอล เป็นต้น (1.7) ใช้/เล่นโทรศัพท์ในเวลาเรียน นับได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่พบได้บ่อยครั้งในชั้นเรียนปัจจุบัน มีทั้งที่เป็นลักษณะที่เล่นกันแบบเปิดเผยและเป็นลักษณะแอบเล่น และ (1.8) อื่น ๆ

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยที่ผ่านมาซึ่งพบว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่พบได้บ่อยครั้งในชั้นเรียนพลศึกษา ประกอบด้วย ใช้คำพูดหยาดคาย ตะโกนเสียงดัง เล่นกันหรือพุดคุยกันในขณะที่ครูสอน เล่นรุนแรง การใช้อุปกรณ์การเรียนไม่เหมาะสม ใช้โทรศัพท์ขณะเรียน ทะเลาะวิวาท นำอาหารเข้ามากินในห้องเรียน และไม่เข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น (Goyette; Dore; & Dion.2000; Kulinna; Cothran;& Regualos. 2006; Luis; et al. 2012; Supaporn; Dodds; & Griffin. 2003; Yoncalik. 2010) นอกจากนี้ยังรวมถึงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงต่อเพื่อนและครู แก๊งเพื่อน และเข้า-ออกห้องเรียนโดยไม่ขออนุญาต (Fernandez-Balboa. 1991)

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วย (1) ครูอธิบายยาว นักเรียนรอนาน (2) ทำกิจกรรมหรือปฏิบัติทักษะไม่ได้ (3) รอนาน ทำกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง (4) ไม่สนุกกับการเรียน (5) ขาดกฎระเบียบที่ชัดเจน (6) ครูไม่บังคับใช้กฎระเบียบ และ (7) ให้ฝึกแบบและและควบคุมชั้นเรียนไม่ทั่วถึง อภิปรายผลตามลำดับได้ดังนี้

2.1 ครูอธิบายยาว นักเรียนรอนาน การอธิบายเนื้อหาและสาธิตทักษะ ถือเป็นขั้นตอนหนึ่งในการสอนพลศึกษาโดยเฉพาะในการสอนตรงหรือสอนแบบคอมมาน (Direct or Command Style) ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ครูพลศึกษาค้นค้นและใช้มายาวนาน อย่างไรก็ตาม การพูดอธิบายเนื้อหาหรือสาธิตทักษะก็พาให้นักเรียนฟังเป็นเวลานาน ๆ นักเรียนจะไม่เข้าใจว่าส่วนใดบ้างเป็นข้อมูลที่สำคัญของทักษะการเคลื่อนไหวที่จะช่วยให้ปฏิบัติกิจกรรมประสบความสำเร็จ ทำให้เบื่อหน่าย ไม่อยากฟัง และแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งออกมาในขณะที่ครูกำลังสอน เช่น การคุย เล่นหรือหยอกล้อกัน หรือแกล้งเพื่อน เป็นต้น สอดคล้องกับที่ สาลี สุภาภรณ์ (2555, 2543) ได้อธิบายไว้ว่า การสอนพลศึกษาและกีฬา หากครูผู้สอนพูดอธิบายเนื้อหาหรือทักษะยาวมากไป อาจทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายและไม่ให้ความสนใจ รวมถึงไม่เกิดการเรียนรู้เพราะไม่เข้าใจหรือไม่สามารถจับใจความได้ว่าส่วนไหนเป็นข้อมูลที่สำคัญ ดังนั้น ครูพลศึกษาจึงควรใช้วิธีการสอน (Teaching Cue) แทนการอธิบายเนื้อหาเป็นเวลานาน (Rink. 2006)

2.2 ทำกิจกรรมหรือปฏิบัติทักษะไม่ได้ แม้ว่านักเรียนส่วนใหญ่จะให้ความสนใจและชื่นชอบการเรียนวิชาพลศึกษาเพราะได้มีโอกาสเคลื่อนไหว ไม่ต้องนั่งเรียนนาน ๆ เหมือนอยู่ในห้องเรียน แต่ถ้าทักษะหรือกิจกรรมที่เรียนนั้นมีความยากเกินกว่าที่ความสามารถของนักเรียนจะทำได้ ก็จะส่งผลให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียน และไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมนั้นอย่างเต็มที่ เพราะรู้สึกไม่ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรม ดังนั้น ครูจึงต้องหาวิธีนำเสนอกิจกรรมหรือแบบฝึกซึ่งนักเรียนสามารถทำได้ สอดคล้องกับที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548ก) ได้อธิบายเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาไว้ว่า การสอนพลศึกษาที่ประสบความสำเร็จนั้น คือการสอนที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติทักษะได้ดี และเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษาอย่างมีความสุขและสนุกสนาน

2.3 รอนาน ทำกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง ผลการศึกษาพบว่า ช่วงเวลาที่ต้องมีเคลื่อนย้ายเปลี่ยนกิจกรรมหรือระหว่างที่ต้องรอทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เป็นช่วงเวลาสำคัญที่มีโอกาสเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ของนักเรียนได้มากกว่าช่วงอื่น ๆ ครูพลศึกษาจึงต้องดำเนินการเปลี่ยนกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างการเรียนการสอนให้รวดเร็วหรือใช้เวลาให้สั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้ สอดคล้องกับการวิจัยที่ผ่านมาซึ่งพบว่า ระหว่างการเคลื่อนย้ายเปลี่ยนกิจกรรมหรือช่วงเวลาระหว่างที่นักเรียนรอทำกิจกรรม จะเป็นช่วงที่นักเรียนมีโอกาสดแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้มากกว่าเวลาที่กำลังฝึกหัดหรือทำกิจกรรม (Rink. 2006; Supaporn. 2000)

2.4 ไม่สนุกกับการเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนหรือแบบฝึกทักษะต่าง ๆ ที่ครูกำหนดให้ทำ ถ้าเป็นกิจกรรมที่นักเรียนไม่สนใจหรือรู้สึกไม่สนุกสนานในการทำกิจกรรมนั้น การแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ก็จะเกิดขึ้นตามมาได้ง่าย ทั้งนี้เพราะความสนุกสนานเป็นจุดประสงค์ที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่คาดหวังว่าเมื่อเรียนพลศึกษาแล้วตนจะต้องได้รับความสนุกสนาน เพราะได้ทำกิจกรรม และเล่นเกมต่าง ๆ (Cothran; Kulinna; & Garrahy. 2009; Yuan; & Che. 2012)

2.5 ขาดกฎ ระเบียบที่ชัดเจน ชั้นเรียนพลศึกษาที่ครูไม่มีการนำเสนอกฎ ระเบียบที่ชัดเจน จะส่งผลให้นักเรียนเกิดความสับสนและไม่แน่ใจว่าในระหว่างการเรียนการสอนมีพฤติกรรมใดบ้างที่สามารถทำได้หรือพฤติกรรมใดที่ไม่ควรทำ สอดคล้องกับริงค์ (Rink. 2006) ซึ่งกล่าวว่า ครูพลศึกษาที่มีปัญหาระเบียบวินัยของนักเรียนน้อย คือครูที่มีการนำเสนอกฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติในชั้นเรียนอย่างชัดเจน โดยเฉพาะการนำเสนอตั้งแต่ในสัปดาห์ที่ 1-2 ของการสอนหรือในช่วงของการเปิดภาคเรียน รวมทั้งมีการกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับนักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ที่ตกลงไว้

2.6 ครูไม่บังคับใช้กฎระเบียบ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่เกิดขึ้นชั้นเรียนพลศึกษา ส่วนหนึ่งเกิดมาจากครูพลศึกษาปล่อยปะละเลย ไม่บังคับใช้กฎระเบียบอย่างจริงจัง ไม่ว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนที่ทำผิด ทำให้นักเรียนคิดว่าครูไม่เข้มงวดกับการบังคับใช้กฎ ระเบียบที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับอีบี (Eby. 1998) ซึ่งกล่าวว่า ครูที่ไม่ว่ากล่าวตักเตือนหรือไม่มีการดำเนินการใด ๆ เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ คือทำหน้าที่ในการสอนเพียงอย่างเดียวไปเรื่อย ๆ โดยไม่สนใจเรื่องอื่น ๆ จะทำให้ชั้นเรียนเกิดความสับสนวุ่นวายและนักเรียนขาดระเบียบวินัย และสอดคล้องกับการวิจัยที่ผ่านมาซึ่งพบว่า ครูที่นำเสนอกฎ ระเบียบและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน บังคับใช้ตลอดปีและมีบทลงโทษที่แน่นอนเมื่อนักเรียนฝ่าฝืน มีปัญหานักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์น้อยกว่าครูที่ตั้งกฎ ระเบียบแต่ไม่บังคับใช้อย่างจริงจัง (O'Sullivan; & Dyson. 1994; Supaporn. 2000)

2.7 ให้ฟีดแบคและความคุมชั้นเรียนไม่ทั่วถึง ผลการศึกษาพบว่า ในระหว่างการเรียนการสอน ถ้าครูไม่สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มได้เพียงพอ รวมทั้งไม่สามารถกำกับดูแลนักเรียนได้ทั่วถึง จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้มากกว่าชั้นเรียนที่ครูควบคุมชั้นได้ดีหรือให้ฟีดแบคบ่อย ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุษากร พันธุ์วานิช (2558) ที่พบว่า ปัจจัยหนึ่งที่เป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จ คือครูให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) น้อยและดูแลนักเรียนในชั้นเรียนได้ไม่ทั่วถึง เพราะผู้เรียนมีจำนวนมากไปส่งผลให้นักเรียนส่วนหนึ่งไม่เกิดการเรียนรู้และไม่มีพัฒนาการเท่าที่ควรจะเป็น

3. แนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษานั้น สามารถป้องกันได้ ซึ่งแนวทางการป้องกันของครูได้แก่ (1) อธิบายเนื้อหาด้วยวิธีการสอน (2) ถ่ายโยงกิจกรรมให้รวดเร็วต่อเนื่อง (3) นำเสนอกิจกรรมที่สนุกสนานและท้าทาย (4) มีกฎ ระเบียบและบทลงโทษที่ชัดเจน (5) มีการควบคุมชั้นเรียนที่ดี และ (6) มีกิจกรรมให้นักเรียนทำขณะรอสอบ ดังนั้นได้อภิปรายผลตามลำดับ

3.1 อธิบายเนื้อหาด้วยวิธีการสอน ผลการวิจัยพบว่า ถ้าครูอธิบายเนื้อเรื่องโดยใช้วิธีการสอน (Teaching Cue) แทนการอธิบายนาน ๆ เวลาที่นักเรียนจะต้องฟังและรอคอยเพื่อทำกิจกรรมก็จะสั้นลง มีเวลาในการทำกิจกรรมมากขึ้น ช่วยป้องกันการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ สอดคล้องกับที่นักพลศึกษาสรุปว่า ครูพลศึกษาควรใช้วิธีการสอนแทนการอธิบายเนื้อหาหรือทักษะ การเคลื่อนไหวเป็นเวลานาน ๆ เพราะคิดว่าดีจะบ่งบอกถึงวิธีการหรือขั้นตอนการปฏิบัติทักษะต่าง ๆ ที่ชัดเจน เข้าใจง่าย สั้นและกระชับ ทำให้ผู้เรียนจำได้อย่างรวดเร็วและปฏิบัติทักษะได้ถูกต้อง ดีกว่า การพูดอธิบายเนื้อหาที่ค่อนข้างยาวซึ่งนักเรียนไม่สามารถจดจำได้ นอกจากนั้นก็ยังส่งผลดีต่อครู ในการที่จะให้ข้อมูลย้อนกลับแบบแก้ไข (Corrective Feedback) แก่นักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถ ปฏิบัติทักษะได้ถูกต้องมากขึ้น (Pangrazi; & Beighle. 2013; Siedentop. 1991)

3.2 ถ่ายโยงกิจกรรมให้รวดเร็วต่อเนื่อง ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนถ่าย กิจกรรมจากเรื่องหนึ่งไปสู่อีกเรื่องหนึ่ง (Transition) ถ้าครูทำได้ดี ระยะเวลาที่นักเรียนต้องรอคอยก็จะสั้นลง ส่งผลให้ผู้เรียนทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง เป็นการลดโอกาสในการแสดงพฤติกรรมที่ไม่ พึงประสงค์ของนักเรียนให้น้อยลง แสดงว่า ความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ช่วย ลดเวลาในการรอคอยให้สั้นลงซึ่งนักเรียนเบื่อและไม่ชอบรอนาน ๆ สอดคล้องกับที่นักพลศึกษา กล่าวว่า จังหวะในการสอนที่รวดเร็ว ต่อเนื่อง ทุกคนได้ทำกิจกรรมพร้อม ๆ กัน ไม่ต้องรอคอยนาน จะช่วยป้องกันหรือลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนให้น้อยลงได้ (Graham; Holt/Hale; & Parker. 2003; Rink. 2006)

3.3 นำเสนอกิจกรรมที่สนุกสนานและท้าทาย กลุ่มตัวอย่างกล่าวถึงกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป ท้าทายความสามารถของนักเรียนแต่ละคนจะช่วยให้ นักเรียนอยากทำกิจกรรม เกิดความสนุกสนานขณะทำกิจกรรม และช่วยลดโอกาสเกิดพฤติกรรมที่ ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมาซึ่งพบว่ากิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความ สนุกสนานและท้าทายความสามารถของนักเรียน มีความสำคัญอย่างมากสำหรับการสอนพล ศึกษา เพราะส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจ ตั้งใจเรียน กระตือรือร้น และมีความพยายามมากขึ้น ในการทำกิจกรรมที่ครูมอบหมาย (วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2548ก; อุษากร พันธุ์วานิช. 2558)

3.4 มีกฎ ระเบียบและบทลงโทษที่ชัดเจน ผลการศึกษาพบว่า การมีกฎ ระเบียบ ของชั้นเรียนให้นักเรียนได้ปฏิบัติตาม จะเป็นการวางพื้นฐานด้านระเบียบวินัยแก่นักเรียน ส่งผล ให้เกิดปัญหาด้านระเบียบวินัยในชั้นเรียนน้อยลง และยังช่วยให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาที่พบว่า การสอนนักเรียนเกี่ยวกับกฎ (Rule) แนวปฏิบัติ (Routine) และความคาดหวังของครู (Expectation) ตั้งแต่การเรียนวันแรกของภาคเรียนมีความสำคัญมาก เพราะจะช่วยลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ทำให้เกิดความปลอดภัยในการเรียนและนักเรียนมีโอกาที่จะเรียนรู้ได้ดีขึ้น (สาลี สุภาภรณ์. 2558, 2555; Graham; Holt/Hale; & Parker. 2003; Ishee; & James. 2004)

3.5 มีการควบคุมชั้นเรียนที่ดี ผลการศึกษาพบว่า ครูที่สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ดี กำกับดูแลนักเรียนให้ทั้งถึงควบคู่กับความเคร่งครัดและจริงจังในการใช้กฎ ระเบียบขณะที่มีการเรียนการสอนจะช่วยป้องกันหรือลดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษาได้ สอดคล้องกับ ศศิธร ชันติธรางกูล (2551) ที่กล่าวว่า ครูควรเป็นผู้นำในการส่งเสริมกฎ ระเบียบของชั้นเรียน และบังคับใช้อย่างเคร่งครัด จริ่งจ้งและสม่ำเสมอ และต้องไม่เป็นผู้นำฝืนเสียเองจึงจะช่วยให้นักเรียนเคารพกฎและมีวินัยมากขึ้น

3.6 มีกิจกรรมให้นักเรียนทำขณะรอสอบ ข้อมูลจากการสังเกต การวิเคราะห์ เอกสารและการบรรยายเหตุการณ์สำคัญสอดคล้องกัน นั่นคือ ในช่วงที่มีการสอบกิจกรรมพลศึกษา จะเป็นช่วงที่เกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ได้ง่ายโดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่กำลังรอสอบ เพราะครูจะคอยดูแลให้คะแนนนักเรียนที่กำลังสอบ โดยไม่ได้สนใจนักเรียนคนอื่น ๆ ครูจึงควรแก้ปัญหาด้วยการให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในขณะที่กำลังรอสอบ เพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ สอดคล้องกับที่นักพลศึกษาได้กล่าวว่า การวัดและประเมินผลยังคงเป็นปัญหาสำหรับครูพลศึกษาเพราะบางครั้งการวัดผลใช้เวลานานเกินไปจนทำให้ครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติ การสอบทักษะเป็นเพียงวิธีการหนึ่งในการวัดความสามารถของผู้เรียน ยังมีวิธีการอื่น ๆ อีกมากมายซึ่งครูสามารถใช้แทนการสอบทักษะ การปล่อยปละละเลยและไม่จัดกิจกรรมใด ๆ ให้กับนักเรียนส่วนใหญ่ที่รออยู่ทำให้เกิดการเสียเวลานำมาซึ่งปัญหาระเบียบวินัยและเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาพลศึกษา กล่าวได้ว่าเป็นการสอนที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ (Pangrazi; & Beighle. 2013; Rink. 2006; Siedentop. 1991)

อภิปรายผลการศึกษาระยะที่ 2

ผลการวิจัยระยะที่ 2 จำแนกเป็น 2 หัวเรื่อง คือ (1) สาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และ (2) แนวทางการเปลี่ยนแปลง/แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ในแต่ละหัวเรื่องจำแนกเป็น หัวข้อและหัวข้อย่อย ดังจะได้อภิปรายผลในแต่ละหัวเรื่องตามลำดับ

1. สาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วย (1) นักเรียนไม่มีโอกาสได้เลือกกิจกรรมที่ชอบ/สนใจ (1.1 เรียนกิจกรรมพลศึกษาวิชาเดิมซ้ำหลายครั้ง และ 1.2 ลักษณะวิชาเป็นกิจกรรมกีฬามาก มีกิจกรรมการออกกำลังกายน้อย) (2) สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม (ร้อนเกินไป) (3) จำนวนนักเรียนมาก/อุปกรณ์ไม่เพียงพอ (4) กฎ ระเบียบในการเรียนไม่

ชัดเจน (5) ครูสอนแบบคอมมานมากไป (ครูเป็นศูนย์กลาง) (5.1 ขาดวิธีการสอน 5.2 นักเรียนได้รับฝึกแบคน้อย 5.3 แบบฝึกไม่หลากหลาย/ไม่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน 5.4 นักเรียนทำกิจกรรมไม่ได้/ไม่สนุก 5.5 ผู้เรียนต้องรอนาน (ขณะเรียนและสอบ) และ 5.6 นักเรียนไม่ทำกิจกรรม/ไม่ให้ความร่วมมือ) และ (6) การประเมินผลเน้นการสอบทักษะมากไป ดังจะได้อภิปรายผลตามลำดับ

1.1 นักเรียนไม่มีโอกาสได้เลือกกิจกรรมที่ชอบ/สนใจ

1.1.1 เรียนกิจกรรมพลศึกษาวิชาเดิมซ้ำหลายครั้ง การเปิดสอนแต่ละรายวิชาในหลักสูตรพลศึกษาของแต่ละโรงเรียน โดยส่วนมากจะขึ้นอยู่กับความพร้อมของครูผู้สอนหรือความพร้อมของโรงเรียนมากกว่าที่เป็นไปตามความถนัดหรือความสนใจของนักเรียน ทำให้หลายโรงเรียนมีปัญหารายวิชาที่ซ้ำซ้อนกัน จนนักเรียนต้องเรียนในรายวิชาเดิม ๆ ซ้ำกันหลายหน เช่น ต้องเรียนวอลเลย์บอลตั้งแต่ในระดับประถมจนถึงมัธยมปลาย ซึ่งแม้ว่าจะเปลี่ยนโรงเรียนหรือครูสอนที่ไม่ใช่คนเดิม แต่กิจกรรมการเรียนการสอนก็จะคล้าย ๆ กัน ส่งผลทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายและไม่สนุกกับการเรียน ความสนใจหรือความตั้งใจในการเรียนของนักเรียนก็จะมีน้อยลง และมีผลต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ได้ง่ายมากขึ้น สอดคล้องกับที่ รัตนา เสงส์สวัสดิ์ (2556) ซึ่งสรุปปัญหาในการสอนพลศึกษาไว้ว่า การสอนพลศึกษาในแต่ละโรงเรียน วิชาเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความหลากหลายทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสได้เลือกเรียนตามความสนใจของตนเอง ส่วนมากจะเป็นการสอนในกิจกรรมหรือกีฬาเดิม ๆ ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

1.1.2 ลักษณะวิชาเป็นกิจกรรมกีฬามาก มีกิจกรรมการออกกำลังกายน้อย หลักสูตรพลศึกษาของแต่ละโรงเรียน โดยส่วนมากจะเน้นเปิดสอนในรายวิชากีฬาต่าง ๆ ตามความพร้อมของครูผู้สอนและของโรงเรียน เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล บาสเกตบอล แบดมินตัน หรือตะกร้อ เป็นต้น ในขณะที่รายวิชาที่เป็นกิจกรรมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพรูปแบบต่าง ๆ ที่จะสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงกับชีวิตประจำวันของนักเรียน เช่น เดินหรือวิ่งเพื่อสุขภาพ ปั่นจักรยาน แอโรบิก โยคะ ว่ายน้ำ ฯลฯ กลับไม่มีเปิดสอนให้กับนักเรียนหรือมีอยู่ในจำนวนที่น้อยมากทำให้นักเรียนจำนวนหนึ่งเกิดความเบื่อหน่ายและไม่ให้ความสนใจในการเรียนวิชาพลศึกษาที่เป็นรายวิชากีฬาเท่าที่ควร เพราะสนใจและต้องการเรียนกิจกรรมเพื่อสุขภาพอื่น ๆ มากกว่า ซึ่งก็ส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ในระหว่างการเรียนการสอนได้ง่าย

1.2 สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม (ร้อนเกินไป) การเรียนกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาสส่วนใหญ่จะเรียนในโรงพลศึกษาหรือสนามกีฬากลางแจ้ง ซึ่งบางช่วงเวลา เช่น ตอนกลางวัน เที่ยงหรือหลังเที่ยงอากาศจะร้อนมากกว่าช่วงอื่น ๆ ทำให้เหงื่อออกมากและเหนียวเร็ว นักเรียนส่วนใหญ่จึงไม่ชอบเรียนกลางแจ้ง สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาซึ่งพบว่า การเรียนพลศึกษาหรือกีฬาในช่วงเวลาที่อากาศร้อนอบอ้าว ทำให้นักเรียนเกิดความเหนื่อยล้าและอ่อนเพลียจากการเรียนได้ง่าย ความสนใจและความตั้งใจในการเรียนรู้หรือการทำกิจกรรมจะน้อยลง การจัดตารางเรียนกิจกรรมพล

ศึกษาจึงควรหลีกเลี่ยงช่วงเวลาที่ยากลำบาก (ประสิทธิ์ ปัทม. 2558; อุษากร พันธุ์วานิช. 2558)

1.3 จำนวนนักเรียนมาก/อุปกรณ์ไม่เพียงพอ การขาดแคลนสถานที่และอุปกรณ์ในการเรียนพลศึกษาเป็นปัญหาที่พบได้ทั่วไปเกือบทุกโรงเรียน เช่นเดียวกับปัญหาจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนที่มากเกินไป ทำให้ครูต้องสอนผู้เรียนกลุ่มใหญ่ภายใต้ข้อจำกัดด้านอุปกรณ์การเรียนที่ไม่เพียงพอ ส่งผลให้มีโอกาสเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาได้ง่าย โดยเฉพาะกับครูที่บริหารจัดการชั้นเรียนได้ไม่ดีพอ จะพบปัญหานักเรียนแสดงพฤติกรรมในระหว่างการเรียนการสอนเกิดขึ้นบ่อยครั้ง เช่น นักเรียนหลบหนีออกนอกชั้นเรียนในขณะที่ครูกำลังสอนเพื่อนกลุ่มอื่น หรือคุยกัน เล่นกันหรือแอบเล่นโทรศัพท์ในขณะที่รอใช้สนามหรืออุปกรณ์จากเพื่อน สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาซึ่งพบว่า ปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนพลศึกษาคือสถานที่และอุปกรณ์การเรียนที่ไม่เพียงพอ จนทำให้นักเรียนทำกิจกรรมได้ไม่เต็มที่ที่ต้องรอคอยสนามหรืออุปกรณ์ต่อจากเพื่อนคนอื่น ๆ ซึ่งส่งผลต่อโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน (ปริญญา นาชัยสิทธิ์. 2546; อุษากร พันธุ์วานิช. 2558) นอกจากนั้นชั้นเรียนพลศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนมากจนเกินไป คือมีจำนวนนักเรียนต่อครูหนึ่งคนเกินกว่า 25 คนขึ้นไป (1:25) การกำกับดูแลชั้นเรียนจะทำได้ยากมากขึ้น รวมทั้งการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนก็จะทำได้ไม่ทั่วถึง มีโอกาสเกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นได้ง่ายกว่าการสอนนักเรียนกลุ่มเล็ก (Lee; Keh; & Magill. 1993)

1.4 กฎ ระเบียบในการเรียนไม่ชัดเจน ครูที่ประสบปัญหานักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษาบ่อย ๆ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งมาจากการขาดกฎ ระเบียบที่ชัดเจนในการเรียนวิชาต่าง ๆ ทำให้นักเรียนไม่แน่ใจว่าพฤติกรรมใดบ้างที่ทำได้และพฤติกรรมอะไรบ้างที่ไม่ควรทำ ครูที่ประสบความสำเร็จในการสอนกิจกรรมพลศึกษาและกีฬาส่วนใหญ่จึงมีการนำเสนอกฎ ระเบียบและแนวปฏิบัติในช่วงสองสัปดาห์แรกของการเปิดภาคเรียน (Rink. 2006; Supaporn. 1998, 2000)

1.5 ครูสอนแบบคอมมานมากเกินไป (ครูเป็นศูนย์กลาง)

1.5.1-5.1.2 ขาดวิธีการสอน-นักเรียนได้รับฟีดแบคน้อย การสอนทักษะกีฬาหรือกิจกรรมการเคลื่อนไหวต่าง ๆ หากครูไม่ใช้คิวหรือใช้คิวได้ไม่ดีพอ จะส่งผลทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาได้หลายประการ เพราะนอกจากนักเรียนจะต้องฟังครูพูดอธิบายเนื้อหาต่าง ๆ แล้ว ยังส่งผลให้นักเรียนไม่เข้าใจและปฏิบัติทักษะหรือทำกิจกรรมที่เรียนไม่ได้ นอกจากนั้นยังจะส่งผลให้การให้ฟีดแบค (Feedback) ก็จะมีน้อยตามไปด้วยเพราะฟีดแบคแบบแก้ไข (Corrective Feedback) นั้น ให้ตามคิวการสอน (สาลี สุภาภรณ์. 2556; Lee; Keh; & Magill. 1993; Siedentop. 1991) ครูพลศึกษาจึงควรใช้วิธีการสอนในการอธิบายเนื้อหาของทักษะกีฬาต่าง ๆ

1.5.3 แบบฝึกไม่หลากหลาย/ไม่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน การสอนพลศึกษาส่วนใหญ่ครูจะเป็นผู้จัดเตรียมแบบฝึกทักษะหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนต้องทำเหมือน ๆ กัน โดยคาดหวังว่านักเรียนทุกคนจะเรียนรู้ได้ดีในกิจกรรมที่ครูเตรียมไว้ให้ แต่ในความเป็นจริงนักเรียนมีความแตกต่างกันไม่ว่าจะเรื่องของสมรรถภาพร่างกาย พื้นฐานการเคลื่อนไหวของแต่ละคน ตลอดจนความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ แบบฝึก/กิจกรรมจึงจำเป็นต้องมีความหลากหลายเพื่อตอบสนองในเรื่องความแตกต่างกันของผู้เรียน สอดคล้องกับนักพลศึกษาซึ่งกล่าวว่า การสอนที่ดีครูต้องสามารถนำเสนอกิจกรรมที่น่าสนใจ หลากหลายรูปแบบ ทำหายและเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน (Pangrazi; & Beighle. 2013; Siedentop. 1991)

1.5.4 นักเรียนทำกิจกรรมไม่ได้/ไม่สนุก การจัดแบบฝึกทักษะหรือกิจกรรมพลศึกษาที่ยากจนเกินไป ไม่ท้าทายความสามารถ ส่งผลให้นักเรียนปฏิบัติทักษะหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ได้หรือได้ไม่ดีเท่าที่ควร ความสนุกสนานในการเรียนก็จะลดลง และเมื่อความสนุกหายไปก็จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหลาย ๆ อย่างตามมา เช่น ขาดความสนใจในการเรียน ไม่มีความกระตือรือร้น หยุดทำกิจกรรม หรือออกไปนั่งคุยกันหรือเล่นกัน เป็นต้น ครูจึงต้องจัดกิจกรรมที่แปลกใหม่ ท้าทายความสามารถของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ความสนุกสนานเป็นวัตถุประสงค์ข้อหนึ่งซึ่งนักเรียนคาดหวังว่าจะได้รับการเรียนกิจกรรมพลศึกษา (วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2548ข; Supaporn; & Griffin. 1998)

1.5.5 ผู้เรียนต้องรอนาน (ขณะเรียนและสอบ) พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หลาย ๆ อย่าง เช่น คุยกันหรือเล่นกัน เล่นโทรศัพท์ วิ่งเล่นไปมา แกล้งเพื่อน หรืออื่น ๆ ส่วนใหญ่มักจะเกิดขึ้นในช่วงที่นักเรียนมีเวลาว่างหรือต้องรอคอยทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นเวลานาน ๆ เช่น ในช่วงที่นักเรียนต้องนั่งฟังครูพูดอธิบายนาน หรือระหว่างรอยต่อของกิจกรรมที่ขาดความต่อเนื่องจนเกิดการรอคอย หรือในช่วงที่ต้องรอคอยผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันสอบครั้งละ 2-3 คน ตามเลขที่ การออกแบบและนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความต่อเนื่อง (Pace of Teaching) และลดระยะเวลาในการถ่ายโยงกิจกรรม (Transition) ต่าง ๆ ให้สั้นลง จึงเป็นเรื่องที่ท้าทายความสามารถของครูพลศึกษาทุกคน เพราะถ้าครูทำได้ดี โอกาสที่นักเรียนจะแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ก็จะลดลง (Rink. 2006; Siedentop. 1991)

1.5.6 นักเรียนไม่ทำกิจกรรม/ไม่ให้ความร่วมมือ ความไม่พร้อมของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของร่างกายหรือจิตใจ หรือการเจ็บป่วย ไม่สนใจ ไม่อยากเรียน รวมไปถึงการไม่ให้ความร่วมมือกับครูเป็นสาเหตุหนึ่งทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้มาก ทั้งในชั้นเรียนทั่วไปและชั้นเรียนพลศึกษา การกำกับ ควบคุม ดูแลชั้นเรียนที่ดีช่วยทำให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดลงได้ระดับหนึ่ง นอกจากนั้นครูควรให้กำลังใจและสอนเรื่องของความรับผิดชอบควบคู่ไปกับการสอนกิจกรรมพลศึกษาเพื่อพัฒนาจิตสำนึกและวินัยของผู้เรียน โอกาสที่นักเรียนจะให้ความร่วมมือก็จะมีมากขึ้น (Graham; Holt/Hale; & Parker. 2003; Kulinna. 2008)

1.6 การประเมินผลเห็นการสอบทักษะมากไป กิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาที่เน้นการสอบทักษะมากเกินไปมักก่อให้เกิดปัญหาตามมาได้หลายประการ ทั้งนี้เพราะการสอบในแต่ละครั้งต้องใช้เวลาและส่งผลให้นักเรียนเกิดความเครียด อีกทั้งครูต้องเสียเวลาในการดูนักเรียนสอบครั้งละไม่กี่คนในขณะที่นักเรียนคนอื่น ๆ ขาดการดูแลหรือต้องรอคอยการสอบ ทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในช่วงเวลาดังกล่าว สอดคล้องกับนักพลศึกษาซึ่งกล่าวว่า ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ยังคงมีปัญหาในเรื่องการวัดและประเมินผลการสอนพลศึกษา (Rink. 2006; Siedentop. 1991)

2. แนวทางการเปลี่ยนแปลง/แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการเปลี่ยนแปลง/แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ประกอบด้วย (1) ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกวิชาเรียน (1.1 เปิดสอนรายวิชาที่หลากหลาย และ 1.2 เพิ่มวิชาออกกำลังกาย/ลดวิชากีฬาให้น้อยลง) (2) เรียนในร่มหรือช่วงเวลาที่ไม้อร้อนมาก (3) ลดจำนวนผู้เรียน/ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทน (4) มีกฎ ระเบียบที่ชัดเจนและมีบทลงโทษ (5) ใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้มากขึ้น (5.1 ใช้วิธีการสอน ไม่อธิบายนาน 5.2 ให้ฝึกแบบค่อยเป็นค่อยไป 5.3 มีแบบฝึกให้เลือก/เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน 5.4 ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ความสนใจจะเพิ่มขึ้น 5.5 ลดเวลาในการรอคอย/ให้ทำกิจกรรมระหว่างที่รอ และ 5.6 ดูแล กำกับชั้นเรียนให้ทั่วถึง) และ (6) ใช้วิธีประเมินผลที่หลากหลาย ลดการสอบทักษะลง ดังจะได้อภิปรายผลในแต่ละหัวข้อตามลำดับ

2.1 ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกวิชาเรียน

2.1.1-2.1.2 เปิดสอนรายวิชาที่หลากหลาย-เพิ่มวิชาออกกำลังกาย/ลดวิชากีฬาให้น้อยลง หลักสูตรพลศึกษาในแต่ละโรงเรียนสามารถเปิดสอนวิชากิจกรรมที่หลากหลาย โดยเฉพาะวิชาการออกกำลังเพื่อสุขภาพต่าง ๆ ควรเปิดสอนให้มากขึ้น และลดวิชากิจกรรมกีฬาให้น้อยลงเพราะนักเรียนส่วนใหญ่เรียนมาแล้วหรือเรียนหลายครั้ง ครูจึงควรสำรวจความต้องการและความสนใจของนักเรียนก่อนที่จะตัดสินใจเปิดสอนรายวิชาต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ในกิจกรรมใหม่ ๆ ซึ่งอยู่ในความสนใจของผู้เรียน โอกาสที่นักเรียนจะให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมก็มีมากขึ้น (สาลี สุภามรรณ. 2554; Cothran; Kulinna; & Garrahy. 2009; Kulinna. 2008)

2.2 เรียนในร่มหรือช่วงเวลาที่ไม้อร้อนมาก กิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษาหรือกีฬา ควรจัดตารางเรียนให้อยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสม โดยเฉพาะในการเรียนกีฬาหรือกิจกรรมกลางแจ้ง ควรหลีกเลี่ยงการจัดเวลาเรียนในช่วงใกล้เที่ยงวันซึ่งมีสภาพอากาศร้อนเกินไป ไม่เหมาะแก่การเรียน หรือควรปรับเปลี่ยนสถานที่ให้เรียนในร่มซึ่งอากาศไม่ร้อนมาก จะช่วยให้นักเรียนไม่เหนื่อยล้าเร็วจากความร้อนและมีสมาธิกับเรียนได้ดีขึ้น ช่วยลดโอกาสเกิดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ได้ในระดับหนึ่ง สอดคล้องกับที่นักพลศึกษาหลายคนอธิบายไว้ว่า การจัดตาราง

เรียนวิชาพลศึกษาควรคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น วัยของผู้เรียน ระยะเวลาในการเรียน และช่วงเวลาในการเรียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้ประโยชน์จากการเรียนอย่างเต็มที่ (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. 2533; Mosston; & Ashworth. 1994; Pangrazi; & Beighle. 2013)

2.3 ลดจำนวนผู้เรียน/ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทน ชั้นเรียนพลศึกษาที่จำนวนนักเรียนไม่มากจนเกินไป จะช่วยให้ปัญหาต่าง ๆ รวมถึงปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนเกิดขึ้นน้อยลงได้ เพราะการลดจำนวนนักเรียนให้อยู่ในอัตราที่ครูสามารถกำกับดูแลชั้นเรียนได้อย่างทั่วถึง ประสิทธิภาพในการสอนและการจัดการชั้นเรียนก็จะเพิ่มขึ้น นักเรียนก็จะมีโอกาสได้ทำกิจกรรมและเรียนรู้ได้ดีมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมามีพบว่า อัตราส่วนของครูและจำนวนผู้เรียนที่ไม่มากจนเกินไปจะช่วยให้ครูสามารถควบคุมชั้นเรียนได้ดีและมีการให้ฟีดแบคได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการฟีดแบคแบบแก้ไข (Corrective Feedback) มีส่วนสำคัญในการช่วยปรับปรุงทักษะการเคลื่อนไหวให้ถูกต้องมากขึ้น ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการและประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ (Graham; Holt/Hale; & Parker. 2003; Lee; Keh; & Magill. 1993; Pangrazi; & Beighle. 2013) นอกจากนี้ ครูพลศึกษาต้องหาวิธีแก้ไขปัญหาลดอุปกรณ์และสถานที่เรียนที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยการจัดอุปกรณ์อื่นทดแทนหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจำนวนอุปกรณ์ที่มีอยู่และสภาพความต้องการของนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้มีการฝึกโดยทั่วถึงกันและได้สนุกไปพร้อม ๆ กัน พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ก็จะน้อยลงเมื่อทุกคนได้ทำกิจกรรมและไม่ต้องรอคอยอุปกรณ์หรือสนามกีฬา สอดคล้องกับที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548ข) กล่าวว่า การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่จะได้ผลดีและมีประสิทธิภาพนั้น สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต้องมีความพร้อมสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบของครูที่จะต้องบริหารจัดการอุปกรณ์การเรียนการสอนให้พร้อมสำหรับการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ

2.4 มีกฎ ระเบียบที่ชัดเจนและมีบทลงโทษ ชั้นเรียนพลศึกษาที่มีการกำหนดกฎ ระเบียบของชั้นเรียนไว้อย่างชัดเจนจะช่วยลดโอกาสเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ได้อย่างมาก การมีกฎ ระเบียบและบทลงโทษที่ดีจะช่วยให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในการเรียนมากขึ้น ช่วยให้ทุกคนสามารถวิเคราะห์ได้ว่าพฤติกรรมใดบ้างที่ควรทำหรือไม่ควรทำ มีความระมัดระวังตนเองในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ มากขึ้น และช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างรวดเร็วมากขึ้นด้วย โอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนการสอนก็จะมีมากขึ้น สอดคล้องกับที่มีนักพลศึกษาได้อธิบายไว้ว่า ครูพลศึกษาควรให้ความสำคัญกับการเริ่มต้นในการสอนชั่วโมงแรก โดยการทำข้อตกลงร่วมกันกับนักเรียนในเรื่องเกี่ยวกับกฎ ระเบียบและแนวปฏิบัติในการเรียน (Rules & Routines) โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบต่าง ๆ เพื่อเป็นการปูพื้นฐานที่ดีด้านระเบียบวินัยในชั้นเรียน อันจะช่วยแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนเกิดน้อยลง การสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียนก็จะรวดเร็วและสำเร็จได้ง่าย (ศศิธร ชันติธรากร. 2551; สาลี สุภาภรณ์. 2555; Ishee; & James. 2004; Jenkins; & Veal. 2002)

2.5 ใช้วิธีสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้มากขึ้น

2.5.1 ใช้วิธีการสอน ไม่อธิบายนาน การสอนพลศึกษาที่ใช้คิว (Cue) ช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติทักษะและเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการช่วยลดขั้นตอนการอธิบายของครูให้สั้นลง ไม่ต้องอธิบายเนื้อหาหรือทักษะต่าง ๆ ด้วยประโยคยาว ๆ นักเรียนก็ไม่ต้องรอคอยครูพูดอธิบายเป็นเวลานาน ๆ และมีเวลาในการฝึกทักษะหรือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น โอกาสที่จะเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ก็จะน้อยลง สอดคล้องกับที่นักพลศึกษาหลายคนได้อธิบายไว้ว่า คิว (Cue) มีความสำคัญมากในการสอนพลศึกษาและกีฬา ครูพลศึกษาที่อธิบายเนื้อหาหรือทักษะต่าง ๆ โดยการใช้คิวซึ่งเป็นคำหรือวลีสั้น ๆ จะช่วยให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์และเข้าใจขั้นตอนของการปฏิบัติทักษะได้อย่างถูกต้อง สามารถจดจำและเรียนรู้ทักษะกีฬาได้อย่างรวดเร็วกว่าครูพลศึกษาที่สอนด้วยการให้พูดบรรยายรายละเอียดของทักษะนั้นให้มากที่สุด อีกทั้งยังช่วยลดเวลาในการนั่งหรือยืนฟังครูอธิบายยืดเยื้อยาวนาน (Mosston; & Ashworth. 1994; Rink. 2006; Siedentop. 1991)

2.5.2 ให้ฟีดแบคให้มากขึ้น การให้ข้อมูลย้อนกลับหรือให้ฟีดแบค (Feedback) มีความสำคัญมากสำหรับการสอนกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬา การให้ฟีดแบคที่ดีและทั่วถึงแก่นักเรียนทุกคน มีส่วนช่วยให้นักเรียนแต่ละคนทราบว่าตนเองต้องทำอะไรบ้างจึงจะสามารถปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง และเมื่อนักเรียนเกิดพัฒนาการและสามารถเรียนรู้ได้ดี ความตั้งใจและความสนใจในการเรียนก็จะมากขึ้น พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ก็จะเกิดขึ้นน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาที่พบว่า การสอนพลศึกษาที่ครูให้ฟีดแบค (Feedback) ที่ดีเป็นระยะ ๆ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม สามารถช่วยให้นักเรียนปฏิบัติทักษะหรือทำกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง (เจริญ กระบวนรัตน์; และสาลิ สุภาภรณ์. 2557; อุษากร พันธุ์วานิช. 2558) นอกจากนี้ การให้ข้อมูลย้อนกลับแบบแก้ไข (Corrective Feedback) ที่มีความต่อเนื่องโดยตรงกับการสอนโดยการคิว (Cue) จะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในความสัมพันธ์และทราบว่าต้องทำอะไรถึงจะสามารถปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวได้อย่างถูกต้อง (วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2548ก; สาลิ สุภาภรณ์. 2543, 2554; Lee; Keh; & Magill. 1993; Siedentop. 1991)

2.5.3 มีแบบฝึกให้เลือก/เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน การสอนพลศึกษาที่มีแบบฝึกหรือกิจกรรมที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคนได้เข้าร่วมในกิจกรรมที่เหมาะสมกับพื้นฐานความสามารถในการเรียนรู้หรือตามความสนใจของตนเอง จะช่วยให้นักเรียนตั้งใจและให้ความร่วมมือในการเรียนเพิ่มมากขึ้น เป็นการช่วยลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ให้น้อยลงได้ สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาซึ่งพบว่า นักเรียนชอบเรียนและเรียนรู้ได้ดีในการเรียนพลศึกษาที่มีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย โดยเฉพาะกิจกรรมที่มีความสนุกสนานและท้าทายกับความสามารถของนักเรียน จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและสนุกไปกับการเรียนมากขึ้น (อุษากร พันธุ์วานิช. 2558; Garn; & Cothran. 2006) ดังนั้น การสอนพลศึกษาที่ดีจึงไม่ควรใช้เพียงวิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือเป็นการเรียนรูปแบบเดิม ๆ แต่ควรมีการปรับเปลี่ยนให้มีความหลากหลาย

ของกิจกรรมหรือแบบฝึก ให้สอดคล้องกับระดับความสามารถและความสนใจของนักเรียน (วาสนา คุณาภิสิทธิ์. 2533; Rink. 2006)

2.5.4 ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ความสนุกจะเพิ่มขึ้น
นักเรียนทุกคนจะมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการเรียนมากขึ้น เมื่อสามารถทำกิจกรรมหรือปฏิบัติทักษะได้ดี กิจกรรมหรือแบบฝึกใด ๆ ในวิชาพลศึกษาที่ออกแบบให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ พร้อมกับสนับสนุนให้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมโดยที่ไม่ง่ายหรือไม่ยากจนเกินไป จะช่วยให้นักเรียนมีความสนุกสนานและให้ความสนใจ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม โอกาสที่จะเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ขึ้นในชั้นเรียนก็จะน้อยลง สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาซึ่งพบว่า ความสนุกสนานเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนการสอนพลศึกษา ความสนุกในการเรียนจะเพิ่มมากขึ้นในคาบเรียนที่นักเรียนประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมหรือสามารถปฏิบัติทักษะได้ดี ไม่ว่าจะเป็นการสอนด้วยวิธีใดก็ตาม (สาลี สุภาภรณ์. 2556; Supaporn; & Griffin. 1998)

2.5.5 ลดเวลาในการรอคอย/ให้ทำกิจกรรมระหว่างที่รอ การสอนพลศึกษาที่ครูเตรียมกิจกรรมให้นักเรียนทำอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา จะมีโอกาสเกิดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้น้อยกว่าชั้นเรียนที่นักเรียนต้องรอคอยหรือมีเวลาว่างนาน ๆ ดังนั้น ครูพลศึกษาจึงต้องเตรียมแบบฝึกหรือกิจกรรมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมพร้อม ๆ กันอยู่เสมอ ให้นักเรียนทุกคนได้เคลื่อนไหวหรือมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนทำอย่างต่อเนื่อง ลดเวลาที่ให้นักเรียนต้องรอคอยหรือมีเวลาว่างนาน ๆ เช่น นั่งฟังครูอธิบายยาวนาน หรือรอคอยทำกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับที่ รังก์ (Rink. 2006) อธิบายว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ของนักเรียนจะเกิดขึ้นได้น้อยมากในชั้นเรียนพลศึกษาที่กิจกรรมหรือแบบฝึกต่าง ๆ มีความต่อเนื่องและรวดเร็ว รวมทั้งเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมหรือได้ทำไปพร้อม ๆ กัน

2.5.6 ดูแล กำกับชั้นเรียนให้ทั่วถึง ชั้นเรียนพลศึกษาที่มีครูคอยกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดจะมีปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นน้อยกว่าชั้นเรียนที่ถูกปล่อยปละละเลย ครูพลศึกษาที่มีความตั้งใจดูแลชั้นเรียนของตนเอง คอยตักเตือนหรือให้คำชี้แนะนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ ระหว่างการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เคร่งครัดและจริงจังในกฎระเบียบของชั้นเรียน รวมทั้งพร้อมที่จะแก้ไขปัญหาทันทีที่มีนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ จะช่วยให้นักเรียนมีความเกรงใจ พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือในการเรียนหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น ครูจึงต้องคอยดูแลชั้นเรียน และการให้ฟีดแบ็กก็ถือเป็นวิธีการในการควบคุม ดูแลชั้นเรียนรูปแบบหนึ่งด้วย (Graham; Holt/Hale; & Parker. 2003; Pangrazi; & Beighle. 2013)

2.6 ใช้วิธีประเมินผลที่หลากหลาย ลดการสอบทักษะลง การวัดและประเมินผล การเรียนในกิจกรรมพลศึกษาสามารถทำได้ในหลายรูปแบบ การเลือกใช้วิธีการสอบให้มีความหลากหลายให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องไปกับวิธีการสอน ไม่ควรมุ่งเน้นไปที่การสอบและสอบทักษะทางกีฬามากเกินไป จะช่วยให้นักเรียนไม่เกิดความเครียด ไม่เบื่อหน่ายและมีกำลังใจในการ

เรียนการสอนมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการช่วยเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมของนักเรียนและลดเวลาในการรอคอยกันในระหว่างการสอบ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ก็เกิดขึ้นน้อยลง สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาซึ่งพบว่า การสอบวิชาพลศึกษาควรมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง โดยควรคำนึงถึงความรู้และความสามารถของนักเรียนที่แตกต่างกัน (Rink. 2006) ทั้งนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบการแยกสอบรายทักษะ แต่ชอบการสอบที่มีการผสมผสานไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือในขณะที่เล่นเกม เช่น การสอนแบบแทคติคอลที่การสอบจะสอดคล้องไปกับวิธีการสอน คือจะเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้แทคติคต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาในแต่ละสถานการณ์ของเกม ที่เปลี่ยนแปลงไปตามคู่ต่อสู้หรือเหตุการณ์ และทำการวัดผลการเรียนไปในขณะที่ผู้เรียนกำลังเล่นเกม นั้น ๆ (สาลี สุภาภรณ์. 2556, 2553; Griffin. et. al. 2001; Ishee; & James. 2004)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษานี้มีเป็นประเด็นที่น่าสนใจจากมุมมองของนักเรียนหลายประการ ซึ่งช่วยให้ครูพลศึกษาเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนได้หลากหลายแง่มุมมากขึ้น เพราะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนทั้งระบบ ข้อค้นพบ เช่น การสอนโดยใช้คิวและการให้ฟีดแบคให้มากขึ้น การเพิ่มรายวิชาหรือกิจกรรมให้หลากหลาย สอดคล้องกับผู้เรียนมากขึ้น ลดเวลาการรอคอยในกิจกรรมต่าง ๆ การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายไม่เน้นทักษะมากเกินไป รวมไปถึงการให้ความสำคัญเกี่ยวกับกฎ ระเบียบในชั้นเรียน หากครูพลศึกษาสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน จะช่วยป้องกันและลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ในระดับหนึ่ง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษา ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาและระดับอุดมศึกษา
2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนพลศึกษา ที่สอนโดยนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528). การศึกษาบุคคลเป็นรายกรณี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กรมสามัญศึกษา. (2539). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา ฉบับผู้บริหาร. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. (2532). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กุญชรี้ คำชาย. (2551). การจัดการชั้นเรียนแบบสร้างสรรค์. นนทบุรี: เพิร์นข้าหลวง พรินต์ติ้งแอนด์พับบลิชชิง.
- กุลนิษฐ์ชา รานอก. (2554). ทำการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการชั้นเรียนของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. ปรินูญานิพนธ์ ค.ม. (สาขาหลักสูตรและการสอน). นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ถ่ายเอกสาร.
- ฉันทิ ธาตุทอง. (2552). การจัดการชั้นเรียน ห้องเรียนแห่งความสุข. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- เจริญ กระบวนรัตน์; และ สาลี สุภาภรณ์. (2557). ผลการออกกำลังกายด้วยยางยืด ตารางเก้าช่อง และการยืดกล้ามเนื้อที่มีต่อสุขภาพ. วารสารคณะพลศึกษา. 17(2): 46-62.
- ชุมพล สอปัญญา. (2535). ผลของการดำเนินเสียงดังและดำเนินเสียงนุ่มนวลกับการชมเชยเสียงดังและชมเชยเสียงนุ่มนวล เพื่อลดพฤติกรรมรบกวนเพื่อนขณะเรียน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โชษิตา เรืองสุข. (2553). ผลการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาตนเองของนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาหลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ตรีชฎา บุญชะโด. (2548). การลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนด้วยการเสริมแรงทางบวกแบบหลักของฟรีแมค ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาจิตวิทยาให้คำปรึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพย์กมล บุญภักดี. (2547). การศึกษาการใช้กิจกรรมศิลปะกับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นภดล นิลเสถียร. (2525). ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ ทักษะทางกีฬา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินูญานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- นิภา แก่นอาสา. (2554). สภาพและปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. ปรินิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ถ่ายเอกสาร.
- ประณต คำจิม. (2549). ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้และการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วารสารพฤติกรรมศาสตร์. 12(1): 72-93.
- ประดิษฐ์ อุปมัย. (2523). การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้. (เอกสารประกอบการสอน วิชา ระบบการเรียนการสอน หน่วยที่ 1-5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- ประสิทธิ์ ปิปปุ. (2558). สภาพปัญหาและประสบการณ์ในการเรียนวิชาว่ายน้ำของนิสิตปริญญาตรี. วารสารคณะพลศึกษา. 18(2): 69-78.
- ปริญญา นาสัยสิทธิ์. (2546). สภาพปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2546. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปิยศรี บวรธนาสาร. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนเอกชนชายล้วนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (สาขาจิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- พรเพ็ญ สุวรรณเดชา. (2533). ปฏิสัมพันธ์ทางวาทะกับการเรียนการสอน. วารสารศึกษาศาสตร์. 6 (15-16): 13-16.
- พรรณิ ชูชัย. (2522). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: วรุณการพิมพ์.
- มาลินี จุฑะธ. (2539). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.
- รัตนา เสงส์สวัสดิ์. (2556). พฤติกรรมการสอนพลศึกษา 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รัตนภรณ์ อัครธรรมรัตน์. (2536). ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน. วารสารศึกษาศาสตร์. 16: 33-3.
- รุ่งทิวา จักรกร. (2526). การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลัดดา บุญทรง. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดบรรยากาศในห้องเรียนกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการประถมศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2548ก). รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ วิธีสอนและการวัดเพื่อประเมินผลทางพลศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2548ข). หลักและวิธีสอนพลศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- วาสนา คุณาภิกสิทธิ์. (2533). หลักสูตรพลศึกษากับองค์ประกอบของการนำไปใช้. วารสารสุขศึกษา พลศึกษาและสันตนาการ. 16(1): 24-29.
- วาสนา คุณาภิกสิทธิ์. (2542). รูปแบบการสอนและการเรียนรู้ในวิชาพลศึกษา. วารสารคณะ พลศึกษา. 2: 20-35.
- วิเชียร สิงห์ปรีชา. (2528). ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนการสอนพลศึกษาทั่วไป ของ นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ปรินิพนธ์ วท.ม. (สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิธร ชันติธรางกูล. (2551). การจัดการชั้นเรียนของครูมืออาชีพ. วารสารครุศาสตร์. 1(2): 1-19.
- สมพร สุทัศน์ย์. (2541). จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สันติ บุญภิรมณ์. (2557). การบริหารจัดการในห้องเรียน. กรุงเทพฯ: ทริปเฟลด์ เอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- สาลี สุภาภรณ์. (2543). ชีวกลศาสตร์การกีฬากับการสอน. วารสารคณะพลศึกษา. 2: 43-52.
- สาลี สุภาภรณ์. (2550). วิจัยเชิงคุณภาพทางพลศึกษาและกีฬา. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- สาลี สุภาภรณ์. (2554). การวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับคอร์สโยคะตามความต้องการของนิสิตปริญญาตรี. วารสารคณะพลศึกษา. 14(พิเศษ): 151-165.
- สาลี สุภาภรณ์. (2555). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้และประเมินผลทางพลศึกษา. (เอกสารประกอบการเรียนวิชา พลบ 721). กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สาลี สุภาภรณ์. (2556). ผลกระทบของการสอนเทนนิสด้วยวิธีสอนแบบแทคติคอลและการสอนแบบ โดยตรง. วารสารคณะพลศึกษา. 16(1): 20-34.
- สาลี สุภาภรณ์. (2558). ประสบการณ์ในการเรียนวิชาวิทยาการการสอนของนิสิตวิทยาศาสตร์การกีฬา. วารสารคณะพลศึกษา. 18(1): 42-56.
- สำนักการศึกษา. (2552). การปรับพฤติกรรมนักเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักพระพุทธศาสนา แห่งชาติ.
- อัจฉรา วิไลหงษ์. (2545). การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการปรับสัณใหม่เพื่อลด พฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวรณวิทย์ เขต คลองเตย กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (สาขาจิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัญชลี ดงเรืองศรี. (2545). การศึกษาผลการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวชั้นเรียนโดยใช้เทคนิคควบคุม ตนเอง เทคนิคเบี่ยงเบนการและเทคนิคเบี่ยงเบนการควบคุมการเสริมแรงทางสังคม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (สาขาจิตวิทยาการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). หลักการสอน. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรีนติ้ง เฮ้าส์.

- อุษากร พันธุ์วานิช. (2558). การเรียนวิชามิมนาสติกตามการรับรู้ของผู้เรียน. *วารสารคณะพลศึกษา*. 18(1): 27-41.
- Borich, G. D. (1988). *Effective Teaching Method*. Toronto: Merrill, Publishing Company.
- Carlson, T. (1994). Why Student Hate, Tolerate, or Love Gym: A Study of Attitude Formation and Associated Behaviors in Physical Education. *Dissertation Abstracts International*, 55: 502A.
- Cothran, D. J.; & Kulinna, P. H. (2006). Students' Perspectives on Direct, Peer, and Inquiry Teaching Strategies. *Journal of Teaching in Physical Education*. 25(1): 166-181.
- Cothran, D. J.; & Kulinna, P. H. (2007). Students' Reports of Misbehavior in Physical Education. *Research Quarterly for Exercise and Sport*. 78: 216-224.
- Cothran, D. J.; Kulinna, P. H.; & Garrahy, D. A. (2009). Attributions for and Consequences of Student Misbehavior. *Physical Education and Sport Pedagogy*. 14(2): 155-167.
- Doyle, W. (1986). *Classroom Organization and Management*. In M. C. Wittrock (Ed.), *Handbook of Research on Teaching* (pp. 329-431). New York: Macmillan.
- Eby, J. W. (1998). *Reflective Planning, Teaching and Evaluation K1-2*. (2nd ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Fernandez-Balboa, J. M. (1991). Physical Education Student Teachers' Reflections, Beliefs, and Actions Regarding Pupil Misbehavior. *Journal of Teaching in Physical Education*. 11: 59-79.
- Garn, A. C.; & Cothran, D. (2006). The Fun Factor in Physical Education. *Journal of Teaching in Physical Education*. 25: 281-297.
- Gollahur, D. (1985). Toward Positive Discipline in the Gymnasium. *The Physical Educator*. 42(1): 14-17.
- Goyette, R.; Dore, R.; & Dion, E. (2000). Pupils' Misbehavior and the Reactions and Causal Attributions of Physical Education Student Teachers: A Sequential Analysis. *Journal of Teaching in Physical Education*. 20: 3-14.
- Graham, G.; Holt/Hale, S. A.; & Parker, M. (2003). *Children Moving: A Reflective Approach to Teaching Physical Education*. 5th Ed. Mountain View, CA: Mayfield.
- Griffin, L. L.; et al. (2001). Middle School Students' Conception of Soccer: Their Solution to Tactical Problems. *Journal of Teaching in Physical Education*. 20: 324-340.
- Hansell, S.; & Mechanic, D. (1990). *Parent and Peer Effects on Adolescent Health Behavior, in Health Hazards in Adolescence*. P.43-66. K. Hurrelmann and F. Losel eds. New York: Walter de Gruyter.

- Hellison, D. (1984). *Goals and Strategies for Teaching Physical Education*. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Irene, T. H. (2004). A Comparison of Australian and Chinese Teachers' Attributions for Student Problem Behaviors. *Educational Psychology*. 24(3): 375-391.
- Ishee J. H.; & James A. R. (2004). Perceptions of Misbehavior in Middle School Physical Education. *Journal of Physical Education, Recreation and Dance*. 75(1): 9.
- Jenkins, J. M.; & Veal, M. L. (2002). Pre-service Teachers' PCK Development during Peer Coaching. *Journal of Teaching in Physical Education*. 22(1): 49-68.
- King, A.; & Coles, B. (1997). *The Health of Canada's Youth*. Ottawa: Health Canada. Canadian Fitness and Lifestyle Research Institute.
- Kulinna, P. H. (2008). Teachers' Attributions and Strategies for Student Misbehavior. *Journal of Classroom Interaction*. 42(2): 21-30.
- Kulinna, P. H.; Cothran, D. J.; & Regualos, R. (2006). Teachers Report of Student Misbehavior in Physical Education. *Research Quarterly for Exercise and Sport*. 77(1): 32-40.
- Lee, A. M.; Keh, N. C.; & Magill, R. A. (1993). Instructional Effects of Teaching Feedback in Physical Education. *Journal of Teaching in Physical Education*. 12(2): 228-243.
- Louck, K. (1993). *Misbehavior in Elementary Physical Education as a Predictor of Self-Concept*. Unpublished master degree dissertation, Texas Woman's University.
- Luis, R. E.; et al. (2012). Behaviors That Disturb the Educational Environment in Physical Education Classes. *Revista Internacional de Medicina y Ciencias de la Actividad Fisica y el Deporte*. 12(47): 459-472.
- McCormack, A. (1997). Classroom Management Problems, Strategies and Influence in Physical Education. *European Physical Education Review*. 3: 102-115.
- Mosston, M.; & Ashworth, S. (1994). *Teaching Physical Education*. 3th ed. Columbus, OH: Merrill Publishing.
- O'Sullivan, M.; & Dyson, B. (1994). Rules, Routines, and Expectations of 11 High School Physical Education Teachers. *Journal of Teaching in Physical Education*. 13(4): 361-374.
- Oliveira, M. T. M.; & Graca, A. (2013). Teachers Procedures Related to Student Misbehavior in the Physical Education Lesson. *Millenium*, 45: 9-24.
- Ozben, S. (2010). Teachers' Strategies to Cope with Student Misbehavior. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 2(2): 587-594.

- Pangrazi, R. P.; & Beighle, A. (2013). *Dynamic Physical Education for Elementary School Children*. 17th ed. Glenview, IL: Person Education.
- Rachel, C. F. S. (2014). Teachers' and Students' Causal Explanations for Classroom Misbehavior: Similarities and Differences. *World Academy of Science, Engineering and Technology International Journal of Social, Human Science and Engineering*, 8(2): 57-63.
- Rachel, C. F. S.; & Daniel, T. L. S. (2012). Classroom Misbehavior in the Eyes of Student: A Qualitative Study. *The Scientific World Journal*.
- Rink, J. (2006). *Teaching Physical Education for Learning*. 5th ed. Boston, MA: McGraw-Hill.
- Siedentop, D. (1991). *Developing Teaching Skills in Physical Education*. Mountain Views: CA. Mayfield.
- Supaporn, S. (1998). *Middle School Student Perspectives about Misbehavior in Physical Education Classes*. Unpublished doctoral dissertation, University of Massachusetts, Amherst.
- Supaporn, S. (2000). High School Students' Perspective about Misbehavior. *The Physical Educator*. 57(3): 124-135.
- Supaporn, S.; & Griffin, L. (1998). Undergraduate Students Report their Meaning and Experiences of Having Fun in Physical Education. *The Physical Educator*. 55: 57-67.
- Supaporn, S.; Dodds, P.; & Griffin, L. (2003). An Ecological Analysis of Middle School Misbehavior Through Student and Teacher Perspectives. *Journal of Teaching in Physical Education*. 22: 328-349.
- Tousignant, M.; & Siedentop, D. (1983). A Qualitative Analysis of Task Structures in Required Secondary Physical Education Classes. *Journal of Teaching in Physical Education*. 3: 47-57.
- Vogler, E.; & Bishop, P. (1990). Management of Disruptive Behavior in Physical Education. *The Physical Educator*. 47: 16-26.
- Yuan, X.; & Che, L. (2012). How to Deal with Student Misbehavior in the Classroom. *Journal of Education and Developmental Psychology*. 2(1): 143-150.
- Yoncalik, O. (2010). Students' Misbehavior in Physical Education Lesson: A Sample from Turkey. *Electronic Journal of Research Educational Psychology*. 8(1): 59-86.

ภาคผนวก

หนังสือแสดงความยินยอมผู้ปกครอง (การศึกษาระยะที่ 1)

ข้าพเจ้า นายระพีพัฒน์ เดือนเพ็ญศรี อาจารย์สอนพลศึกษา โรงเรียนสาริต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา และเป็นนิสิตระดับปริญญาเอกสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนในโรงเรียน ..... เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนพลศึกษา และนำผลการศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาการสอนของตนเอง ตลอดจนนำไปเผยแพร่ในรูปของบทความหรือบทความวิจัยในและต่างประเทศ เพื่อให้ครูสอนพลศึกษาได้มีโอกาสนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ข้าพเจ้าขออนุญาตให้นักเรียนในการปกครองของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ โดยข้าพเจ้าจะเข้าไปสังเกตการเรียนการสอนในชั้นเรียนพลศึกษาของนักเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 รวม 4-5 ครั้ง ซึ่งได้รับอนุญาตจากผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน และให้นักเรียนเขียนหรือพูดเพื่อตอบแบบบรรยายเหตุการณ์ 1 ครั้ง ใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที โดยจะทำการนัดหมายในช่วงเวลาที่นักเรียนสะดวกเพื่อไม่ให้เป็นการรบกวน หรือขัดขวางการเรียนการสอนในวิชาพลศึกษาของนักเรียน

ข้าพเจ้าจะนำเสนอข้อมูลที่ได้ในรูปข้อสรุปของกลุ่ม ในส่วนของชื่อ ภาพถ่าย หรือข้อมูลส่วนบุคคลของตัวนักเรียนจะไม่ได้รับการเปิดเผย แต่จะใช้ชื่อสมมุติแทน รวมทั้ง ข้าพเจ้าจะไม่นำข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลใด ๆ ของนักเรียนไปเผยแพร่หรือสนทนากับบุคคลอื่น ๆ

การเข้าร่วมในศึกษานี้เป็นความสมัครใจ ไม่มีค่าตอบแทนให้นักเรียนและไม่ว่านักเรียนจะเข้าร่วมในงานศึกษานี้หรือไม่ก็ตาม จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการเรียนหรือการได้เกรดวิชาพลศึกษาของนักเรียน ในระหว่างที่ทำการศึกษา หากนักเรียนต้องการถอนตัวออกจากการเป็นกลุ่มตัวอย่างก็สามารถทำได้ แม้ว่าการศึกษายังไม่สิ้นสุดก็ตาม หากท่านสงสัยหรือต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม ติดต่อข้าพเจ้าได้ที่หมายเลข..... หรือส่งข้อความ e-mail ได้ที่ rapeepat@buu.ac.th หรือสอบถามได้ที่ รศ.ดร.สาส์ สุภาภรณ์ อาจารย์ประจำคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของข้าพเจ้า ได้ที่หมายเลข.....

หากท่านยินดีให้นักเรียนในการปกครองของท่านเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ กรุณาลงลายมือชื่อเพื่อแสดงความยินยอมในช่องว่างที่เว้นไว้ให้ และขอขอบคุณท่านผู้ปกครองเป็นอย่างสูงที่ได้อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมในการศึกษานี้

ลงชื่อตัวบรรจง .....ผู้ปกครองของนักเรียนชื่อ.....
หมายเลขโทรศัพท์.....วันที่.....
ลงชื่อผู้วิจัย ..... (นายระพีพัฒน์ เดือนเพ็ญศรี)

หนังสือแสดงความยินยอมผู้ปกครอง (การศึกษาระยะที่ 2)

ข้าพเจ้า นายระพีพัฒน์ เดือนเพ็ญศรี อาจารย์สอนพลศึกษา โรงเรียนสาริต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา และเป็นนิสิตระดับปริญญาเอกสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาพลศึกษาของนักเรียนในโรงเรียน ..... เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนพลศึกษา และนำผลการศึกษาไปพัฒนาการสอนของตนเอง ตลอดจนนำไปเผยแพร่ในรูปของบทความหรือบทความวิจัย ทั้งในและต่างประเทศ

ข้าพเจ้าขออนุญาตให้นักเรียนในการปกครองของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ โดยข้าพเจ้าขออนุญาตจากผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน เพื่อเข้าสังเกตการเรียนการสอนในชั้นเรียน พลศึกษาของนักเรียนรวม 4-5 ครั้ง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โดยขอให้นักเรียนถ่ายภาพจริงหรือภาพจำลองเกี่ยวกับพฤติกรรมเรียนพลศึกษาที่นักเรียนจำได้ 10 ภาพ จากนั้นนัดหมายนักเรียนในช่วงเวลาที่นักเรียนสะดวกและไม่รบกวนการเรียนวิชาพลศึกษา เพื่อสัมภาษณ์ด้วยภาพ 1 ครั้ง และไม่ใช่ภาพอีก 1 ครั้ง ใช้เวลาประมาณ 20-30 นาที

ข้าพเจ้าจะนำเสนอข้อมูลในรูปข้อสรุปของกลุ่ม ชื่อ ภาพถ่าย หรือข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนจะไม่ได้รับการเปิดเผย แต่จะใช้ชื่อสมมุติแทน ข้าพเจ้าจะไม่นำข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลใด ๆ ของนักเรียนไปเผยแพร่หรือสนทนากับบุคคลอื่น

การเข้าร่วมในศึกษานี้เป็นความสมัครใจ ไม่มีค่าตอบแทนให้นักเรียนและไม่ว่านักเรียนจะเข้าร่วมในงานศึกษานี้หรือไม่ก็ตาม จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการเรียนหรือการได้เกรดวิชา พลศึกษาของนักเรียน ในระหว่างที่ทำการศึกษา หากนักเรียนต้องการถอนตัวออกจากการเป็นกลุ่มตัวอย่างก็สามารถทำได้ แม้ว่าการศึกษายังไม่สิ้นสุดก็ตาม หากท่านสงสัยหรือต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม ติดต่อข้าพเจ้าได้ที่หมายเลข..... หรือส่งข้อความ e-mail ได้ที่ rapeepat@buu.ac.th หรือสอบถามได้ที่ รศ.ดร.สาส์น สุภาภรณ์ อาจารย์ประจำคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของข้าพเจ้า ได้ที่หมายเลข.....

หากท่านยินดีให้นักเรียนในการปกครองของท่านเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ กรุณาลงลายมือชื่อเพื่อแสดงความยินยอมในช่องว่างที่เว้นไว้ให้ และขอขอบคุณท่านผู้ปกครองเป็นอย่างสูงที่ได้อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมในการศึกษานี้

ลงชื่อตัวบรรจง .....ผู้ปกครองของนักเรียนชื่อ.....
หมายเลขโทรศัพท์.....วันที่.....
ลงชื่อผู้วิจัย ..... (นายระพีพัฒน์ เดือนเพ็ญศรี)

ภาคผนวก ข

แบบบรรยายเหตุการณ์สำคัญ (Critical Incident)

แบบบรรยายเหตุการณ์สำคัญวันที่ชั้นเรียนพลศึกษา มีนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์/พฤติกรรมที่เป็นปัญหา

นักเรียน ( ) ชาย ( ) หญิง

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

คำชี้แจง

1. ในชั่วโมงเรียนพลศึกษา มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์/พฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกิดขึ้นหรือไม่ (ถ้ามีได้แก่ อะไรบ้าง) 1..... 2.....

3..... 4..... 5.....

6..... 7..... 8.....

2. ช่วยเล่าเหตุการณ์ในชั่วโมงเรียนพลศึกษาที่เพื่อนๆ หรือตัวเราแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์/พฤติกรรมที่เป็นปัญหา ในระหว่างการเรียนการสอน อธิบายให้ชัดเจนว่าเกิดอะไรขึ้น ครู เพื่อน หรือตัวเราแสดงพฤติกรรมอะไร จึงเรียกว่าไม่พึงประสงค์.....

.....

.....

.....

3. เพราะเหตุใดนักเรียนจึงแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั่วโมงพลศึกษา ตอบมา 2-3 ข้อ

3.1.....

3.2.....

3.3.....

4. ช่วยเสนอแนวทางในการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มา 2-3 ข้อ

4.1.....

4.2.....

4.3.....

5. ช่วยเล่าเหตุการณ์ในชั่วโมงเรียนพลศึกษาที่เพื่อนๆ หรือตัวเราแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อธิบายให้ชัดเจนว่าเกิดอะไรขึ้น เรา ครูสอนหรือเพื่อนทำอะไร.....

.....

.....

.....

6. ช่วยให้ความหมายของคำว่า “พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์”.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์ (Interview Protocol)

แบบสัมภาษณ์นักเรียน

1. นักเรียนเคยเรียนกิจกรรมพลศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนแห่งนี้
2. กิจกรรมพลศึกษาที่คุณเคยเรียนตั้งแต่อนุบาลถึงปัจจุบัน ที่ชอบมีอะไรบ้าง
คำถามตาม กิจกรรมพลศึกษาที่คุณไม่ชอบเรียนมีอะไรบ้าง
3. ถ้านักเรียนเลือกได้ คุณจะเลือกเรียนวิชาพลศึกษาหรือไม่
คำถามตาม ถ้าไม่เลือก เพราะเหตุใด
 ถ้าเลือก เพราะอะไรถึงเลือกเรียน
4. เปรียบเทียบการเรียนวิชาพลศึกษาที่คุณชอบกับไม่ชอบ นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนแตกต่างกันอย่างไร ตอบมา 2-3 ข้อ
5. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อะไรบ้างที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ ในชั้นเรียนพลศึกษา
6. กิจกรรมพลศึกษาบางรายวิชามีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นมากกว่าในรายวิชาอื่น ๆ เพราะเหตุใด
7. นักเรียนและครูพลศึกษาจะช่วยป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไรบ้าง ตอบมา 2-3 ข้อ
8. เลือกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในวิชาพลศึกษา (ทำเครื่องหมาย / หน้าข้อ)
 ..... 8.1 รายวิชา (กิจกรรมที่เลือกมาสอนในรายวิชาพลศึกษา)
 ..... 8.2 ครูผู้สอน และ วิธีการสอน (การจัดการเรียนการสอน)
 ..... 8.3 ตัวนักเรียน และ กลุ่มเพื่อน
 ..... 8.4 กฎ ระเบียบที่ชัดเจนของครูพลศึกษาแต่ละคน
 ..... 8.5 การควบคุมและกำกับชั้นเรียนของครูพลศึกษาขณะที่สอนหรือสอบปฏิบัติ
 ..... 8.6 ความพอเพียงด้านสถานที่และอุปกรณ์การเรียน
 ..... 8.7 วิธีการวัด ประเมินผลและตัดเกรด
 ..... 8.8 ความสนุกสนานของกิจกรรมการเรียนการสอน
 ..... 8.9 เจตคติที่มีต่อรายวิชาหรือครูผู้สอน
 ..... 8.10 อื่น ๆ (ระบุ) .....
- คำถามตาม ช่วยอธิบายรายละเอียดในข้อที่นักเรียนเลือกเพิ่มเติม
9. ประเมินความสามารถโดยรวมในกิจกรรมพลศึกษาของเราตั้งแต่ 1-5
 (1 ไม่เก่ง 2 พอเล่นได้ 3 ปานกลาง 4 เก่ง 5 เก่งมาก)
10. หากมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ให้อธิบายเพิ่มเติม

ภาคผนวก ง
การกระตุ้นความจำด้วยภาพ
(Stimulated Recall with Photograph)

การกระตุ้นความจำด้วยภาพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนใช้โทรศัพท์มือถือถ่ายภาพเหตุการณ์จริงหรือจำลองในชั้นเรียนวิชาพลศึกษา (ตั้งแต่เริ่มเรียนอนุบาลจนถึงปัจจุบัน) รวมทั้งสิ้น 10 ภาพ โดยแบ่งออกเป็นภาพนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 5 ภาพ และภาพนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ 5 ภาพ แล้วส่งภาพดังกล่าว เข้าโทรศัพท์มือถือของผู้วิจัยหรือปรีณภาพออกมาและนำมาในวันที่นัดหมาย เพื่อตอบคำถามครั้งละ 1 ภาพดังนี้

ก. ภาพพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในวิชาพลศึกษา

1. ภาพที่ ...1... ช่วยอธิบายภาพนี้เป็นภาพอะไร
2. ภาพนี้เกิดขึ้นในวิชาอะไร ตอนนั้นคุณเรียนอยู่ชั้นไหน
3. พฤติกรรมของนักเรียนในภาพส่งผลต่อการเรียนพลศึกษาอย่างไร
4. ถ้ามีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ให้อธิบายต่อไป ถ้าไม่มีข้อเสนอแนะอื่นใด ให้ดูภาพต่อไป

ข. ภาพพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในวิชาพลศึกษา

1. ภาพที่ ...1... ช่วยอธิบายภาพนี้เป็นภาพอะไร
2. ภาพนี้เกิดขึ้นในวิชาอะไร ตอนนั้นคุณเรียนอยู่ชั้นไหน
3. พฤติกรรมของนักเรียนในภาพมีผลต่อการเรียนพลศึกษาอย่างไรบ้าง
4. ถ้ามีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ให้อธิบายเพิ่มเติม ถ้าไม่มีข้อเสนอแนะอื่นใด ให้ดูภาพต่อไป

เมื่อดูภาพครบ 10 ภาพแล้วให้ตอบคำถามดังนี้

ทำอย่างไรจึงสามารถเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้

น้อยลง

หมายเหตุ ถ้าครูไม่เข้าใจคำตอบ ครูจะขอสอบถามเพิ่มเติมและถ้านักเรียนไม่เข้าใจคำถามก็ขอให้สอบถามเพิ่มเติม

ภาคผนวก จ
บทคัดย่อการศึกษาระยะที่ 1 และ 2

ระพีพัฒน์ เดือนเพ็ญศรี. (2559). *พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา*.

ปริญญาณิพนธ์ กศ.ด. (สุขศึกษาและพลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาณิพนธ์: ศาสตราจารย์ ดร.สาลิ สุภาภรณ์ และอาจารย์ ดร.อุษากร พันธุ์วานิช.

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ (1) ศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และปัจจัยเกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา และ (2) ศึกษาสาเหตุและแนวทางแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนพลศึกษา การศึกษาแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 60 คน (ชาย 33 คน และหญิง 27 คน) ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจงจากชั้นเรียนพลศึกษา 2 ห้องเรียนที่มีปัญหานักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มาก ทุกคนสมัครใจและเซ็นหนังสือแสดงความยินยอมเพื่อเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ (1) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (2) การวิเคราะห์เอกสาร และ (3) การบรรยายเหตุการณ์สำคัญ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูลและตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้า ผลการศึกษาสรุปได้เป็น 3 หัวเรื่อง คือ หัวเรื่องแรก ชนิดของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ (1) ใช้คำพูดหยาบคาย (2) พูดคุยในเวลาที่ไม่เหมาะสม (3) ไม่ฟัง/ไม่สนใจขณะที่ครูสอน (4) ไม่ทำกิจกรรมที่ครูมอบหมาย (5) เล่นรุนแรง/เล่นโก่ง (6) ใช้อุปกรณ์การเรียนไม่เหมาะสม (7) ใช้/เล่นโทรศัพท์ในเวลาเรียน และ (8) อื่น ๆ หัวเรื่องที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ (1) ครูอธิบายยาว นักเรียนรอนาน (2) ทำกิจกรรมหรือปฏิบัติทักษะไม่ได้ (3) รอนาน ทำกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง (4) ไม่สนุกกับการเรียน (5) ขาดกฎ ระเบียบที่ชัดเจน (6) ครูไม่บังคับใช้กฎระเบียบ และ (7) ให้ข้อมูลย้อนกลับและความคุมชั้นเรียนไม่ทั่วถึง และหัวเรื่องที่ 3 แนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ (1) อธิบายเนื้อหาด้วยวิธีการสอน (2) ถ่ายโยงกิจกรรมให้รวดเร็วต่อเนื่อง (3) นำเสนอกิจกรรมที่สนุกสนานและท้าทาย (4) มีกฎ ระเบียบและบทลงโทษที่ชัดเจน (5) มีการควบคุมชั้นเรียนที่ดี และ (6) มีกิจกรรมให้นักเรียนทำขณะรอสอบ

การศึกษาระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากชั้นเรียนบาสเกตบอลที่ครูระบุว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มาก รวม 21 คน (ชาย 7 คน และหญิง 14 คน) จาก 39 คน โดยที่ทุกคนสมัครใจและลงลายมือชื่อเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ และการกระตุ้นความจำด้วยภาพถ่าย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีอุปนัยโดยการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูลและตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยวิธีสามเส้า สรุปผลการศึกษาได้เป็น 2 หัวเรื่องคือ หัวเรื่องแรก สาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มี 6 ประเด็น ได้แก่ (1) นักเรียนไม่มีโอกาสได้เลือกกิจกรรมที่ชอบ/สนใจ (1.1 เรียนกิจกรรมพลศึกษาวิชาเดิมซ้ำหลายครั้ง และ 1.2 ลักษณะวิชาเป็นกิจกรรมกีฬาหนัก มีกิจกรรมการออกกำลังกายน้อย) (2) สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม (ร้อนเกินไป) (3) จำนวนนักเรียนมาก/อุปกรณ์ไม่เพียงพอ (4) กฎ ระเบียบในการเรียนไม่ชัดเจน (5) ครูสอนแบบคอมมานมากเกินไป (ครูเป็นศูนย์กลาง)

(5.1 ขาดคิวการสอน 5.2 นักเรียนได้รับฟีดแบคน้อย 5.3 แบบฝึกไม่หลากหลาย/ไม่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน 5.4 นักเรียนทำกิจกรรมไม่ได้/ไม่สนุก 5.5 ผู้เรียนต้องรอนาน (ขณะเรียนและสอบ) และ 5.6 นักเรียนไม่ทำกิจกรรม/ไม่ให้ความร่วมมือ) และ (6) การประเมินผลเน้นการสอบทักษะมากไป ส่วนหัวเรื่องที่ 2 แนวทางการเปลี่ยนแปลง/แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่ (1) ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกวิชาเรียน (1.1 เปิดสอนรายวิชาที่หลากหลาย และ 1.2 เพิ่มวิชาออกกำลังกาย/ลดวิชากีฬาให้น้อยลง) (2) เรียนในร่มหรือช่วงเวลาที่ไม่วอร์มมาก (3) ลดจำนวนผู้เรียน/ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทน (4) มีกฎ ระเบียบที่ชัดเจนและมีบทลงโทษ (5) ใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้มากขึ้น (5.1 ใช้คิวการสอน ไม่อธิบายนาน 5.2 ให้ฟีดแบคให้มากขึ้น 5.3 มีแบบฝึกให้เลือก/เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน 5.4 ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ความสนุกจะเพิ่มขึ้น 5.5 ลดเวลาในการรอคอย/ให้ทำกิจกรรมระหว่างที่รอ และ 5.6 ดูแล กำกับชั้นเรียนให้ทั่วถึง) และ (6) ใช้วิธีประเมินผลที่หลากหลาย ลดการสอบทักษะลง

คำสำคัญ: นักเรียน, ชั้นเรียนพลศึกษา, พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

Raphiphat Duaenpensri. (2016). *Students Misbehavior in Physical Education Classes*.

Dissertation, Ed.D. (Health Education and Physical Education). Bangkok:

Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Prof. Dr.Salee

Supaporn, Lect. Dr.Usakorn Punvanich.

The purposes of this study were (1) to determine student misbehaviors and related factors which influenced on student misbehaviors in physical education classes, (2) to identify causes and ways to deal with student misbehavior. The study was divided into two phases. In Phase 1, participants were intact groups of 60 high school students, 33 males and 27 females, from 2 physical education classes which had several misbehavior incidences as identified by their physical education teachers. Participants volunteered and signed consent forms to participate in this study. Data were collected through (1) non participant observation, (2) document analysis, and (3) critical incidence. Data were analyzed using a constant comparison and triangulated across methods. Finding indicated 3 themes. First, types of misbehavior included (1) talking with rude words, (2) talking during improper time, (3) not listening/not paying attention to the class, (4) not doing what the teacher assigned, (5) aggressive play/cheating (6) improper use of equipment (7) use/play with mobile phone during class time and (8) others. Second, factors related to misbehavior involved with (1) long teacher talking, long waiting time, (2) inability to achieved motor skills, (3) waiting to long, discontinuing of doing activities, (4) not having fun, (5) unclear of rules and routines, (6) lacking of rules and routines enforcement and (7) lacking of feedback and supervision. Third, ways to prevent misbehavior included (1) using more teaching cues for explanation, (2) faster transition, (3) presenting challenged and fun activities, (4) establishing clear rules, routines and consequences, (5) good class supervision and (6) providing tasks while students waited for their turns to do skill tests.

In Phase 2, participants were 21 out of 39 secondary school students (7 males and 14 females) volunteered and signed consent forms to participate in this study. They were from a basketball class which had several misbehavior incidences as identified by their physical education teachers. Data were collected using observation, interview and stimulated recalled with pictures. Data were inductively analyzed using a constant comparison and triangulated across three methods. Findings indicated two themes. The first theme, causes of misbehavior included 6 categories, (1) the lack of chance to choose the preferred units (1.1 repetition of physical education units offering, 1.2 offering many sport over exercise units), (2) improper environment, (hot weather), (3) too many students/lacking

of equipment, (4) unclear of class rules and routines, (5) overwhelming of command teaching styles (teacher-centered) (5.1 no teaching cues, 5.2 inadequate of feedback, 5.3 lacking of various drills/non matching of drills and students' ability, 5.4 unsuccessfulness in doing activities/not having fun, 5.5 long waiting time (during class and skill tests), and not doing/participating in the activities, (6) grading based too much on skill test. The second theme, ways to change/modify misbehavior included 6 categories. Those were (1) providing chance to select activity units (1.1 offering variety of units, 1.2 increasing exercise units and decreasing sport units), (2) learning indoor or spaces with not too much heat, (3) reducing numbers of students per class/using modified equipment, (4) introducing clear rules, routines and their consequence of not complying, (5) using more student-centered teaching styles (5.1 offering teaching cues/ short explanation, 5.2 giving more feedback, 5.3 having variety of drills based on students ability, 5.4 helping students successful completing tasks/enjoyment increasing, 5.5 reducing waiting time or doing something while waiting, 5.6 supervising of class, and (6) offering several ways of evaluation instead of taking skill tests.

Key Word: Students, Physical Education Classes, Misbehavior

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายระพีพัฒน์ เดือนเพ็ญศรี
วัน เดือน ปีเกิด	12 พฤษภาคม พ.ศ. 2525
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	20/2 หมู่ 2 ตำบลสีพยา อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา 73 ถนน บางแสนล่าง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	ปริญญาตรี สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2553	ปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จาก มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2559	ปริญญาเอก สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา คณะพลศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ